

Gemeente Utrecht

2 0 1 8

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

11e vergadering – 27 september 2018

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 27 september 2018 te 14.00 uur.

Voorzitter: de heer Van Zanen, burgemeester; de heer Zwanenberg en mevrouw Podt, gedurende enige momenten in de vergadering.

Aanwezig zijn de leden: El Abassi, Assen, Bakker, De Boer, Bos, Bijsterbosch, Van Corler, Van Dalen, Dekker-Abdulaziz, Deldjou Fard, Van Deún, Van Dun, Ferket, Gilissen, Işik, Van Heuven, Van der Heijden, Heijne, Homan, Te Hoonte, Kleinrensink, Koning, De Koning, Meerdering, Oosters, Podt, Rajkowski, Roodenburg, Saïah, Schers, Van Schie, Schilderman, Schipper, Streefland-Driesprong, Sungur, Virginia, Vonk, Van Waveren, Weistra, Wiegant, Wijmenga, Zwanenberg en Van der Zweth.

Tevens zijn aanwezig de wethouders: Diepeveen, Van Hooijdonk, Everhardt, Klein, Van Ooijen, Verschuure en Voortman.

Opening van de vergadering en vaststellen agenda.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Geachte leden van de raad, mensen op de publieke tribune, leden van het college, vertegenwoordigers van de media, mensen van de griffie, allemaal van harte welkom. Ook de mensen thuis heet ik van harte welkom. Misschien kijken en luisteren zij mee.

Het is 27 september 2018. Het is binnen 23,2°C. De luchtvochtigheid is 40%. Wij zullen zien hoe dat om 17.00 uur is.

Ik heb een mededeling ontvangen van Ijssalon Dam. U ontvangt van Ijssalon Dam een heerlijke ijstraktatie. Ijssalon Dam is heel blij met het nieuwe horecakader dat het mogelijk heeft gemaakt om vóór hun ijssalon een gevelbankje te plaatsen. Hiervoor willen zij u allen bedanken. Ik heb met wethouder Verschuure afgesproken dat wij dit langzaam invoeren zodat er iedere raad een leuke traktatie is.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik hecht er ten behoeve van het verslag aan om te zeggen dat wij niet wisten dat er ijsjes zouden komen en dat de waarde daarvan onder de € 50,00 is. Over het stemgedrag kunnen dus geen gedachten ontstaan.

De **VOORZITTER**: Zeker. Ik stel voor hiervan geen traditie te maken.

Mevrouw Van Esch, mevrouw Rajkowski en wethouder Diepeveen zullen later ter vergadering komen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. In elke raadsvergadering behandelen wij de ingekomen stukken op de automatische piloot. Het college stelt voor dat de brieven door het college worden afgedaan, ongeacht of die aan het college of aan de raad zijn gericht. De raad ontvangt vervolgens een afschrift van het verzonden antwoord, dat zo mogelijk kan worden geagendeerd. Dat is vreemd. De stad stuurt de raad een brief, maar het college beantwoordt die. Is de raad of het college verantwoordelijk voor het antwoord? Moet de raad niet zelf de inhoud beoordelen en de richting ervan bepalen?

De **VOORZITTER**: Mijnheer Bos, u had toch een punt van orde?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ja. Is het niet verstandig om deze brief in commissieverband te bespreken en dat de raad vervolgens een antwoord formuleert? Wij kunnen de briefschrijver inzicht geven ...

De **VOORZITTER**: Mijnheer Bos, wat is uw punt van orde?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als ik eerst mijn zin mag afmaken, kom ik toe aan het punt van orde.

... dat wij hebben geconstateerd dat de brief eigenlijk aan het college had moeten worden gericht en daarom naar het college had moeten worden doorgeleid. Het voert op dit moment te ver om de aan de raad gezonden brieven nu te bespreken. Ik zie aanleiding om deze gang van zaken in het presidiumoverleg – het overleg van de fractievoorzitters – te agenderen voor 1 oktober a.s. Ik stel voor dat de raad in dit kader besluitvorming uitstelt en aanhoudt tot hij consensus heeft over de afhandeling van de aan de raad gerichte brieven.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Punten van orde komen langs.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! In het presidium kunnen wij over van alles praten, maar volgens mij is afgesproken om procedurele dingen, waarvan dit er één is, niet in het presidium te bespreken, maar in de commissie na voorstel van ons dagelijks bestuur.

Voor wat betreft de afhandeling op dit moment zie ik geen reden om af te wijken van hoe wij dit tot nog toe hebben gedaan. Iedereen kan op het moment dat er een brief is waarvan hij of zij niet wil dat die door het college wordt beantwoord, daarover een voorstel doen. Ik wil het gesprek in openheid voeren en het nu doen zoals wij het altijd doen.

De **VOORZITTER**: U bent tegen het ordevoorstel.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik begrijp het voorstel van de Stadsbelang Utrecht-fractie wel, maar misschien moeten wij de staande praktijk hanteren en dit punt agenderen voor de commissie Mens en Samenleving. Ik kan mij er goed in vinden dat de gemeenteraad zelf het voortouw neemt en bekijkt of het college de beantwoording doet of de raad zelf. Ik begrijp het uitgangspunt van de heer Bos, maar wil vragen om nu door te gaan, want deze mensen wachten misschien al heel lang op een reactie.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Eén ding herken ik niet, namelijk dat wij dingen op de automatische piloot doen. Ik lees altijd heel goed na wat de wijze van afdoening is. Ik laat de opmerking daarover voor rekening van de heer Bos.

Ik kan mij aansluiten bij de dames De Boer en Ferket. Wij moeten deze werkwijze openbaar bespreken. Dat kan aan de hand van de agendering van de Stadsbelang Utrecht-fractie, maar wij kunnen de stukken nu gewoon vaststellen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Gemakshalve sluit ik mij aan bij de punten van de heer Gilissen. Hij verwoordde die verstandig.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik wil u een vraag stellen. Zijn er brieven aan de raad die op zeer korte termijn antwoord behoeven? Is het daarom wenselijk om nu daarover besluitvorming te laten plaatsvinden?

De **VOORZITTER**: In de eerste plaats is het niet waar dat u het niet beslist. Het dagelijks bestuur heeft voorstellen gedaan voor de wijze van afdoening. U kunt nu op iedere individuele brief reageren. Ik heb de discussie gehoord. Als voorzitter van de raad en als voorzitter van het college begrijp ik overigens uw punt. Dat is helemaal aan u. Ik kan niet beoordelen wat u spoed vindt. Het zijn allemaal vrij recente brieven.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het is een ordevoorstel om het punt af te voeren. Dan bekijken wij wat de verhoudingen zijn en zijn wij daarmee klaar. Of de heer Bos behandelt het agendapunt. Dan mag het wat mij betreft van zijn spreektijd af. Anders zitten wij hier de hele dag.

De **VOORZITTER**: Nee, het ordevoorstel is van tafel. Ik heb de heer Bos gelegenheid gegeven om nog een vraag te stellen. Ik heb daarop gereageerd zo goed als ik kan. Ik stel overigens vast dat het punt dat de heer Bos aan de orde heeft gesteld – hoe wij omgaan met het afdoen van een voorstel – niet in het presidium, maar netjes in de commissie aan de orde komt aan de hand van een voorstel.

Als daarover maandag nog even moet worden gesproken, kan dat altijd. Soepel zijn wij in het presidium zeker.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Wij hebben twee contracteringsvoorstellen, één voor de Wmo en één voor de jeugd. Kunnen wij die na elkaar behandelen, zodat niet het ene voorstel 's middags en het andere 's avonds aan de orde komt?

De **VOORZITTER**: U wilt het voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Wmo vanaf 2020 en het voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Jeugd vanaf 2020 zo veel mogelijk met elkaar verknopen. Wij zullen dat proberen te doen. Wij behandelen de voorstellen vlak na elkaar.

De agenda wordt hierna z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

Ingekomen stukken.

1. Een ingekomen brief d.d. 5 september 2018, van Stichting Behoud Lepelenburg en omgeving, alhier, over officiële publicaties (BMT 18/brf 41).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening, waarbij is medegedeeld: De raad ontvangt een afschrift van het antwoord.

Besloten wordt overeenkomstig dit voorstel.

2. Ingekomen brieven d.d. 2, 18 en 26 september 2018, van M.R., alhier, over nieuwe excessen bij dienst volksgezondheid (ongelijke behandeling – kind ernstig benadeeld) (BMT 18/brf 42).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening, waarbij is medegedeeld: De raad ontvangt een afschrift van het antwoord.

Besloten wordt overeenkomstig dit voorstel.

3. Een ingekomen brief d.d. 29 augustus 2018, van Lokale Omroep Utrecht Stichting, alhier, over aanvraag aanwijzing lokale publieke media-instelling Utrecht.

Voorgesteld wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen, waarbij is medegedeeld: De fracties kunnen hier desgewenst actie op ondernemen.

Besloten wordt overeenkomstig dit voorstel.

4. Een ingekomen brief d.d. 9 september 2018, van Stichting Milieugroep Zuilen, alhier, over reparatie bestemmingsplan Lage Weide n.a.v. uitspraak Raad van State d.d. 29 juni 2016.

Besloten wordt deze brief te betrekken bij het nog komende raadsvoorstel Bestemmingsplan Lage Weide en vooralsnog voor kennisgeving aan te nemen.

5. Een ingekomen brief d.d. 10 september 2018, van Stichting Dier en Recht, te Amsterdam, over verbieden hondenshows in de gemeente (BMT 18/brf 43).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening, waarbij is medegedeeld: De raad ontvangt een afschrift van het antwoord.

Besloten wordt overeenkomstig dit voorstel.

6. Een ingekomen brief d.d. 19 september 2018, van SPO Utrecht, alhier, over procesbeschrijving en vooruitblik huisvesting basisscholen Al Arqam en De Klimroos.

Besloten wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen en het aan de individuele fracties over te laten om dit desgewenst te betrekken bij het raadsdebat van 20 en 27 september 2018.

Brieven aan de raad.

De brieven aan de raad worden voor kennisgeving aangenomen.

Notulen Gemeenteraad 20 september 2018.

Deze notulen worden z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

Notulen Vragenuur 6 en 13 september 2018.

Deze notulen worden z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

1. Vaststelling van de verordening interferentiegebieden bodemenergiesystemen Utrecht 2018.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Vorige week hebben wij gevraagd om dit voorstel aan te houden omdat wij net nieuwe informatie hadden gekregen, maar die nog niet hadden kunnen bekijken en bespreken. Voor wat ons betreft, zijn de verzoeken correct verwerkt. Voor de VVD-fractie is het daarmee een A-punt geworden. Ik weet echter dat ook de ChristenUnie-fractie vorige week uitstel wilde.

De heer **WIJMENG** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij hebben dezelfde opvatting als de heer Te HoonTE. Ook voor ons is dit een A-punt geworden.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

2. Ontslagverzoek lid Rekenkamer de heer Bukkems.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! In de raadsvergadering van vorige week is al afscheid genomen van de heer Bukkems, lid van de Rekenkamer. Het presidium stelt de raad voor om de heer G. Bukkems ontslag te verlenen zoals bedoeld in artikel 81c, zesde lid sub a van de Gemeentewet, te weten ontslag op eigen verzoek.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

3. Aanbieding Initiatiefvoorstel Burgeragendering en burgerinitiatief.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter!

"Gun ons de wijsheid van uw bewoners.

Laat deze raad hun vragen horen en hun ware spreekbuis zijn."

Deze passage uit het Utrechtse ambtsgedicht van Ingmar Heytze komt u waarschijnlijk bekend voor. Dit ambtsgedicht hangt bovenaan de trap van het stadhuis. Men ziet dat als men op weg is naar de raadszaal. Het vat de kern van het initiatiefvoorstel goed samen. Met dit voorstel willen wij de betrokkenheid van inwoners bij de Utrechtse democratie verbreden en versterken. Iedere stem van iedere Utrechter telt.

Dit initiatiefvoorstel stelt het volgende voor. Ten eerste de invoering van de burgeragendering en ten tweede een verduidelijking van de procedure voor het indienen van een burgerinitiatief.

Utrechters hebben momenteel verschillende manieren om invloed uit te oefenen op deze politieke arena. De basis is natuurlijk eens in de vier jaar stemmen. Daarnaast zijn er telefoontjes, e-mailberichten en werkbezoeken. Ook worden petities ingediend en ingesproken op raadsinformatiebijeenkomsten. Ten slotte bestaat de mogelijkheid tot een raadgevend referendum. Dit alles staat los van de vele Utrechters die via initiatieven de stad mooier maken.

In de gereedschapskist van onze democratie ontbreekt de mogelijkheid om als groep bewoners zelf een onderwerp in de raad te agenderen. Daarom wordt in dit initiatiefvoorstel de burgeragendering geïntroduceerd waarmee een groep van 100 bewoners van ten minste twaalf jaar oud een onderwerp op de agenda kan zetten. Met de burgeragendering vervult de raad, nog meer dan die al doet, de rol als agora voor de stad, de plek waar het debat wordt gevoerd en de politiek haar

standpunten geeft over onderwerpen die voor de stad belangrijk zijn. Het kan gaan om verkeersveiligheid, ruimte om de sporten op het openbaar groen.

Het burgerinitiatief kennen wij al. Dat is geregeld in een verordening uit 2015. Een burgerinitiatief kent ook nu al een drempel van 250 geldige steunbetuigingen, maar is meer gericht op besluitvorming in de raad. De verordening die wij voorstellen, is in de geest gelijk aan die van 2015, maar is eenduidiger opgeschreven waardoor misverstanden over de interpretatie worden voorkomen. Ook wordt voorgesteld de toegankelijkheid van het burgerinitiatief te verbreden door de leeftijdsgrens te verlagen van 14 naar 12 jaar.

Ik kijk uit naar het debat in de commissievergadering. Graag wil ik vanaf deze plek mijn hartelijke dank uitspreken voor de tips en de hulp die ik van de gemeentelijke organisatie heb mogen krijgen, maar zeker ook van de griffie, Jan Karens en Manon Leenders in het bijzonder. Het was iets meer dan de beloofde twee uur. Mijn excuses daarvoor.

Misschien is het mogelijk om de passage uit het Utrechtse ambtsgedicht tijdelijk naar de Varrolaan te verhuizen.

(Applaus.)

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik vind het voorstel van de heer Bakker over het ambtsgedicht een leuke suggestie. Wij zullen daarover maandag a.s. in het presidium anderhalf uur spreken.

Ik dank de heer Bakker voor zijn initiatief en toelichting. Ik stel de raad voor om het initiatiefvoorstel te plaatsen op de agenda van de eerstvolgende commissievergadering Mens en Samenleving en om voorafgaand daaraan het college uit te nodigen om desgewenst bij raadsbrief daarop te reageren.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel van de voorzitter besloten.

Voortzetting debat Onderwijshuisvesting.

Mevrouw **MEERDING** (VVD): Voorzitter! Vorige week hebben wij de argumenten van de verschillende fracties gehoord. Een deel van onze vragen is door het college beantwoord. De VVD-fractie concludeert daaruit het volgende.

In het proces zijn fouten gemaakt, die deels het college zijn aan te rekenen. Wij moeten die in de toekomst voorkomen.

Het college had de regie in handen moeten nemen. Het had ervoor moeten zorgen dat het besluit zorgvuldig en tijdig werd genomen. Het college had ook duidelijker moeten zijn door de rechter een uitspraak te laten doen over de bindendheid van het deelgebied. Is het een harde eis of niet? Dan wisten wij nu precies hoe wij ervoor staan. Nu is er opnieuw onzekerheid ontstaan over de te volgen procedure.

Er zijn ook nog de leerlingenprognoses waarop het besluit is gebaseerd. Prognoses waarvan de VVD-fractie vindt dat die beter gecheckt en gemonitord hadden moeten worden.

Van het college verwachten wij een kritische blik bij het nemen van dergelijke ingrijpende beslissingen. Die hebben wij in dit geval gemist. Volgens ons is het mogelijk geweest om een ander besluit te nemen. Wij hadden daarmee kunnen voorkomen dat scholen, ouders en leerlingen veel leed werd berokkend. Het college mag zich dat aanrekenen.

De VVD-fractie wil dat het college alles doet om de vertrouwensband met beide scholen te herstellen. Excuses zijn op hun plaats. Wij vragen de wethouder of zij bereid is om alsnog met de ouders te spreken over wat er is gebeurd en om voor de gang van zaken haar persoonlijke excuses aan te bieden.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Ik vroeg vorige week donderdag om vijf minuten schorsing, maar dat werden zeven dagen. Ik had genoeg tijd om na te denken over wat er allemaal is gezegd en wat de wethouder heeft geantwoord.

Ik wil mijn waardering uitspreken voor haar inzet met betrekking tot deze kwestie. Dat neemt niet weg dat wij het optreden van het college van december 2017 tot heden treurig vinden, dat het college de motie 173, "Luid de bel" overneemt en dat ze erkent dat wij van de gemaakte fouten moeten leren. De wethouder erkent daarmee impliciet dat de communicatie vroeger had moeten plaatsvinden en beter had moeten zijn. Voor onze fractie is dat voldoende om daarover ons ongenoegen uit te spreken. Het alleen aannemen van de motie is voor ons niet voldoende. De PVV-

fractie vindt dat iedereen van fouten moet kunnen leren, maar het moet duidelijk zijn en meer expliciet naar voren komen als de raad zegt dat dingen niet kloppen. Daarom dienen wij de volgende motie van treurnis in.

"Motie 177

Motie van treurnis over de procesgang rondom de toewijzing van schoollokalen aan Al Arqam

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op donderdag 27 september 2018 constaterende;

- dat in december 2017 al bekend was bij het college van Burgemeester en wethouders dat aan Al Arqam schoollokalen moesten worden toegewezen;
 - dat het college in de vorige raadsperiode verzuimd heeft; om adequaat te handelen en de gemeenteraad tijdig te informeren, met betrekking tot de toewijzing van schoollokalen aan Al Arqam;
 - dat het college van Burgemeester en Wethouders pas na de verkiezingen, naar buiten heeft gebracht, dat Al Arqam het niet eens was met de eerdere locatie keuze door de gemeente;
 - dat pas in de zomervakantie via media, werd gecommuniceerd, dat de Klimroos de schoollokalen moest delen met Al Arqam, terwijl dat in februari 2018 al bekend was;
- van mening is
- dat het college van Burgemeester en Wethouders de toewijzing van schoollokalen niet proactief, niet tijdig en pas na de verkiezingen heeft gecommuniceerd en daardoor dit onderwerp geen onderdeel kon uitmaken van de verkiezingscampagne;
 - spreekt haar treurnis uit over deze handelswijze van het college van Burgemeester en wethouders
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf. Wij vragen om een hoofdelijke stemming over deze motie.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! De Student & Starter-fractie is absoluut niet tevreden over de wijze waarop wij in de situatie van vlak voor de zomer terecht zijn gekomen. Er is veel niet goed gegaan, waardoor op het allerlaatste moment een besluit moest worden genomen.

In de zomer is de wethouder actief opgetreden. Ze heeft de raad actief geïnformeerd. Ik ben blij dat er een oplossing is gekomen en dat het de wethouder is gelukt om uiteindelijk alles goed te krijgen, terwijl zij zonder voorbereiding voor het dossier werd geplaatst. Daar hebben wij waardering voor.

In de raad zijn door de fracties van D66, PvdA en onze fractie verschillende voorstellen ter verbetering gedaan. Ik ben blij dat de wethouder daarop positief heeft gereageerd.

De wethouder heeft onze motie overgenomen en heeft duidelijk gemaakt dat zij de intentie van de Student & Starter-fractie deelt om meer duidelijkheid te krijgen over de vestiging in het deelgebied en om te onderzoeken of wij meer flexibiliteit kunnen krijgen. Daarom trekken wij de motie in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat motie 172 is ingetrokken.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Wij moeten vooral vooruitkijken. Wij moeten bekijken hoe wij het onderwijshuisvestingsbeleid kunnen verbeteren. Volgens mij doen wij dat met deze moties. Ik wens de wethouder daarbij veel succes. Wij zullen ervoor zorgen dat kinderen altijd naar school kunnen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de heer Homan voor wat betreft het vooruitkijken. Ik heb daarover twee moties opgesteld. Vorige week is genoeg gezegd over wat er in het dossier verkeerd is gegaan en hoe dat anders had gekund. Ik heb vragen gesteld over hoe wij dat goed kunnen borgen. Plotselinge afwijkingen qua aantallen leerlingen of groei dan wel krimp van scholen leiden tot onwenselijke situaties. Er moet een goede mix van onderwijs in de stad aanwezig blijven. Ik dien daartoe twee moties in. Beide zijn door mijzelf en de heer Homan ondertekend. Andere fracties willen ze misschien ook ondertekenen. Ik heb ze echter helaas heel laat verspreid.

"Motie 178

Goede informatie voor goede sturing

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 27 september 2018, ter afronding van het spoeddebat over de huisvesting van Al Arqam en De Klimroos,

Constaterende dat:

- Bij het Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting een overzicht van de capaciteit per buurt is gegeven, maar deze geen inzicht geeft in knelpunten voor specifieke scholen of gebouwen, Het de taak van de gemeente is om efficiënt en doelmatig in onderwijshuisvesting te voorzien,

Overwegende dat:

- In de Klimroos blijkbaar een groot aantal lokalen wel gebruikt werd, maar niet nodig was gezien de omvang van de school,
- De afgelopen jaren meermaals discussie is ontstaan over de huisvesting van maatschappelijke initiatieven in leegstaande schoolgebouwen, bijvoorbeeld bij Burezina en bij Alles onder één dak,
- Deze organisaties daardoor telkens in grote onzekerheid zitten over hun huisvesting, terwijl in de praktijk blijkt dat die meerjarig beschikbaar is,
- Een betere en meer inzichtelijke sturing op beschikbare en noodzakelijke onderwijshuisvesting noodzakelijk is en voor alle partijen (scholen, gemeente, andere huurders) van waarde zal zijn,

Verzoekt het college,

- Jaarlijks, bijvoorbeeld bij het Plan van Scholen, de raad te informeren over de verwachte over- en ondercapaciteit bij individuele scholen en schoolgebouwen,
- Daarbij een meerjarige doorkijk te geven naar de keuzes die op basis daarvan gemaakt worden om scholen of andere functies te huisvesten."

De motie is ondertekend door de heer Homan en mijzelf.

De andere functies verwijzen bijvoorbeeld naar Burezina en Alles onder één dak, waarover ik vorige week heb gesproken.

"Motie 179

Afspraken over sturing op onderwijsaanbod

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 27 september 2018, ter afronding van het spoeddebat over de huisvesting van Al Arqam en De Klimroos,

Overwegende dat:

1. De onrust over de vestiging van Al Arqam mede ontstond door zorgen over de toekomst van De Klimroos in de buurt,
2. Onderwijsvrijheid betekent dat nieuwe scholen kunnen opkomen, en bestaande kunnen groeien, krimpen of verdwijnen,
3. De gemeente desalniettemin belang heeft om te zorgen voor stabiliteit en continuïteit, zowel vanuit huisvestingsperspectief als vanuit de wens om een goed, gemengd onderwijsaanbod te hebben,

Verzoekt het college,

- In de Utrechtse onderwijsagenda afspraken te maken over de wijze waarop per wijk ingezet wordt op een goede mix van soorten basisscholen,
- Daarbij concreet te maken op welke wijze, wanneer en door wie stappen worden gezet, om te voorkomen dat scholen ofwel (hard) krimpen of verdwijnen ofwel in hun groei geremd worden."

De motie is ondertekend door de heer Homan en mijzelf.

Ik vond de toezegging van de wethouder nogal dun, zeker in het licht van de wensenlijstjes die in de richting van de onderwijsagenda worden gegooid.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik twijfelde aan het tweede punt van motie 179. Dat gaat over de vraag op welke wijze moet worden voorkomen dat scholen hard krimpen of de groei worden geremd. Hoe ziet de heer Van Waveren dat voor zich? Moet de gemeente bepalen welke scholen mogen groeien of krimpen?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Onderwijsvrijheid staat vanzelfsprekend voorop. Het staat ouders en scholen vrij om met scholen te beginnen. Het is logisch dat er nieuwe scholen komen en dat bestaande scholen krimpen. Dat mag allemaal, maar als zich te hevige afwijkingen voordoen en er een dip is die door andere factoren wordt bewerkstelligd, moeten wij kunnen spreken over wat er aan de hand is. Wij moeten dan op tijd bijsturen. In mijn eerste termijn heb ik de Jan Nieuwenhuizenschool in Lombok genoemd. Daar werd de raad overvallen door het besluit om de school te sluiten. De raad moest dat besluit nemen. Ik wil dat in de onderwijsagenda de partijen bij elkaar eerder zien dat het wat achteruit loopt en kunnen vragen of daaraan wat moet worden gedaan. Of partijen krijgen veel nieuwe aanmeldingen en willen weten of andere scholen daar last van hebben en vragen zich af of ouders moeten worden geïnformeerd. Moeten scholen promotie krijgen, of moet er iets met informatie gebeuren? Is een investering in het onderwijsaanbod nodig om ervoor te zorgen dat zich niet al te grote schommelingen of te grote omslagen voordoen zoals wij die nu in Parkwijk zien. Ik maak mij er zorgen over welk effect die hebben.

De heer **SAÏAH** (D66): Voorzitter! Ik heb vorige week motie 173 ingediend, die raadsbreed is gesteund en die door het college is overgenomen. Ik wil die intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat motie 173 is ingetrokken.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Ook wij hebben vorige week een motie ingediend. Ik wil graag van de wethouder de harde toezegging krijgen dat deze motie daadwerkelijk is overgenomen. Wij kijken vooral naar de toekomst. In dat licht zullen wij de moties van de CDA-fractie bezien.

De heer **EL ABASSI** (DENK): Voorzitter! Gezien de toezegging van de wethouder om de raad een brief te sturen, trekken wij onze motie in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat motie 175 is ingetrokken.

De heer **EL ABASSI** (DENK): Voorzitter! Wij willen graag weten wanneer de wethouder bij de raad terugkomt met een antwoord.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik wilde eigenlijk op de moties reageren, maar ze worden bij bosjes ingetrokken.

Er is uitgebreid stilgestaan bij de gang van zaken die verkeerd is gegaan. Het college heeft geleerd hoe ervoor kan worden gezorgd dat het in de toekomst beter gaat. Ik ben erg blij met de toezegging van de wethouder om als initiatieven worden genomen tijdig anticiperend aan de slag te gaan. Ik wil de wethouder vooral meegeven om expliciet aandacht te hebben voor kleine initiatieven. Met de grote scholenstichtingen gaat het meestal wel goed, maar bij de kleinere initiatieven is het wat ingewikkelder om de juiste weg te vinden. Ik hoor graag hoe de wethouder daaraan extra aandacht kan besteden.

Verder zeg ik dank voor de toezegging voor de brief die wij krijgen over de permanente huisvesting. Dat blijft voor de komende tijd een van de belangrijkste aandachtspunten. Hoe sneller wij daarin inzicht krijgen, hoe beter het is. Dat helpt denk ik ook bij het creëren van rust bij de scholen. Dat is precies waar de scholen op dit moment behoefte aan hebben. Ik kan mij verder alleen maar aansluiten bij wat door de Student & Starter-fractie is gezegd. Laten wij vooral vooruit kijken om ervoor te zorgen dat de scholen goed kunnen werken aan de toekomst van de kinderen.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij hebben waardering voor de wethouder. Zij heeft met veel aandacht en tijd dit dossier opgepakt, vanaf de tweede dag van haar wethouderschap. Wij maken haar daarvoor een compliment. Er zijn ook dingen verkeerd gegaan. Welke lessen kunnen wij hieruit trekken? De raad moet veel scherper zijn op de onderwijshuisvesting. Het gaat niet om de stenen, maar over de ouders en de kinderen, het onderwijsaanbod, vruchtbare samenwerking tussen besturen en de gemeente. Ik heb daarop ook de vorige keer gewezen. Ik hoop dat die samenwerking ook in de toekomst vruchtbaar zal zijn.

Hierna schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan wethouder Klein.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen en de moties. Voordat ik inga op de moties, zal ik kort reageren op de vragen die zojuist zijn gesteld.

De VVD-fractie zegt dat het jammer is dat er geen uitspraak is gedaan op het eerste huisvestingsbesluit. Ik wil daaraan toevoegen dat dit opnieuw een week kost voordat verder kan worden gewerkt. Het was naar ons oordeel helder wat de rechter zou zeggen. Zij wilde geen tijd verspelen omdat de schoolvakantie steeds dichterbij kwam.

De VVD-fractie heeft gevraagd om alles te doen om de vertrouwensband te herstellen. Wij zijn daarmee zeker al bezig. Wij vinden dat belangrijk om te doen. Wij zijn uitgenodigd om opnieuw bij De Klimroos langs te gaan. Het is goed als ouders daar bij willen zijn, ook bij de gesprekken met de leerkrachten. Zij zijn van harte welkom. Ik zal daar uitleggen welke lessen wij hieruit hebben getrokken.

Mevrouw **MEERDING** (VVD): Voorzitter! Ik wachtte eigenlijk op iets dat niet is gekomen. Ik heb drie keer gevraagd of de wethouder bereid is om haar excuses aan te bieden, niet zozeer aan de raad, maar aan de ouders. Ik heb die nog steeds niet gehoord. Ik hoorde de wethouder zeggen dat de ouders bij de gesprekken met de leerkrachten aanwezig zijn, maar dat is niet wat ik heb gevraagd.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Ik heb mij dan verkeerd uitgedrukt. Ik stel het zeer op prijs als ouders daar zelf bij willen zijn. Ik kan niemand verplichten om ergens naartoe te komen om uit te leggen wat wij hiervan hebben geleerd. Zoals ik ook vorige keer heb gezegd, hebben wij enorm veel waardering voor de inzet van iedereen die hierbij betrokken is geweest hoe hier is gewerkt aan de start van het nieuwe schooljaar. Dat geldt natuurlijk ook voor de ouders.

Net als wij in onze brief schreven, zal ik het gesprek met de ouders voeren. Zij zullen voelen – is mijn inzet – dat dit niet iets is dat wij nog een keer willen doen.

Motie 172 is ingetrokken omdat wij die hebben overgenomen. Wij zullen inderdaad bekijken hoe wij iets meer helderheid kunnen geven in hoe men bij tijdelijke huisvesting kan afwijken van een deelgebied. Ik heb vorige week aangegeven dat wij daarbij afhankelijk zijn van de flexibiliteit van een ander. Daarover hoort men spoedig meer.

Ook motie 173 is ingetrokken omdat die is overgenomen. Dat neemt niet weg dat wij proactief informeren.

De PvdA-fractie vraagt om de harde toezegging dat wij motie 174 overnemen. Die toezegging kan ik geven. Ik zeg erbij dat de datum van 1 augustus 2018 niet alleen staat in de regels van onszelf, maar ook in de Wet op het primair onderwijs. Wij zullen daarover met het ministerie spreken.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Kan de wethouder zeggen op welke termijn wij een voorstel kunnen krijgen over hoe wij in Utrecht daartoe stappen kunnen zetten?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Dat moet in elk geval vóór de kerst kunnen.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Dan trekken wij motie 174 in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat motie 174 is ingetrokken.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Ook motie 175 is ingetrokken. Ik wil daaraan toevoegen dat wij de brief over de kwaliteit van de huisvesting kunnen combineren met de brief hierover. Wij kunnen die de raad vóór de kerst toesturen.

Motie 177 is ingediend door de PVV-fractie. Ongeacht welke lessen wij uit de gebeurtenissen van de afgelopen maanden trekken en hoe wij dingen anders willen doen, is gebleken dat het niet altijd eenvoudig om de puzzel zodanig te leggen dat die voor iedereen goed is, ook gelet op het feit dat zich in de samenleving dingen hebben voorgedaan die helemaal los hebben gestaan van het proces dat is gevolgd, zoals de gemeenteraadsverkiezingen. Rond die tijd werd heel hard ingezet op een oplossing. De gesprekken daarover waren allemaal gaande. Ik herken mij niet in motie 177.

Motie 178 is ingediend door de CDA-fractie. Daarin wordt gevraagd om meer inzicht te geven en om meer strategisch met zaken bezig te zijn. Men verwacht onder- en overcapaciteit. Dat inzicht kunnen wij op wijk- en subwijkeniveau geven. Als ik de motie zo mag uitleggen, kan ik die overnemen. Ik denk ook dat het heel verstandig is als wij een meerjarige doorkijk maken.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het overzicht op subwijniveau hebben wij in het meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting gehad, maar dat aggregereert zodanig dat er spanning ontstaat tussen scholen in één wijk, waar de één overcapaciteit en de ander ondercapaciteit heeft, maar dat blijkt dat niet uit dat overzicht, hoewel het relevante informatie is. Het is duidelijk dat wij geen waslijst aan scholen met een half lokaal aan over- of ondercapaciteit willen zien, maar ik wil wel een overzicht hebben van de twintig scholen met de meeste ondercapaciteit of de meeste overcapaciteit en schoolgebouwen die al jarenlang leegstaan. Ik heb Burezina en Alles onder één dak genoemd. Die dingen wil ik er wel uit kunnen halen. Dat zijn zaken van afzonderlijke scholen en is geen informatie op een hoger aggregatieniveau. Als de wethouder een modus kan vinden om die informatie inclusief grote afwijkingen te presenteren, kan ik leven met de toezegging die is gedaan.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Ik denk dat als er inderdaad grote afwijkingen zijn en wij daar problemen voorzien, dan komt dat sowieso naar de raad toe vanwege de moties die inmiddels zijn ingetrokken. Op die manier kan ik de motie overnemen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Dan trek ik de motie in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat motie 178 is ingetrokken.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! De CDA-fractie heeft ook motie 179 ingediend. Wij begrijpen heel goed dat het prettig is om een soort masterplan te hebben en om een indeling te maken, maar de reden dat ik motie 179 moet ontraden, is omdat het vanwege de vrijheid van onderwijs voor de overheid niet mogelijk is om daarop op deze manier te sturen. Zojuist werd al gezegd dat als ouders of schoolbesturen het initiatief nemen om een school te stichten, dan zijn dat zaken die voorgaan aan de plannen die wij maken. Dat maakt dat wij motie 179 niet kunnen overnemen, maar daarbij nemen wij in acht dat als ergens bottlenecks ontstaan of wij ergens zorgen over hebben, wij de raad dat zullen laten weten.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Is de wethouder bereid om als zoiets als dit wordt gesignaleerd met de scholen in de buurt het gesprek aan te gaan? Dit speelt vaak op buurtniveau. Dan ben ik er iets geruster op. Ik begrijp de gedachtegang die hieraan ten grondslag ligt en ik snap ook het probleem dat de wethouder schetst dat wij niet kunnen treden in de vrijheid die de ouders hebben. Ik denk wel dat de gemeente kan stimuleren dat de scholen met elkaar spreken.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Ja, daarvoor willen wij ons graag inzetten en als dat niet vanzelf gebeurt, willen wij daar een bemiddelende rol op ons nemen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! De wethouder doet het voorkomen alsof zich daar een keiharde scheidslijn bevindt, maar in nieuwbouwwijken spreken wij ook met scholenkoepels af hoe wij daar een goede mix voor scholen neerzetten. Als dat in een nieuwe situatie kan – dat doet de gemeente gewoon – dan kan dat ook in een bestaande organisatie. Het enige dat de motie vraagt, is ervoor te zorgen dat in de onderwijsagenda wordt afgesproken hoe de gemeente en de scholen daarmee omgaan. Wij weten dan als er iets aan de hand is hoe wij het gesprek met elkaar kunnen aangaan. Wij doen dat in nieuwe situaties – het klopt dus niet dat de wethouder zegt dat de gemeente daar nooit iets van vindt – maar waarom zou dat dan in bestaande situaties niet kunnen?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Als die mix meer wordt gezien als een houtskoolschets van een plan waarvan wordt afgeweken als de aanvragen er zijn, wordt het anders.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het is een zwart op witte motie, dus of die met inkt of met houtskool is geschreven, maakt mij niet veel uit. De motie zegt niet dat er een plan moet zijn dat wij uitrollen. Ik ben niet van de SP en ook niet van de PvdA.

Bij ons staat vrijheid van onderwijs hoog op de agenda. Ouders mogen zelf kiezen naar welke school zij hun kinderen sturen. Zij mogen ook zelf scholen stichten. Echter, als wij zien dat het scheef trekt of dat bepaalde soorten onderwijs dreigen te verdwijnen, kunnen wij daarover met de scholen en de gemeente het gesprek aangaan. Dat is waar deze oproep voor is. Die stelt voor om in de onderwijsagenda een afspraak te maken wat wij doen als wij zien dat het scheef trekt: wie signaleert het, wie meldt het en dergelijke. Ik wil daarvoor graag een kapstokje zien.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Het gesprek aangaan met de scholen in de buurt en met de Utrechtse onderwijsagenda is prima te doen. Als dat wordt bedoeld, kan ik dat absoluut toezeggen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Volgens mij is dat wat er staat. Ik trek de motie in. Als de onderwijsagenda aan de orde is, weet de wethouder wat hier staat.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 179 is ingetrokken.

Aan de orde is de stemming over motie 177 (Motie van treurnis over de procesgang rondom de toewijzing van schoollokalen aan Al Arqam).

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik wil graag dat de vergadering vijf minuten wordt geschorst voor fractieoverleg.

De voorzitter schorst hierna de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Saïah.

De heer **SAÏAH** (D66): Voorzitter! De wethouder heeft aangegeven uit deze situatie lessen te trekken. Motie 173 is door het college overgenomen. Wij hebben een keurige, heldere raadsbrief gekregen waarin het proces wordt omschreven. Wij herkennen ons niet in motie 177 en zullen er tegen stemmen.

Mevrouw **MEERDING** (VVD): Voorzitter! Er is sprake van een hoofdelijke stemming. Het is waarschijnlijk dat de leden van de VVD-fractie motie 177 niet steunen. Wij zullen echter het proces, het gesprek met de ouders, goed volgen. Wij zijn blij dat de wethouder dat heeft toegezegd. Wij zullen zien wat er verder van komt.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Het is duidelijk dat in het proces een aantal zaken niet goed is verlopen. Daaruit zijn lessen geleerd. De suggestie die in de motie staat over dat dit over de verkiezingen is heen getild, delen wij absoluut niet. Wij werpen die suggestie verre van ons. Het is zeer waarschijnlijk dat de fractieleden van de GroenLinks-fractie tegen zullen stemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! De gehele CDA-fractie zal tegenstemmen. Hoewel wat in de motie onder "is van mening" staat feitelijk correct is, maar de suggestie dat het iets met de verkiezingen te maken heeft – ik ben bereid het college van veel te verdenken, maar zelfs ik vind dit ongeloofwaardig – deel ik niet. Ook deel ik de conclusie van de heer Van Deún niet. Daarom stem ik tegen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Ook de Student & Starter-fractie zal niet met de motie instemmen. Wij hebben net als veel andere raadsfracties onze onvrede uitgesproken over het proces. Motie 177 gaat ons echter te ver. Ik deel de opvatting dat de koppeling met de verkiezingen merkwaardig is. Wij delen die niet.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als ik het dictum lees, dan zie ik dat de heer Van Deún spreekt over een handelwijze. Echter, een handelwijze is opzet. Volgens mij is opzet niet aangetoond. Daarom stemmen wij niet in met de motie.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Ook wij vinden dat fouten zijn gemaakt. Dat erkent de wethouder voor een groot deel. Wij vinden het belangrijk om de toekomst te bezien. Wij zijn blij met een aantal moties dat in dat licht is overgenomen. Ik verwacht dat geen lid van de PvdA-fractie deze motie steunt.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Ook wij zien geen causale relatie tussen dit dossier en de verkiezingen. Ook wij stemmen hoogstwaarschijnlijk tegen.

De heer **SUNGUR** (DENK): Voorzitter! De wethouder heeft naar onze mening in korte tijd juist gehandeld. Wij zullen daarom de motie niet steunen.

De heer **WIEGANT** (SP): Voorzitter! Ook de SP-fractie herkent zich niet in de strekking van de motie. Wij stemmen tegen.

Hierna wordt motie 177 in stemming gebracht, waarna de voorzitter constateert dat ze is verworpen met 41 stemmen tegen 1 stem.

Voor de motie heeft gestemd het lid Van Deún.

Tegen de motie hebben gestemd de leden Bakker, Koning, Işik, Te Hoonte, Van Dalen, Meerding, Van Schie, Gilissen, Virginia, Wiegant, Schipper, Ferket, Streefland, Wijmenga, Van der Zweth, Podt, Dekker, Van Dun, Van Heuven, Vonk, Oosters, Homan, Heine, Deldjou Fard, De Boer, Zwanenberg, Weistra, El Abassi, Schers, Van Waveren, Bos, De Koning, Assen, Saïah, Sungur, Kleinrensink, Van Corler, Bijsterbosch, Roodenburg, Schilderman en Van der Heijden.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zullen nu het "Voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Wmo vanaf 2020" en het "Voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Jeugd vanaf 2020" behandelen. Behandelen wij deze voorstellen gezamenlijk – waarbij wij de besluitvorming apart doen – of achter elkaar?

Ik constateer dat men er de voorkeur aan geeft om deze voorstellen achter elkaar te behandelen.

4. Voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Wmo vanaf 2020.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! U hebt hierover op 18 september jl. nog een raadsbrief ontvangen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Van monitoring naar controlbeheersing. De Stadsbelang Utrecht-fractie wil de sturing in het sociale domein wijzigen. Tot nog toe kiest het college samen met de raad voor een procesmatige aanpak waarin samenwerking van bestaande partijen met zachte hand wordt aangejaagd, met als doel om afgesproken leidende principes op strak geformuleerde uitgangspunten en ontwikkelopgaven te vertalen in het zorglandschap. Dit voorstel doet hetzelfde. Het zijn alleen goed geformuleerde intenties, of, zo u wilt, goede bedoelingen. Wij vertrouwen erop dat contractpartners in de dialoog komen tot transformatie in het sociale domein.

In de eerste zin van de tweede alinea van de inleiding van de samenvatting van de programmabegroting worden vragen gesteld waar het gemeentebestuur voor staat. Wat willen wij bereiken? Hoe gaan wij dat doen? Hoe sturen wij op effectiviteit? Dat impliceert naast beleidsplanning ook control. Daartoe formuleren wij in de programmabegroting prestatie-indicatoren, maar dat zijn onze eigen gemeentelijke prestatie-indicatoren.

Willen wij de gemeentelijke doelen vertaald in prestaties bereiken, dan moeten contractpartijen meedoen. Dat kunnen wij borgen door de partners prestatie-eisen mee te geven. Wij slaan peilstokken voor beleidsevaluatie op effectiviteit en efficiency. Daarom biedt de Stadsbelang Utrecht-fractie de raad een amendement aan om punt 6 van het voorstel uit te breiden met te verwachten prestaties.

Wij hebben naar prestaties gezocht. Het college benoemt een aantal daarvan in de Programmabegroting in het hoofdstuk Maatschappelijke Ondersteuning. Dat zijn echter de eigen gemeentelijke doelen. Willen wij die bereiken, dan verwerken wij de relevante doelen in het programma van eisen in de nieuwe contractperiode voor contractpartners. Daar hoort ook het college bij. Dat heeft de regie in handen.

Aan de prestatie-indicatoren hebben wij er één toegevoegd, ontleend aan de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Waarstaatjegemeente.nl. De kiezer mag verwachten dat wij letten op die cliëntkwaliteit.

Het veld heeft zelf normen gepubliceerd in de Treeknormen. Die kunnen wij meegeven. Verpleeghuizen zijn erin geslaagd de overhead te beperken tot 15% van de omzet. Ook die kunnen wij meegeven. Laten onze contractpartners dat ook eens proberen. Wij leveren dan meer zorg door minder management.

In rapporten over schuldhelpverlening wordt geconstateerd dat kleine ondernemers weinig worden geholpen. Laten wij ook op dit punt contractpartners verleiden tot betere prestaties. Als sluitstuk kunnen wij meer stageplaatsen vragen als social return. Natuurlijk worden eerlijke tarieven gerespecteerd.

"Amendement 32

Indicatoren contracteren aanvullende zorg Wmo

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 27 september 2018 ter bespreking van het raadsvoorstel m.b.t. de strategie contracteren aanvullende zorg Wmo vanaf 2020.

Constateernde dat:

- De gemeenteraad van Utrecht in de commissie Mens en Samenleving van 13 september 2018 heeft aangegeven aan de knoppen te willen draaien bij strategische keuzes en hierbij de lessen willen benutten, getrokken uit het verleden. Tevens heeft zij daarbij aangegeven dat ze maatschappelijke opgaven aan contractpartijen, gesubsidieerde partners en leveranciers wil meegeven, waarop ze partijen wil kunnen afrekenen.
- Diezelfde gemeenteraad in de commissie Mens en Samenleving van 13 september 2018 heeft aangegeven te willen sturen op kwaliteit en succesfactoren wil meegeven bij de strategie. Hierbij volgt de gemeenteraad het college bij de beantwoording van de bestuurlijke vragen in de tweede alinea van de samenvatting op de programmabegroting 2019.

Overwegende dat:

- In aanvulling op de leidende principes in de nota's van uitgangspunten en de door het college vastgestelde beleidsregels de behoefte bestaat om, aan het begin van de fase van transformatie, subsidieontvangers en leveranciers van de aanvullende zorg, naast intenties ook prestaties mee te geven.

Besluit:

- Beslispunt 6 van de raadsvoorstellen in die zin te wijzigen, dat de punt achter de zin in het concept wordt vervangen door een komma met de toevoeging: *'met inachtneming van dat in de contractering:*
- *het college en de gesubsidieerde partners en leveranciers, als opdracht wordt meegegeven dat;*
 - a. *de indicatoren bij subdoelstelling 1.1 van het hoofdstuk Maatschappelijke Ondersteuning (blz. 136 in de PGB) de effectindicatoren E6,E7,E8 en de prestatie indicatoren P3.2, P3.3, P2.1, P3.1, P3.2, P3.3, als prestatie-eisen worden meegegeven aan de (samenwerkende) contractpartners, met daarop als aanvulling de eis, dat bij de antwoorden op vragen in 'Waar staat je gemeente' betreffende de Wmo de scores bij de antwoorden oneens en helemaal oneens met 25% verminderen*
 - b. *het college de overige indicatoren meegeeft met de cijfers van de doelstellingen 2019-2021 als niveau, waarop wordt afgerekend.*

En overigens:

- *de in de AMvB vastgestelde eerlijke tarieven volledig worden gerespecteerd,*
- *de contractpartners ruimhartig 50% meer stageplaatsen bieden,*
- *de overhead wordt beperkt tot 15% van de omzet,*
- *de Treeknormen worden gerespecteerd,*
- *20% meer ondernemers aandacht krijgen in de schuldhelpverlening.'*

En gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **VAN DUN** (D66): Voorzitter! Ik neem u even mee in de tijd. Het is donderdagochtend, 29 maart 2018, de dag van mijn installatie als gemeenteraadslid, net als die van jullie. Ik heb broodjes betaald voor collega's en word gevraagd of ik daar een tikkie voor kan maken. Natuurlijk doe ik dat. Als je een betaalverzoek doet, zo'n "tikkie", kom je op je salarisrekening terecht. Het saldo was hoger dan ik had verwacht. Toch viel ik stil toen ik het bedrag zag. Een collega spreekt mij aan: "Corine, gaat het wel goed met jou?" "Ja, het gaat heel goed met mij", is mijn antwoord, "maar overmorgen word ik 65. Ik heb net mijn eerste pensioenuitkering gekregen. Bedrijfspensioen, nog geen AOW. Zo oud ben ik nog lang niet."

Ik heb mij laten vertellen dat de Utrechtse gemeenteraad de jongste gemeenteraad is van heel Nederland. Het is een hele eer dat uitgerekend ik daarvan de oudste mag zijn.

Het is voor mij op dat moment echt even schrikken. Ik word oud.

Kijk eens om je heen. Veel jong spul hier in de zaal. Veel raadsleden die nog ver weg zijn van het moment waarop ouderen meer te maken krijgen met aanvullende, specialistische zorg, Wmo-zorg, maar dan voor jezelf.

Ik sta regelmatig 's ochtends op de tennisbaan At Risk in Lunetten. Er zijn op dat tijdstip veel 60-plussers. Soms speel ik tegen mensen die al 80-plus zijn. Laat je die vervolgens van links naar rechts rennen over de baan, dan stoppen zij er direct mee. Knieën en heupen laten rennen niet toe.

De D66-fractie is voorstander van het vertrouwen op de eigen kracht van mensen. Het is heel bijzonder om dat soms letterlijk voorgeschoteld te krijgen. Het is een van mijn doelen in de raad om Utrecht voor ouderen een fijne stad te laten zijn.

Dit debat gaat over de aanvullende zorg in de Wmo. Ik ben blij dat de wethouder goed heeft geluisterd naar de opmerkingen in de raad. Het is fijn dat op verzoek van de D66-fractie de wethouder ook de positie van lesbische vrouwen, homoseksuelen mannen, biseksuele mensen, transgender personen en intersekse mensen onderbrengt in de cultuursensitieve zorg.

Tot vorig jaar was ik voorzitter van TNN, Transgender Netwerk Nederland. Nog steeds maak ik deel uit van een app-groep van transgenderpersonen die hulp nodig hebben en zorg vragen. Veel transgenderpersonen komen op een wachtlijst van een jaar of twee terecht. Zo lang moet je wachten om je probleem überhaupt maar met een hulpverlener te kunnen bespreken. In feite is er maar één ziekenhuis waar zij terecht kunnen.

Als gevolg van het lange wachten gaan sommige transgenderpersonen zelf aan de slag met medicijnen, met alle gevaren van dien.

Langdurig contracten in de zorg hebben voor- en nadelen. Langdurige contracten zijn fijn voor de zorgorganisaties zelf en fijn voor de werknemers want je kunt personeel dan goede contracten aanbieden. Ook voor Utrechters die relaties opbouwen met deze zorgverleners en gebruikmaken van hun kennis, maar langdurige contracten en een monopoliepositie hebben, nadelen: weinig keuzevrijheid, risico's op de wachtlijsten die ik noemde en beperkte aanleiding tot vernieuwing. Ik zal altijd kritisch zijn op deze keerzijde.

De wethouder belooft om na de eerste drie jaar van de nieuwe zorgcontract streng te evalueren en indien nodig van zorgaanbieders afscheid te nemen, maar hoe is dat na een jaar of vier, vijf? Is de wethouder dan nog steeds zo scherp? Graag kreeg ik hierop een reactie van de wethouder.

Ook al ben ik het oudste raadslid, ik zit niet alleen in de raad om de belangen van ouderen te dienen. Als oudere transgenderpersoon ben ik gewend om regelmatig letterlijk over mijn schouder te kijken of waar ik ben wel veilig is.

Als journalist ben ik verslaggever geweest in twee oorlogen: gelukkig zijn hier in Utrecht geen zwaarbewapende militairen op straat. Soms vraag ik mij toch wel af of wij voldoende politiecapaciteit hebben, zodat niet iedereen dadelijk over zijn of haar schouder hoeft te kijken of het op straat wel veilig is.

Dit debat gaat over de aanvullende zorg in de Wmo. Ik ben blij dat de wethouder binnenkort voor de raad een technische briefing organiseert waarvan wij iets kunnen leren, bijvoorbeeld waar de knoppen zitten waaraan wij kunnen draaien. Ik beloof de wethouder dat ik scherp over zijn schouder zal meekijken. Ik wens hem veel succes bij de uitvoering.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Van Dun, dank u wel en van harte gefeliciteerd met uw maidenspeech!

(Applaus.)

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! In het algemeen zijn wij zeer tevreden met dit Voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Wmo. Wij vinden het een weloverwogen voorstel. Er is echter nog een aantal zaken waarover wij ons zorgen maken. Wij willen daarop wat extra de aandacht vestigen. Dat is uiteraard de doorstroming in de maatschappelijke opvang. Dit is een groep met een kwetsbare positie die een goede nieuwe start verdient. Dat is een gegeven waarvoor wij altijd aandacht zullen blijven vragen.

Wij vinden het ook heel erg belangrijk dat cultuur, identiteit en afkomst in de zorg in onze steeds meer divers wordende stad de juiste aandacht krijgt. Het is een stad die groeit. Daarom groeit ook de vraag om zorg. Het is belangrijk dat wij daar aandacht voor vragen.

Wij willen graag dat het college echt met innovatie aan de slag gaat om de zorg bereikbaar en betaalbaar te houden. Voor bruikbare technische innovatie zijn heldere en concrete doelstellingen nodig. Daarom vragen wij het college om aan alle plannen voor technologische innovatie SMART geformuleerde doelstellingen – Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden – te hangen, zodat het ons echt lukt om stappen te zetten en om de zorg meer bereikbaar en betaalbaar te maken. Wij dienen daartoe de volgende motie in.

"Motie 180

Maak innovatie in de zorg SMART

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 27 september 2018, ter behandeling van het raadsvoorstel "Voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Wmo vanaf 2020",

Constaterende dat:

- Het college stelt afspraken scherper te willen formuleren in de nieuwe contractperiode;
- In de strategie het doel van innovatie wordt beschreven als gericht op het faciliteren van cliënten om zelf de regie te voeren en een gevoel van veiligheid te geven, ook als de ondersteuning niet direct ter plaatse beschikbaar is;

Overwegende dat:

- Een gevoel van veiligheid en zelf regie voeren geen meetbare doelstellingen zijn omdat definities ontbreken;
- Innovatie een containerbegrip is dat te breed interpreteerbaar is om als een op zichzelf staand doel te kunnen worden aangemerkt;
- Om zorg in de toekomst bereikbaar en betaalbaar te houden, er grootschalige technologische innovatie nodig is in alle domeinen van de zorg;
- Als opdrachtgever de gemeente een belangrijke rol kan spelen in het aanjagen van technologische innovatie om ook in de toekomst van goede en betaalbare zorg verzekerd te zijn;

Draagt het college op:

- Specifieke, meetbare, acceptabele, realistische, tijdsgebonden (SMART) doelstellingen voor technologische innovatie te formuleren waaraan de nieuwe zorgleveranciers afgemeten kunnen worden;
- De raad te informeren over deze doelstellingen, met een verantwoording op welke wijze deze SMART zijn;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Streefland-Driesprong, de heer Van Deún, de heer Gilissen, de heer Van Heuven en mijzelf.

Mevrouw **VAN DER HEIJDEN** (GroenLinks): Voorzitter! Ik vraag mij af hoe de Student & Starter-fractie denkt over het feit dat deze innovatie door de gemeente in SMART-doelstellingen wordt geformuleerd en in hoeverre de gemeente de ruimte biedt aan organisaties om hun innovatie zelf vorm te geven.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Ik denk dat de ruimte om de innovatie zelf vorm te geven hoe dan ook zal blijven. Het gaat mij om de vraag wat werkt wel en wat werkt niet en hoe meten wij dat goed. Dan weten wij met welke innovaties wij verder kunnen en met welke innovaties niet. Zo geven wij net wat meer richting aan innovaties en kunnen wij iets beter sturen en hebben de professionals nog steeds de ruimte. Het gaat ons absoluut om het geven van ruimte aan professionals in de zorg. Wij moeten echter ook innovatie aanjagen. Er zijn veel kansen om de zorg bereikbaar en betaalbaar te houden.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Zwanenberg.)

Mevrouw **VAN DER HEIJDEN** (GroenLinks): Voorzitter! Ik betwijfel of het nu het juiste moment is om de doelstellingen SMART te formuleren. In de motie staan weinig ideeën over wat mogelijke doelstellingen zijn die de gemeente wil zien. Ik vraag mij af of dit de juiste manier is om dit aan te jagen.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat de heer Homan dat wél vindt.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Dat is een correcte constatering van de voorzitter. Dank daarvoor.

Wij vinden dat absoluut van wel. Ik heb zojuist uitgelegd dat wij niet zeer concrete ideeën meegeven. Men kan veel suggesties aandragen voor innovaties in de zorg, maar wij kiezen er juist voor om de zorgprofessionals die zelf te laten uitwerken. Wij doen de gemeente suggesties om te zien welke innovaties goed werken. Dat doen wij door de doelstellingen SMART te formuleren. Wij bekijken hoe wij de zorg echt vooruit kunnen helpen.

Mevrouw **VAN DER HEIJDEN** (GroenLinks): Voorzitter, collega's en lieve Utrechters! Daar sta ik dan. Ik ben vereerd om te mogen bijdragen aan een mooie duurzame en sociale stad, waar ruimte is voor iedereen. Ik wil jullie vandaag graag meenemen in mijn keuze voor de lokale politiek. Die keuze maakte ik in 2012. Ik was toen in Buenos Aires op exchange. Ik had daar een heel fijn studentenleventje. Buenos Aires is een grote stad, vol temperament. Bij het voetbal was er de tango op straat. Het is echter ook een stad waar een broodje de ene week 4 peso kost, maar de volgende week 5. Het is een stad waar je zeer chique mensen uit hun limousine ziet stappen om naar hun club te gaan. De dames liepen op hoge hakken, hadden mooie jurken aan, hun gezichten zaten lekker in de make-up en ze liepen arm-in-arm met een knappe man. Maar ja, twee meter naast de ingang van de club sliepen jonge kinderen buiten op straat op kartonnen dozen. Daar brachten zij de nacht door. Het waren kinderen met vuile kleren die de hele dag op straat liepen te bedelen. Het was niet alleen de armoede van de kinderen die mij raakte, maar ook de ongelijkheid en de verschillen.

De kansen die mensen krijgen, verschillen enorm. Zij kijken echter niet naar elkaar om. Ik beseftte dat ik in zo'n samenleving niet wil leven. Ik wil leven in een stad waar iedereen mag zijn en waar het niet uitmaakt waar je vandaan komt. Ik wil leven in een stad waarin wij samenwerken aan een duurzame toekomst voor ons allemaal, een stad waar ruimte is voor iedereen en waar iedereen mag zijn. Een stad waar de mensen die zorg behoeven elkaar niet zien als kwetsbaar, maar als mensen die waardevol zijn, gewoon omdat ze mens zijn, daaraan refereerde ik al in de commissievergadering, mensen die het vertrouwen krijgen dat hun ervaringen belangrijk voor ons zijn.

Ik de zorg wordt veel gesproken in mooie zinsneden, bijvoorbeeld: "de beweging naar voren", "maximaal eigen regie voeren", "de ruimte geven aan zorgprofessionals", "de inzet van ervaringsdeskundigen". Dit zijn woorden waarbij ik mij als lid van de GroenLinks-fractie kan aansluiten, maar waarvan ik mij soms afvraag wat ze betekenen. Hoe kan een cliënt de eigen regie voeren wanneer de cliënt niet de mentale vaardigheden heeft om overzicht te hebben of wanneer de cliënt niet kan communiceren in het jargon waar beleidsmakers en zorgverleners zich van bedienen. Hoe kunnen wij beter luisteren naar de vragen van zorgbehoevenden?

Als een dakloze aangeeft om nu niet een zorgbehandeling te willen, is het dan toch mogelijk om een woonoplossing te vinden zonder de zorg op te dringen? Hoe kunnen wij ervaringsdeskundigen die ons willen helpen maximaal faciliteren? En wat houdt dat dan in? Dit zijn vragen waaraan ik de komend jaren blijvend aandacht aan wil schenken.

Meer specifiek wil ik nu de wethouder vragen om de cliëntervaringen prominent een rol te geven om beslispunt 3 toe te voegen zodat de cliëntervaring bij aanbesteding van de zorg echt ruimte krijgt?

Ik wil mijn sympathie uitspreken voor de moties waarmee de fracties aangeven grip te willen krijgen op de kwaliteit van de zorg die wij in Utrecht bieden. Dat is een terecht punt. Hoe kunnen wij in Utrecht waarborgen dat met dit strategische kader de Utrechters kwalitatief de juiste zorg krijgen? Daarin ben ik nog zoekende. Ik denk dat het antwoord niet alleen ligt in de hiervoor ingebrachte moties. Die moties focussen zich in mijn ogen zonder adequate onderbouwing op enkele elementen van de zorg van de Wmo. Wat ik in het debat mis, is hoe de door de gemeente te contracteren voorzieningen zorgdragen voor het hier te besluiten strategische kader. Daarom wil ik graag de wethouder vragen om de toezegging om het strategische kader te vertalen naar de organisaties en dan ons per brief over die vertaling te informeren, dus om inzicht te geven in de aanbesteding van de aanvullende zorg en daarbij aan te geven hoe de te aanbestede voorzieningen bijdragen aan de onder beslispunt 3 genoemde punten. Ik heb daartoe een motie voorbereid die ik eventueel in de tweede termijn zal indienen.

Ik zeg de wethouder en de ambtenaren dank voor het aanpassen van het voorliggende raadsvoorstel. Ik zie er naar uit om de komende jaren samen te werken aan een Utrecht waarin ruimte is voor iedereen, ook voor mensen in een kwetsbare positie.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik dank mevrouw Van der Heijden voor haar maidenspeech. Klopt het dat u zei aan het raadsvoorstel een beslispunt te willen toevoegen?

Mevrouw **VAN DER HEIJDEN** (GroenLinks): Nee, dat vraag ik aan de wethouder.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Mevrouw Van der Heijden geeft aan dat de aangegeven prestatie-eisen die de Stadsbelang Utrecht-fractie heeft geformuleerd, ongefundeerd zijn. Ik heb zojuist aangegeven welke fundering daaronder ligt. Ik neem aan dat u deze tekst vooraf hebt geschreven.

Mevrouw **VAN DER HEIJDEN** (GroenLinks): Voorzitter! Dat klopt helemaal, maar in het amendement, zoals ik dat van de heer Bos heb ontvangen, staat een aantal onderwerpen dat sowieso niet via de Wmo wordt geregeld. Daarom kan ik het amendement niet steunen.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! De afgelopen jaren is samen met gecontracteerde zorgpartners en andere betrokkenen in de stad hard gewerkt aan de herinrichting van het zorglandschap. Dat is een flinke opgave geweest. Wij complimenteren de professionals. De ChristenUnie-fractie waardeert het college in dezen. Het Utrechtse model is helder: leefwereld centraal, uitgaan van mogelijkheden, zo nabij mogelijk en doen wat nodig is en eenvoudig.

De ChristenUnie-fractie is blij met de extra focus op de ontwikkelopgave doorgaande lijn van jongeren tussen 16 en 27 jaar. Ook met de mogelijkheid tot contractduur van negen jaar zijn wij content.

Het is goed dat medio november een expertmeeting met de raad wordt georganiseerd waar van gedachten wordt gewisseld over de manieren waarop de evaluatie wordt vormgegeven. Wij willen graag de aandacht vestigen op de ontwikkelopgave innovatie. Ook de Student & Starter-fractie heeft die genoemd. Dat is nogal een containerbegrip. Daarom zullen wij de motie van de Student & Starter-fractie mede indienen om de innovatieopgave scherper te formuleren.

Wij hebben ook enkele aandachtspunten. In het aanbestedingsproces van de sociaal makelaars hebben wij gezien wat samen oplopen versus buiten de boot vallen betekent en wat dat doet met de mensen in de organisaties en met het werk dat wordt gedaan voor de inwoners van Utrecht. Wij adviseren het college om bij deze aanbesteding de geleerde lessen toe te passen.

De ChristenUnie-fractie vindt het goed dat Stadsteam Herstel uit deze aanbesteding is gehaald en is ondergebracht bij de afdeling volksgezondheid. Ondanks dat onderbrengen elders worden nog steeds problemen geconstateerd. Wij weten dat het team goed werk levert, maar nog niet op volle sterkte is en te weinig mankracht heeft om de groeiende vraag naar hulp en steun aan te kunnen. Stadsteam Herstel is een stedelijk samenwerkingsverband van verschillende partijen. Nu blijkt dat het samenwerken met de ketenpartners leidt tot problemen. Dat gaat vooral over de rolopvatting: wie doet wat en wie is in de lead. Wij horen graag een reactie van de wethouder op deze waarneming die uit de keten zelf komt.

De wethouder presenteert in het najaar een plan van aanpak naar aanleiding van het rapport van de rekenkamer over opvang en begeleiding van daklozen. Nu wij toch spreken over dak- en thuislozen constateert de ChristenUnie-fractie dat er een groeiend probleem is bij het waarborgen van goede hulp en ondersteuning: de overlast van omwonenden, vooral in de binnenstad. Dat wordt in het rapport van de rekenkamer beschreven. Het gaat specifiek over de strook Griftpark, Wittevrouwensingel, Lucasbolwerk en Park Lepelenburg.

De opvang van verslaafde daklozen die begin van deze eeuw werden opgevangen in hostels, behoeft volgens ons een evaluatie. De groep waar het toen om ging, is inmiddels twintig jaar ouder. Volgens ingewijden is er een nieuwe groep verslaafden en dak- en thuislozen ontstaan. Een analyse van de huidige groep verslaafde daklozen is gewenst. Daarom vragen wij hoe de huidige opvang zich tot deze groep verhoudt. De centrale vraag is: hoe functioneert het geheel aan voorzieningen ten opzichte van deze groeiende groep verslaafde daklozen. Wij kregen hierop graag een reactie van de wethouder en kijken uit naar het plan van aanpak.

Wij kijken uit naar een goede aanbesteding waarin een daadwerkelijk systeem en een werkwijze met veel maatwerk wordt gerealiseerd die aansluit bij de leefwereld van de mensen die deze zorg nodig hebben.

De heer **WIEGANT** (SP): Voorzitter! De SP-fractie staat voor goede zorg voor mensen die zorg nodig hebben en fatsoenlijke arbeidsomstandigheden voor de verzorgers. Dat zijn de voornaamste punten waarop wij dit voorstel beoordelen. Wij kunnen ons in grote lijnen vinden in de uitgangspunten van deze strategie. Wij zullen die steunen.

Er wordt veel geschreven over eigen regie in de zorg. Wij hebben daarover in de commissievergadering gesproken. Dat is een mooi uitgangspunt als dat haalbaar is, maar het mag geen dogma worden waardoor mensen die daartoe niet in staat zijn aan hun lot worden overgelaten of leiden tot situaties die duidelijk niet in het belang van de zorgbehoevenden zijn. Vanwege de zware nadruk op de eigen regie in beleidsdocumenten over zorg gaat men eraan voorbij dat omstandigheden ervoor kunnen zorgen dat eigen regie juist contraproductief wordt, zeker voor zorgbehoevenden die zich per definitie in een kwetsbare positie bevinden. Het zorgproces moet worden vormgegeven vanuit de samenkomst van professionele kennis van de zorgverlener en de wensen van degene die de zorg ontvangt. Dat leidt volgens de SP-fractie tot de beste zorg.

Qua arbeidsomstandigheden betreuren wij het dat niet per se alle huidige zorgverleners worden overgenomen door de nieuwe partijen. Dat is niet alleen vervelend voor hen, maar ook voor de continuïteit van de zorg en daarmee voor degenen die de zorg afnemen. Daarnaast vindt de SP-fractie het belachelijk dat het onmogelijk is gemaakt om bij het contracteren eisen te stellen ten aanzien van topinkomens. De gemeente kan daar helaas niet aan doen. Wij danken echter de wethouder voor het wijzigen van de tekst over de topinkomens.

Wij zijn blij met de opname van de paragraaf over de gelijke behandeling van payrollers. Dank daarvoor. Wij zullen in de gaten houden in hoeverre daaraan opvolging wordt gegeven.

De SP-fractie vindt het onzinnig dat om de zoveel tijd een nieuwe aanbesteding plaatsvindt. Als iets niet kapot is, hoeft het niet worden gerepareerd. In wiens belang is het om zolang de huidige aanbieder prima functioneert alles weer om te gooien. Dat is in ieder geval niet in het belang van de ontvangers van de zorg en zeker niet in dat van de zorgverleners.

Mevrouw **VAN DUN** (D66): Voorzitter! Wil de SP-fractie de markt helemaal op slot doen door eindeloos door te gaan met dezelfde aanbieders?

De heer **WIEGANT** (SP): Voorzitter! Wij gaan graag door met dezelfde aanbieder tot op een evaluatiemoment blijkt dat het niet goed is om met de aanbieder door te gaan.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! In de commissiebehandeling werd het voorstel door zowel ons als door anderen geprezen, maar werden ook substantiële verbeterpunten aangewezen. De PvdA-fractie is in grote lijnen tevreden, maar the devil is in the detail en de praktijk is soms anders dan de werkelijkheid. Wij willen op een aantal terreinen zekerheid hebben. Eigen regie en eigen kracht – dat punt werd ook aangestipt door de GroenLinks-fractie – zijn twee verschillende dingen die er nooit de oorzaak van mogen zijn dat mensen die zorg of steun nodig hebben die niet krijgen. Hoewel door de wethouder wordt geuit dat iedereen de zorg krijgt die hij of zij nodig heeft, vrezen wij dat de focus op zelfredzaamheid en eigen regie er de oorzaak van zijn dat er in Utrecht mensen zijn die geen zorg krijgen. Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) concludeert dat zelfredzaamheid moeilijk toepasbaar is op alle groepen die zorg nodig hebben. Wij zijn benieuwd of de wethouder de analyse van het SCP uit het rapport De Wmo in de praktijk deelt. Samen met de GroenLinks-fractie nemen wij graag het initiatief tot een raadsinformatiebijeenkomst over zelfredzaamheid en eigen regie in het sociale domein om te bespreken hoe dat er in de praktijk uit ziet en wat de risico's en de grenzen ervan zijn.

Elke Utrechter moet er zeker van zijn dat hij of zij de zorg krijgt die nodig is. Elke organisatie of zorgmedewerker moet tijdig zekerheid hebben over de wijze waarop hij of zij zorg kan blijven verlenen. Denkend vanuit de positie van cliënten, medewerkers en de organisatie is het voor de PvdA-fractie belangrijk dat wij reële termijnen stellen voor de aanbesteding en de evaluatie waarmee wij de kansen benutten om te vernieuwen en te verbeteren en altijd voor continuïteit en zekerheid kunnen zorgen.

De wethouder heeft in de commissievergadering toegezegd vóór de zomer in een jaar van de evaluatie of aanbesteding de haalbaarheid van een deadline te willen bekijken. In de beslispunten is echter alleen een deadline gekoppeld aan de aanbesteding voor 2020, maar ontbreekt die voor het jaar daarna. Kan de wethouder hierop een toezegging doen? Wij houden daarvoor een motie achter de hand.

In de commissievergadering vroegen wij aandacht voor de verschillende culturen die de stad rijk is en het zorgaanbod dat daar op maat bij hoort. Dat kan het verschil maken tussen iemand

verder helpen of iemand laten vereenzamen en tussen het verkleinen of het vergroten van een zorgbehoefte. Wij gaan daarom graag in op het aanbod van de wethouder om in de praktijk te zien hoe cultuursensitief werk eruitziet. Wij zijn blij dat dit in een beslispunt is opgenomen.

In de commissievergadering stelden wij vragen over de termijnen waarop werd aanbesteed met een optie tot verlenging na negen jaar – waar wij blij mee zijn –, het niet langer door zorgaanbieders werken met payroll-constructies, voldoende capaciteit bij het team Stadsherstel en voldoende woningen voor de uitstroom. Dat laatste punt blijft voor ons een punt van zorg, net als voor de ChristenUnie-fractie. De wethouder zei dit punt met wethouder Diepeveen op te nemen. Als zich op dat terrein ontwikkelingen voordoen, horen wij die graag zo snel mogelijk. De capaciteit van Team Stadsherstel mag van ons prioriteit hebben, maar dat punt is uit de aanbesteding gehaald. Wij vragen ons nu af hoe wij van dat probleem op de hoogte blijven.

Wij zijn blij om te zien dat de wethouder ondanks tegenwerpingen in de commissievergadering het niet langer werken met payrollconstructies in het beslispunt heeft opgenomen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik behandel in één keer de twee strategieën voor het converteren van de aanvullende zorg in de Wmo en de Jeugd. Ik heb voor beide punten een gelijkkluidende bijdrage. Beide gevallen zijn in de commissievergadering goed besproken. Over beide gevallen heeft het college gezegd dat het voordat het daarmee echt aan de slag gaat en voordat de aanbesteding in gang wordt gezet de raad daarover zal informeren. Dat is voor beide gevallen het moment om daarover te spreken. In het licht van de kanttekening die ik daarover in de commissievergadering heb geplaatst, heb ik geen behoefte om daarover in de raad verder te spreken.

Wij steunen beide voorstellen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik kan mij grotendeels aansluiten bij de bijdrage van de heer Van Waveren. Het was een uitstekend commissiedebat. Er zijn goede toezeggingen gedaan. The proof of the pudding is het moment dat wij spreken over wat er van de partners terugkomt en wat dat betekent voor de weging van de criteria en het vervolg. Ook daarop zal de VVD-fractie kritisch blijven. Zoals men weet, zijn cliëntervaring en de vraag of wij met deze aanbesteding behalve het geven van goede zorg ook kunnen bijdragen aan het mooier, gezonder en beter maken van de stad.

Een aantal collega's heeft het woord payrolling genoemd. Wij hebben deze week van het college een brief gekregen waarin stond dat het dit voorstel niet kan uitvoeren. Ik vraag mij af of het college kan aangeven wat de gevolgen daarvan zijn, ook in het licht van dit raadsvoorstel. Wij zullen dit voorstel – maar ook het andere voorstel – met veel liefde omarmen en steunen.

(De heer Zwanenberg draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Het is toch wel fijn om ook even hier te staan. Dan kan ik de raad even aankijken.

Veel dank voor de bijdragen van de raad en voor de twee prachtige maidenspeeches. Ik zal daarover straks iets meer zeggen.

De Stadsbelang Utrecht-fractie stelt dat wij vol goede bedoelingen zijn, maar de heer Bos wil meer op uitkomsten sturen, meer op resultaten aan de achterkant in plaats van op de processen aan de voorkant. Hij heeft daartoe amendement 32 ingediend. Hij zegt daarin een aantal behartigenswaardige dingen, ook over prestatie-indicatoren. Die komen uit de begroting. Het is fijn dat de heer Bos die bekijkt. Wij kunnen elkaar daarin blijkbaar vinden. Ik vind het amendement wel wat kort door de bocht gaan. Wij willen juist sturen volgens een meervoudig model. Dat model is wel eens nader uitgelegd. Wij sturen niet alleen op resultaat, maar ook op het proces, een gezamenlijke missie en een gezamenlijke visie. Dat behelst het gezamenlijke sturen waar men gedeeltelijk partner is en zowel redeneert vanuit partnerschap als vanuit resultaten en prestaties. Dat vind ik juist de kwaliteit van hoe wij in Utrecht met partijen samenwerken. Mevrouw Streefland zei dat dit wel eens ingewikkeld kan zijn. Dat klopt, maar om het hele model zomaar overboord te zetten en alleen nog te sturen op resultaat en kritieke prestatie-indicatoren gaat mij echt te ver. Ik ontraad amendement 32.

De D66-fractie reageerde bij monde van de mevrouw Van Dun. Het is mooi dat ik als jongste wethouder mag reageren op haar bijdrage. Het is misschien een symbool, want ik denk dat jongeren en ouderen elkaar veel te bieden hebben. Mevrouw Van Dun noemt ook de tennisbaan At Risk.

De **VOORZITTER**: U ging daarom bescheiden in een hoekje zitten.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Ja.

De technische briefing waar mevrouw Van Dun in de commissievergadering om heeft gevraagd, lijkt mij ook een mooi moment omdat zij transgenders en wachtlijsten noemde en de zorg die daarvoor is in te brengen. Wij gaan meer en detail in over hoe wij de uitvraag verder inzetten. Ik hoor haar daarover graag met haar expertise terugkomen. Dan kunnen wij die volop benutten in de uitvraag en bij de aanbesteding.

Het doen van een uitspraak of ik over vier of vijf jaar nog even scherp ben, laat ik over aan anderen. Wij nemen vier verschillende evaluatiemomenten op: na drie jaar en dan drie keer naar twee jaar zijn er steeds evaluatiemomenten. Ik wil er echter voor waken dat wij op alle vier even scherp insteken. Wij moeten scherp zijn, maar moeten ervoor oppassen om elke vier jaar in een bureaucratisch monster terecht te komen. Wij gaan daarover met de raad nader in gesprek. De VVD-fractie heeft gevraagd om bij de evaluatie te worden betrokken en over hoe wij die inrichten, ook met betrekking tot de sociaal makelaars. Wij zullen dat doen. Ik geloof dat wij daarover volgend jaar met de raad spreken. Dan kunnen wij de evaluatie handen en voeten geven.

De Student & Starter-fractie heeft motie 180 ingediend. Deze motie gaat over innovatie. De heer Homan gaf een mooie bijdrage over het belang van innovatie. Ik deel het doel, maar niet het middel. Ook ik wil graag innoveren. Volgens mij hebben wij daarover dingen opgeschreven, bijvoorbeeld om dat vooral in de ontwikkelopgave te doen om daarop te versterken. De heer Homan vraagt om dat via SMART geformuleerde doelstellingen te doen, terwijl die zich niet goed verhouden tot innovatie waarvan de uitkomsten onbekend zijn. Denk daarbij maar even aan robotica. Ik geef het de heer Homan te doen om SMART geformuleerde doelstellingen voor robotica op te stellen. Dat is heel ingewikkeld. Ik wil juist de partijen zelf de ruimte geven om te bekijken wat innovatie te bieden heeft en wat er nodig is. Een ander voorbeeld is big data. Ik wil daarin net als de heer Homan een stap zetten, maar volgens mij werken SMART geformuleerde doelstellingen dan niet.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Het gaat mij nog niet eens zozeer om SMART geformuleerde doelstellingen. De wethouder zegt dat dit in het voorstel wordt genoemd, maar daarin is alleen heel summier sprake van innovatie. Innovatie is een containerbegrip. Ik zoek toenadering tot de wethouder om het voorstel iets concreter te verwoorden dan nu wordt gedaan.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Dat kan, maar als de heer Homan dat "SMART" uit motie 180 haalt, kom ik een stuk verder. Dat "SMART" is voor mij een hiccup. Dat lijkt mij geen goed idee, maar als wij in de aanbesteding doelstellingen opnemen over technologische innovatie – ik denk nu even met de heer Homan mee – kunnen wij misschien tot elkaar komen.

Mevrouw **VAN DER HEIJDEN** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben blij dat de wethouder het woord "SMART" uit het voorstel wil halen. Ik ben benieuwd hoe de wethouder de innovatie verder wil vormgeven.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Dat verschilt per kavel, bijvoorbeeld thuisbegeleiding, innovatie in maatschappelijke opvang of vrouwenopvang in geweld- en afhankelijkheidsrelaties. Daartussen bestaat een wereld van verschil. Daar moet geen mal op worden geplakt. Volgens mij moeten wij in de aanbesteding zelf bekijken wat dat enerzijds/anderzijds voor innovatie vraagt. Wij kunnen dat nader bespreken in de technische brief waarin wij ook wat over de financiën kunnen zeggen. Wij kunnen dit onderwerp daarbij meenemen. De heer Homan kan zijn punten met betrekking tot innovatie ook daar kwijt.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Begrijp ik het goed dat de wethouder bereid is om inzake innovatie doelstellingen te formuleren? Dan zijn wij al een stuk verder. Dan kunnen wij bekijken of wij de tekst van de motie moeten aanpassen of genoeg moeten nemen met de toezegging die de wethouder misschien toch doet.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Ik kan de toezegging doen om doelstellingen te formuleren over innovatie en de raad daarover te informeren. Dan hoeft de motie niet te worden aangepast.

De **VOORZITTER**: Dat bepaalt de raad zelf.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Mevrouw Van der Heijden van de GroenLinks-fractie hield een prachtige maidenspeech. Volgens mij verwoordde zij een inspirerende ervaring. Zij had ook kritiek op onze teksten omdat die soms erg wollig zijn, zoals "maximale inzet op eigen regie" en "ruimte geven aan professionals". Wat houden die uitspraken in? Volgens mij is het terecht om daarop heel scherp te zijn. Ik probeer zelf deze teksten niet altijd te gebruiken. Ik probeer ook normale mensentaal te benutten. Dat lukt echter niet altijd. Hou mij scherp.

Faciliteren van ervaringsdeskundigheid. In de nota staat een heel stuk over ervaringsdeskundigheid en hoe wij die willen benutten. Ik kan mij voorstellen dat wij die opnemen in de strategie, de besluitvorming of het voorblad. Het is een amendement op het besluit. Het staat zo in de nota. Dat kan prima worden vertaald in het besluit zelf. Ik zou punt f kunnen toevoegen, maar ik ga daar niet over. Alleen de raad kan amendementen indienen. Ik kijk ook even naar de griffier. Ik kan mij voorstellen dat u dat vraagt. Ik wil daar positief op adviseren.

De **VOORZITTER**: Op een niet bestaand amendement.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! De kwaliteit van zorg en de vertaling daarvan naar organisatieniveau is de exercitie die wij vanaf nu maken. Vanaf nu hebben wij een strategie. Daarbij gaat het om de vertaling naar de praktijk, naar de zorgaanbieders zelf. Die vertaling zullen wij nu maken. Wij zullen zeker bekijken of wij alle punten van het besluit terugkrijgen. Ik stel voor om op een andere bijeenkomst dit jaar verder te praten over hoe wij de uitgangspunten vertalen in de praktijk van de aanbesteding. Ik wil dit punt daar graag parkeren.

Ik dank de ChristenUnie-fractie voor haar complimenten over de combinatie van partnerschap en financieren. Mevrouw Streefland heeft daar helemaal gelijk in. Zij refereerde ook aan de sociaal makelaars. Daarover zullen wij het gesprek aangaan. Volgende week of over twee weken ga ik naar Wijk&co. Ook dat is een sociaal makelorganisatie die kritische punten had. Misschien zijn die afkomstig van de professionals zelf. Die voelen zich betrokken in het partnerschap, maar tegelijkertijd zegt de financier te kiezen voor een ander. Wij proberen daaruit maximaal lessen te trekken. Ik probeer ook om dat persoonlijk te doen, want daarbij komen ook rollen en taken aan de orde.

Stadsteam Herstel is ondergebracht bij Volksgezondheid. Samen met collega Everhardt heb ik het besluit daartoe genomen. Het is goed om dat besluit nu even te parkeren en op dit moment niet, nu wij nog met de ontwikkeling bezig zijn, een uitvraag te doen om naar een nieuwe partij te kunnen gaan. Wij proberen dit nu nog even in eigen beheer te houden. Ik meen dat mevrouw Assen vroeg hoe wij daarover worden geïnformeerd. Wij hebben daarover nog niet gesproken. Ik kan mij voorstellen dat de raad daarover een brief krijgt als wij dat wél uitvragen en hoe wij dat invullen. Dat zal zeker in de loop van 2019 gebeuren. Wij weten nog niet wanneer wij dat doen. Ik kan toezeggen de raad te informeren als wij dat opnieuw uitvragen.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Misschien komt de wethouder er nog op terug, maar wij hebben aangegeven dat Stadsteam Herstel nog niet op volle sterkte is. Ook de samenwerking binnen de keten is soms lastig. Dat is mogelijk een reden om uit die uit de aanbesteding te halen. Ik wil hierop graag een reactie van de wethouder horen.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Ik herken dat. Bij Stadsteam Herstel is de capaciteit soms beperkter dan de vraag. Dat toont ook aan dat wij een goede innovatie hebben georganiseerd. Dat is vers van de pers. De vraag is enorm. Wij doen iets dat blijkbaar in een behoefte voorziet, maar het is nu even krap. Wij hebben de afgelopen tijd fte's bijgeplust. Het was een klus om die te vinden. Nu lijkt het allemaal goed georganiseerd te zijn. Wij proberen de capaciteit te versterken. De capaciteitsvraag is er. Die heeft ook te maken met de hele doorstroming van de keten, niet alleen wat er gebeurt bij Stadsteam Herstel, maar ook voor wat binnenkort gebeurt bij Herstart en het Catharijnehuis. De hele keten. Wij proberen daar versnelling in te brengen. Dat heeft ook te maken met huisvesting helemaal aan het einde van de keten. In het plan van aanpak kom ik daarop wel degelijk terug, ook op welke acties wij hebben uitstaan en hoe wij de problemen de komende tijd willen aanpakken. Het is een belangrijk onderwerp.

De SP-fractie noemt eigen regie, betere inbedding, payrolling, topinkomens aangepast. Dank u wel voor de bijdragen. Contractduur. De SP-fractie wil ruimte om te anticiperen en de D66-fractie wil meer aanbesteden. Wij proberen op deze manier een termijn van negen jaar af te spreken. Dat is echt fors. Tegelijkertijd proberen wij het goede te zoeken. De waarheid ligt ergens in het midden.

De PvdA-fractie sprak het voornemen uit om een raadsinformatiebijeenkomst over eigen regie te organiseren. Dat lijkt mij heel interessant. Wellicht kan men voor die bijeenkomst ook de wethouder uitnodigen. Het is een mooi onderwerp. Misschien dat de waarden die wijzelf hanteren en de wijze waarop wij in Utrecht het model bekijken gewoon ter tafel mogen komen. Verbeteringen en suggesties zijn zeer welkom.

Reële termijnen, deadline opschuiven in de tussentijdse evaluatie. Ik wil daar even over nadenken. Dat moet wel gelijkgeschakeld zijn aan jeugd. Ik wil beide onderwerpen tegelijkertijd behandelen. Als de PvdA-fractie ermee akkoord gaat, kan ik haar terugrapporteren zodat wij de data van de eerste, tweede en derde verlenging iets kunnen vervroegen.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Ter verduidelijking: ik doelde op de deadline in een jaar wanneer wij evalueren en aanbesteden. In de motie die ik achter de hand heb, is sprake van 1 juni. Daarbij gaat het over de evaluatie of aanstelling voor het jaar daarop.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Volgens mij staat er nu 1 juli. Dat is het uitgangspunt dat wij hanteren; wij willen vóór 1 juli duidelijkheid krijgen. Mevrouw Assen vraagt of die datum niet iets naar voren kan worden verschoven, want stel dat er een verandering komt, dan is er meer tijd om die verandering toe te passen. Begrijp ik dat goed?

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Ja, maar in het voorstel staat alleen het jaar 2020 en ik wil het graag voor alle jaren geborgd zien.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Ik kan mij die redenering voorstellen, maar ik heb even wat tijd nodig om dit punt te bekijken. Die aanpassing vraagt iets van alle aanbestedingen die wij doen. Ik kom erop terug. Wij zullen zien welke termijn denkbaar is.

In het plan van aanpak kom ik nadrukkelijk terug op Wonen. Over cultuursensitiviteit zal een mooi werkbezoek plaatsvinden.

Ik dank de fracties van CDA en VVD voor de steun.

De VVD-fractie stelde een vraag over payrollconstructies. In de brief van afgelopen woensdag ging het vooral over subsidiëring, maar het punt dat ik noemde, ging over inkoop. Met betrekking tot subsidiëring hebben wij te maken met een ander wettelijk kader, namelijk met de Algemene wet bestuursrecht. Wij hebben te maken met de Nota Inkoop die wij zelf hebben vastgesteld. Op basis van die nota vertalen wij door naar de aanbesteding, dus deze zaken interfereren niet met elkaar.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Wat betekent dat precies? Zijn er nu meer mogelijkheden om daarover afspraken te maken?

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Ja, dat is het. Wij kunnen zo meer doen dan via subsidies.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Ik vraag om een paar minuten schorsing.

De voorzitter schorst hierna de vergadering.

Na hervatting van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Homan.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Ik kijk de wethouder even aan. Is hij bereid om toe te zeggen om echt concrete en prikkelende doelstellingen voor innovatie op te stellen en daarop bij raadsbrief op terug te komen om in te gaan op wat precies de doelstellingen zijn en hoe wij daar het meeste uit kunnen halen? Dan zijn wij bereid om de motie in te trekken.

Mevrouw **VAN DER HEIJDEN** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder heeft mijn gedachten goed geraden. Ik heb overwogen om een amendement in te dienen om in de selectiecriteria ervaringsdeskundigheid op te nemen. Ik vertrouw erop dat het college vanuit de nota invulling geeft aan dit begrip. Ik zie er naar uit om bij de technische briefing dit onderwerp nader te bespreken en om de uitwerking te zien van het strategische kader voor de organisaties.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Ik mis een reactie van de wethouder op het SEP-rapport.

Vanwege de toezegging van de wethouder zullen wij de motie die ik in mijn achterzak heb niet indienen.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben blij met de antwoorden van de wethouder. Ik heb een vraag gesteld over de analyse van de groep verslaafden en dak- en thuislozen van nu in vergelijking met die van twintig jaar geleden. De centrale vraag was hoe het geheel aan voorzieningen functioneert ten opzichte van deze groeiende groep verslaafde daklozen. Ik heb de wethouder daarover niet horen spreken.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! De heer Homan stelde een vraag over innovatie. Ik zeg toe dat ik daarop per brief terugkom. Ik ben benieuwd welke ideeën de heer Homan en andere leden van de Student & Starter-fractie daarover zelf hebben. Laten wij tijdens de technische briefing daarover elkaar de nieren proeven. Dat is in het najaar. In de loop van volgend jaar zullen wij de raad de brief doen toekomen waarin de doelstellingen worden uitgewerkt.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Dat lijkt mij helemaal goed. Laten wij daarover in gesprek blijven. Ik ben blij dat de wethouder bereid is om deze toezegging te doen. Ik trek de motie in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat motie 180 is ingetrokken.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! De PvdA-fractie vroeg om een reactie op het rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau. Volgens mij doelt mevrouw Assen op het rapport waarin iets wordt gezegd over eigen regie en eigen kracht. Daarover is veel te zeggen. Ik wil daarover best met de PvdA-fractie reflecteren. Wij willen niet in de valkuil trappen dat wij alles maar afschuiven op anderen. Ik wil eigen regie alleen maar vertalen als eigen kracht. Ik geloof niet dat ons model dat in zich heeft.

Wat ik van het rapport begrijp, is dat er in het eigen netwerk van de mensen al ongelooflijk veel gebeurt, bijvoorbeeld wat mantelzorgers en burens doen. Er gebeurt erg veel. Dat staat heel duidelijk in het rapport. Er gebeurt misschien wel meer dan beleidsmakers in eerste instantie zelf hebben gedacht. Ik denk niet dat wij met deze strategie in de valkuil trappen om daarvan nog meer te verwachten. Dat is de andere kant van het verhaal. Volgens mij is de strategie niet geënt op de gedachte dat de zorg door mantelzorgers en mensen uit de buurt wordt gedaan en dat wij zetten een stapje terug kunnen zetten. Dat is niet onze strategie en ik ga daarop niet verder door.

Mevrouw Streefland heeft gevraagd of er geen evaluatie kan komen van de huidige groep dak- en thuislozen. Het lijkt mij eerlijk gezegd geen goed idee om daar een diepteonderzoek naar te doen. Er is een behoorlijk lange wachtlijst. De raad is daarover verscheidene keren geïnformeerd. Wij zullen naar die wachtlijst een onderzoek doen. Wij zullen bekijken wat dat precies is en welke mensen erop staan. Wij kunnen dan misschien ook wat meer elementen waar mevrouw Streefland naar vraagt opnemen. Het is een forse groep. Wij krijgen daarmee een beeld van wat mevrouw Streefland vraagt. Ik stel voor van de wachtlijst een analyse te maken. Ik wil daar wel wat vaart in brengen. Ik denk dat die lijst begin volgend jaar naar de raad kan komen, maar daarvan ben ik niet zeker. Ik wil er vaart mee maken. Ik weet niet of ik begin volgend jaar haal.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vind dat als aanzet tot een onderzoek een zeer goede start.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Wij komen gelukkig weer tot elkaar.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik vond de vraag van mevrouw Streefland prikkelend. Is het mogelijk om daarvan een aantal casussen uit te werken en om te bekijken in hoeverre wij daar iets mee kunnen doen bij de analyse van de wachtlijst?

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Ja, dat is een mooie suggestie voor die analyse. Ik wil bekijken wat die wachtlijst is en welke groep die betreft. Ik wil op doelgroepniveau bekijken of ik daar rode lijnen in zie. Ik wil er geen studie van maken met quotes en oneliners. Ik wil ook de verwachtingen managen. Het kan zijn dat ik straks met een pak papier kom aanzetten. Ik zoek vooral mogelijkheden om de wachtlijst op te lossen. Zo wil ik het onderzoek zien.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het is een beetje raar als ik dat doel niet met de wethouder deel. Ik begrijp echter dat hij een aantal casussen wil uitwerken zonder mooie quotes.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Ik vind dit een mooi voorstel van de heer Gilissen. Ik zal bekijken of wij dat kunnen doen.

Aan de orde is de stemming over amendement 32 (Indicatoren contracteren aanvullende zorg Wmo).

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! In control ben je pas als je vooraf heldere prestatie-eisen hebt geformuleerd en contractpartijen daarop evalueert. De Stadsbelang Utrecht-fractie doet wat wethouder Van Ooijen heeft nagelaten. Ik ga er vanuit dat de door ons geformuleerde eisen richtinggevend worden meegenomen. Wij brengen het amendement in stemming en zijn voor.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik dacht overigens dat wij geen stemverklaringen over eigen moties en amendementen aflegden.

Mevrouw **VAN DUN** (D66): Voorzitter! Ik vind dit amendement erg in details treden. De wethouder kan daarmee niet doorgaan. Wij stemmen tegen.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Wij zijn voorstander van goede zorg. Dit amendement dwingt iemand in een keurslijf. Dat gaat ons echt te ver. Wij stemmen tegen.

Amendement 32 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van Stadsbelang Utrecht ervoor stemt.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! In het voorstel zien wij veel goede maatregelen om te komen tot een persoonlijke en sociale Wmo en zorg. Wij hebben veel goede moties en ideeën gehoord. Daarom stemmen wij voor het voorstel.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik ga er vanuit dat de door ons geformuleerde eisen richtinggevend worden meegenomen. Verder is het een prima voorstel. Wij kunnen ermee instemmen.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

5. Voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Jeugd vanaf 2020.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Met goede bedoelingen maak je geen beleid. Utrecht moet in de zorg afrekenen op resultaat in plaats van op intenties. De Stadsbelang Utrecht-fractie wil de sturing in het sociale domein wijzigen. Tot nog toe kiest het college samen met de raad voor een procesmatige aanpak waarin samenwerking met bestaande partijen met zachte hand wordt aangejaagd met als doel leidende principes, abstract geformuleerde uitgangspunten en ontwikkelingsopgaven in het zorglandschap te vertalen. Leidende principes, abstract geformuleerde uitgangspunten en ontwikkelopgaven heeft de raad meegegeven. Dat doen wij in het voorstel opnieuw. Het zijn alleen maar goed geformuleerde intenties of, zoals u wilt, goede bedoelingen.

Door veel overleg van partijen met elkaar van professionals of cliëntsituaties denken wij voorwaarden voor de transformatie te scheppen. Het college geeft daarvoor te veel ruimte en heeft dat indertijd ook al gedaan.

In de eerste zin van de tweede alinea van de inleiding van de samenvatting van de programmabegroting stelt het college vragen wat de gemeente wil bereiken, wat gaan wij doen, hoe sturen wij op effectiviteit? Dit vraagt om prestatie-indicatoren.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Wat ik niet begrijp, is dat de heer Bos nu voor de hele raad een hele grote jij-bak ten beste geeft, maar zelf net heeft ingestemd met het voorstel waarop hij een

amendement heeft ingediend. Hoe rijmt hij dit verhaal in de wetenschap dat hij twee minuten geleden heeft ingestemd met hetgeen hij nu zegt te bestrijden?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik ga er vanuit dat de door ons geformuleerde eisen die wij in het amendement hebben gesteld en waarmee de raad niet heeft ingestemd, maar waar wel goed naar wordt geluisterd – veronderstel ik – ga ik er vanuit dat ik niet tegen muren praat en dat deze eisen in het debat richtinggevend worden betrokken bij het beoordelen van de contractpartijen op hun prestaties. Vanuit dat perspectief wil ik ook het onderdeel Jeugd aanvliegen. Het is geen jij-bak, maar introspectie.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik moedig introspectie bij de heer Bos zeer aan, maar als hij zijn zin opnieuw niet krijgt en door niemand in de raad wordt gesteund, stemt hij dan tegen het voorstel of uiteindelijk toch weer vóór, op de rug met de pootjes in de lucht?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Wij zullen zien wat het antwoord is op het prachtige amendement dat ik dadelijk zal indienen. Op basis van die uitkomsten zullen wij beoordelen of wij dit voorstel kunnen steunen.

Ik sprak over prestatie-indicatoren. Daarom willen wij deze prestatie-indicatoren, deze kritische succesfactoren, toevoegen aan beslispunt 6 van het voorstel. Wij sturen het liefst op effectiviteit en op efficiency. Wij moeten nu peilstokken slaan. Later moeten wij organisaties wegen en moeten wij op die indicatoren evalueren. Daarom biedt de Stadsbelang Utrecht-fractie de raad het volgende amendement aan.

In de programmabegroting hebben wij gezorgd voor prestaties die wij kunnen opleggen aan subsidie- en inkooppartners. Wij zijn van mening dat de voor onszelf opgelegde streefcijfers moeten verwerken in het programma van eisen dat wij meegeven aan de contractpartners. Deze streefcijfers halen wij namelijk niet als de contractpartijen zich daaraan niet gebonden voelen. Wij hebben enkele prestatie-indicatoren toegevoegd die zijn ontleend aan de rapportage van de kinderombudsman die wij als zeer kritisch beschouwen. Mochten andere fracties dat willen, dan kunnen zij bij subamendement andere prestatie-indicatoren toevoegen uit de tabel van dit rapport. Deze tabel heeft mijn collega aan andere fracties doen toekomen.

"Amendement 33

Contracteren aanvullende zorg Jeugd

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 27 september 2018 ter bespreking van het raadsvoorstel m.b.t. de strategie contracteren aanvullende zorg jeugd vanaf 2020.

Constaterende dat;

- De gemeenteraad in de commissie Mens en Samenleving van 13 september 2018 heeft aangegeven als bestuursorgaan aan de knoppen te willen draaien bij strategische keuzen en hierbij de lessen willen benutten, getrokken uit het verleden. Tevens heeft zij daarbij aangegeven dat ze maatschappelijke opgaven aan contractpartijen, gesubsidieerde partners en leveranciers wil meegeven, waarop ze partijen willen afrekenen.;
- Diezelfde gemeenteraad heeft in de commissie Mens en Samenleving van 13 september 2018 aangegeven dat zij wil sturen op kwaliteit en succesfactoren wil meegeven bij de strategie. Hierbij volgt de gemeenteraad het college bij de beantwoording van de bestuurlijke vragen in de samenvatting van de programmabegroting 2019;
 - Wat willen we bereiken?
 - Wat gaan we daarvoor doen?
 - Hoe gaan we sturen op effectuering?
 - En daarvoor indicatoren meegeeft.

Overwegende dat;

- Binnen de gemeenteraad in aanvulling op de leidende principes in de nota's van uitgangspunten en de door het college vastgestelde beleidsregels de behoefte bestaat, aan het begin de fase van transformatie, subsidieontvangers en leveranciers van de aanvullende zorg, naast intenties ook prestatie indicatoren mee te geven.

Besluit;

- Beslispunt 6 van het raadsvoorstel in die zin te wijzigen, dat de punt achter de zin wordt vervangen door een komma met de toevoeging 'met inachtneming van dat in de

contractering van het college en de gesubsidieerde partners en leveranciers, als te bereiken prestaties worden meegegeven;

- a. de indicatoren vermeld als doelstellingen voor 2019–2021, genoemd bij subdoelstelling 1.1. op blz. 151 van de programmabegroting en daarenboven,
 - b. enige "kritische" indicatoren ontleend aan de tabellen in de rapportage van de kinderombudsman, dat aan het einde van de nieuwe contractperiode (t.o.v. de cijfers in de tabellen in het rapport "Mijn Belang Voorop");
- 5% van jongeren en ouders meer aangeven dat er goed naar hen geluisterd is, (in de tabel 75%)
 - het rapportcijfer over het gesprek boven de 7 scoort (in de tabel 6,8)
 - er samen met de jongere en ouders geen plan wordt gemaakt afneemt met 10% (in de tabel 29%)
 - het aantal keren, dat jongeren meer dan 4 keer hun verhaal moesten vertellen (in de tabel 44%) daalt met 50%,

En overigens,

- de in AMvB vastgelegde eerlijke tarieven volledig worden gerespecteerd,
- de contractpartners ruimhartig 50% meer stageplaatsen bieden,
- de overhead wordt beperkt tot 15% van de omzet,
- de Treeknormen worden gerespecteerd,
- 20% meer ondernemers aandacht krijgen in de schuldhulpverlening.

En gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Dank voor de aanpassingen in de nota en de toezeggingen die in de commissievergadering zijn gedaan, met name over de betrokkenheid van de jongeren bij de inkoop zelf. Ik ben daar erg benieuwd naar. Ik heb begrepen dat de organisatie U-2B Heard! al heeft gezegd dat ze daarover graag meedenkt. Dat was te verwachten.

Ook dank voor de informatie die wij na de commissievergadering hebben ontvangen over de ervaringen die tot nog toe met de pilot Extra teams zijn opgedaan.

De algemene lijn van het voorstel kunnen wij steunen. Wij zien daarin zeker een meerwaarde voor het inzetten van deze teams. Echter, zorgvuldigheid blijft daarbij geboden. De aandachtspunten bieden voldoende ruimte voor doorverwijzing naar andere specialisten dan alleen naar deze extra teams. Wat in het stuk ook duidelijk wordt benoemd, is de hoge werkdruk die nu al bij deze pilot teams wordt ervaren. Als er werkdruk is, is er ook een risico op wachtlijsten. Dat is één van de zaken die wij moeten voorkomen. Ik hoor graag van de wethouder op welke wijze ervoor wordt gezorgd dat bij de verandering die wij nu inzetten dit risico zo min mogelijk optreedt.

Ik ga er vanuit dat er voldoende bijsturingmogelijkheden zijn. In het toegezonden stuk staat dat er van het Nederlands Jeugdinstituut nog casusbeschrijvingen komen. Ik neem aan dat als daaruit iets blijkt dat ook kan worden gebruikt om bij te sturen.

Het financiële kader. In de commissievergadering heb ik al aangegeven dat de huidige formulering van raadsbesluit 5 wat ons betreft te strak is. Ik wil voorkomen dat wij met het huidige raadsbesluit het signaal afgeven dat ten koste van alles binnen het financiële kader moet worden gebleven, ook als dat ten koste gaat van de noodzakelijke zorg. Het is niet meteen de ervaring dat wij op deze manier werken, maar wij willen niet aangeven dat alleen op geld wordt gestuurd. Ik weet dat sommige wethouders heel blij zijn als zij meer ruimte krijgen. De wethouder die ernaast zit, wordt wat onrustiger. Bovendien is het een besluit dat in lijn is met het besluit dat bij de behandeling van de Wmo is genomen. Daar is het echter op een andere manier geformuleerd. Daarom dien ik het volgende amendement in.

"Amendement 34

In eerste instantie

De gemeenteraad bijeen op 27 september 2018 ter besluitvorming over de Strategie contracteren Aanvullende Zorg Jeugd vanaf 2020,
Constaterende dat:

- op dit moment nog niet duidelijk is wat de financiële consequenties zijn van de overheveling van de decentralisatie uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering

Gemeentefonds en de volume indexatie vanaf 2020 met het accres van de algemene uitkering

- in het voorstel strategie contracteren Aanvullende Zorg Wmo vanaf 2020 wet in eerste instantie wordt uitgegaan van de integratie-uitkering sociaal domein,
- in het raadsvoorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Jeugd vanaf 2020 dit voorbehoud (in eerste instantie) rondom de financiering niet wordt gemaakt.

Overwegende dat:

- het goed is dat er een financieel kader wordt aangegeven, maar het onwenselijk is dat dit financieel kader alles bepalend is,
- het wenselijk is dat inhoudelijke afwegingen rondom de benodigde aanvullende zorg jeugd leidend zijn,
- er een sterk wisselend beeld is van het geld dat we voor jeugdzorg krijgen vanuit het Rijk.

Besluit:

Beslispunt 5 te wijzigen in: In te stemmen met het in eerste instantie realiseren van de inkoop 2020 binnen de financiële kaders vanuit de integratie-uitkering sociaal domein Jeugd."

Het amendement is ondertekend door mevrouw Streefland, de heer Saïah, mevrouw Assen en mijzelf.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! In de commissievergadering hebben wij hierover het een en ander gewisseld, maar omdat de heer Van Corler een amendement indient, wil ik erop reageren. Wij delen het uitgangspunt dat als zorg nodig is, wij die moeten leveren en moeten voorkomen dat wachtlijsten ontstaan, al was dat maar om financiële redenen. Het kader dat wij stellen, is de Voorjaarsnota. Ik heb in de commissievergadering de term "slachtoffergedrag richting het Rijk" gebruikt. Wij gaan zelf over de begroting. Als wij vinden dat het meer moet zijn, moeten wij dat opschrijven. Waarom is niet als kader de Voorjaarsnota opgenomen? Wij kunnen het kader zelf aanpassen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! De Voorjaarsnota en de begroting zijn sowieso het kader waarbinnen het college moet werken. De heer Van Waveren noemt het "slachtoffergedrag richting het Rijk". Wij krijgen van het Rijk te weinig geld voor wat wij in Utrecht voor Jeugdzorg moeten doen. Daardoor worden allerlei problemen veroorzaakt. Ik vind het verstandig proberen te blijven binnen wat wij krijgen. Wij moeten dat uitgangspunt echter niet in beton gieten waardoor het een leidend principe wordt, terwijl wij andere leidende principes hebben. Ik denk dat de collegefracties tegenover wat zij van het Rijk krijgen anders staan dan de heer Van Waveren, maar wij delen het standpunt dat de financiële kaders die de raad meegeeft leidend zijn voor wat het college kan doen.

De heer **SAÏAH** (D66): Voorzitter! Ik zal het kort houden. Wij bespreken het Voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Wmo vanaf 2020. In de commissievergadering deed ik mijn duimen al omhoog. Dat kan ik nu opnieuw doen, ook wat betreft het participatieproces waarbij jongeren en kinderen zijn betrokken alsmede de toezeggingen die de wethouder heeft gedaan in de commissievergadering en de raadsbrief die wij daarna hebben gekregen.

Als in Utrecht een kind hulp nodig heeft, moeten wij die kunnen bieden. Dat is wat de D66-fractie betreft een plicht die de gemeente heeft. Ik kijk uit naar het groeiplan Jong Volwassenen dat wij vóór het herfstreces kunnen verwachten. Dat is in de meest recente raadsbrief aangegeven. In het groeiplan zullen wij de vraagstukken rond de overgang 18- 18+ zien en de wijze waarop wij hiermee samen met jongeren en alle betrokken partijen in de stad aan de slag willen gaan. Dat plan vloeit voort uit het aangenomen initiatiefvoorstel Jongeren onder dak van mijn collega-raadslid mevrouw Podt.

Een kind hoort een kind te zijn. Het raadsvoorstel met de uitgangspunten van de nota bevat veel positieve punten die dat beamen. Het kind staat centraal en de veiligheid vormt de ondergrens. Wij wensen de wethouder veel succes bij de opdracht om deze strategie uit te voeren.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Het programma Brandpunt+ van afgelopen dinsdag ging over het Dushi Huis, een huis waar kinderen die echt niet meer thuis kunnen wonen onvoorwaardelijk kunnen blijven. Waarom haal ik dit aan? Vandaag spreken wij over de strategie Contracteren aanvullende zorg, over de vraag hoe wij de zorg in Utrecht om het kind heen

zo thuis als mogelijk organiseren, liefst zo dichtbij mogelijk en als dat niet kan in de buurt en soms op een manier zoals in Brandpunt+ wordt geschetst: jeugdzorg met verblijf tot zelfs boven de 18 jaar op een manier die wordt ervaren als thuis. Hoogleraar en pedagoog Ter Horst had die visie al in de jaren '70. Zijn boek "Herstel van het gewone leven" gaat over de vraag wat in het leven van alledag kan worden gedaan om vastgelopen zeer complexe opvoedzaken weer vlot te krijgen.

Wat kunnen opvoeders doen aan het herstel van het gewone leven? Ik zie gelukkig veel van deze elementen terug in de visie van de gemeente, het Utrechtse model. De ChristenUnie-fractie is erg blij met de ambitie en de kansen die het college ziet om niet alleen de formele overdracht van taak en budget inzake de aanvullende zorg Jeugd voor zijn rekening te nemen, maar ook de inhoudelijke sturing. Brandpunt+ en het boek "Herstel van het gewone leven" zijn aanraders.

De aanbestedingen. De ChristenUnie-fractie is content met de aanvullende aanpak en de buurtgerichte specialistische hulp. Basiszorg en het specialistische team spreken daardoor gemakkelijker met elkaar over de vraag wie welke hulp kan bieden: korte lijnen, goede samenwerking. Deze pilots zijn echter nog maar een jaar bezig. De zorg van de ChristenUnie-fractie is dat zonder goed te evalueren te snel wordt overgegaan op een nieuwe werkwijze die een transitie op zichzelf is. Graag kregen wij hierop een reactie van de wethouder.

In hoeverre sluit de aanbesteding kleine lokale zorgaanbieders uit? Of gebeurt dat juist niet? Keuzevrijheid en kleinschaligheid zijn voor burgers van groot belang. Een aanbesteding vraagt een aantal grote administratieve handelingen. Dat schrikt vaak vrij gevestigde hulpverleners af, terwijl ik weet dat juist kleine zorgaanbieders veel kwaliteit leveren.

De gemeente wil eerst continuïteit van de zorg bieden. Ze wil dat binnen de financiële kaders van de Integratie-uitkering Sociaal Domein. De ChristenUnie-fractie wil net als de GroenLinks-fractie en andere fracties voorkomen dat het financiële kader dermate strikt wordt opgevat dat de gemeente er niet buiten mag treden als het nodig is om de noodzakelijke zorg te leveren. Denk daarbij aan langere wachtlijsten en meer zorgvragen. Daarom hebben wij het amendement van de GroenLinks-fractie meeondertekend.

Wij hebben waardering voor de heldere strategie en maken het college een compliment. Het gaat om veel geld. De raad zal het proces goed moeten volgen.

Mevrouw **ASSEN** (PvdA): Voorzitter! Het voorstel is opnieuw een grondig en uitvoerig stuk. Het gaat over één van de meest kwetsbare groepen Utrechters: jongeren die zorg nodig hebben. Krijgen zij die, dan ligt de wereld misschien aan hun voeten. Laten wij kansen liggen of laten wij gaten vallen, dan beïnvloedt dat de kansen van een jonge Utrechter op een onbezorgd en gelukkig leven. Het is daarom des te meer een compliment aan de wethouder dat veel fracties het stuk dat voorligt niet eens wilden bespreken.

De PvdA-fractie is te spreken over de volledigheid van het voorstel en de lessen die worden getrokken uit ervaringen in het verleden. Wij zijn ook positief over de zojuist besproken buurtgerichte specialistische aanpak en de pilot, maar vragen ons net als onze voorgangers af of wij daarin niet te snel gaan. Wij sluiten ons wat dat betreft aan bij de ChristenUnie-fractie.

In de commissievergadering sprak ik mijn twijfel uit over de vraag of ik alle antwoorden op mijn vragen bevredigend vond. Het klonk allemaal goed, maar waren het echt antwoorden op mijn vraag? Het is een opdracht aan mijzelf om daarop nog scherper te letten. Hetzelfde gevoel had ik al eerder toen ik mondelinge vragen stelde over zorgverleners en buurtteams die tegen cliënten zeiden dat het geld op was en dat er wachtlijsten waren. De wachtlijsten raken aan kansengelijkheid die wij allemaal zo belangrijk vinden. Wij sluiten ons daarom aan bij de vraag van de GroenLinks-fractie hierover gekoppeld aan de werkdruk waarover wij ons zorgen maken. Als men de mondelinge vragen die ik eerder stelde en de voorbeelden die ik in de commissievergadering noemde bezieet, dan is het effect dat kinderen soms ook in Utrecht niet of niet tijdig de juiste zorg krijgen. Zelfs als het met 90% van de kinderen in Utrecht goed gaat, dan is de ene op de tien voor wie dat niet geldt er nog steeds één te veel. Voor deze ene jongen of dit ene meisje kan het net het verschil maken tussen een voorspoedig en zorgeloos leven en een leven met minder kansen en meer zorgen. Als het om één op de tien gaat, is die kans niet laag. In een casino is één op de tien een behoorlijke kans om je geld op in te zetten.

Ik trek het niet in twijfel dat wij het in Utrecht dankzij de inzet van de wethouder en veel anderen goed doen ten opzichte van vroeger, ten opzichte van andere gemeenten en in percentages. Ik ben echter bang dat wij daar gemakzuchtig van worden en dat wij straks geen oog meer hebben voor de kinderen die wij net niet goed helpen, al is het een minderheid. Het gaat goed met Utrecht en

met de meeste Utrechters, maar niet met iedereen. Dat het goed gaat met iedereen vonden wij in de campagne allemaal zo belangrijk. Laten wij daar aandacht voor houden.

Hoe mooi het voorstel er ook uitziet, het blijft papier. Het gaat over kwetsbare kinderen die zorg nodig hebben. Ik hoop dat de wethouder het mij niet kwalijk neemt als ik hem de komende jaren elke situatie waarin iets niet gaat zoals wij willen of zoals die op papier staat, blijf voorleggen en over elk kind dat te lang moet wachten op goede zorg blijf spreken en dat ik elk kind dat minder kansen krijgt omdat de ouders de weg niet goed weten of net iets minder mondig zijn, blijf benoemen. Daarom moeten wij allemaal het maximale doen waarbij de financiële kaders die het Rijk ons geeft niet alles bepalen. Daarom steunen wij het amendement van de GroenLinks-fractie.

De heer **WIEGANT** (SP): Voorzitter! Net als de inbreng van de heer Van Waveren is mijn inbreng van de vorige sectie ongeveer gelijk aan nu. Ik wil aanstippen dat ik erg blij ben dat er meer aandacht komt voor de overgang van 18- naar 18+. Ook wij steunen het amendement van de GroenLinks-fractie graag.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik dank de raad voor de inbreng. Voordat ik op het amendement van de heer Van Corler inga, ga ik in op een aantal vragen dat is gesteld. Ik dank de raad voor de steun voor dit voorstel en ook voor de waardering die is uitgesproken voor de ambtenaren die hiermee heel druk bezig zijn, samen met de professionals in het veld, de gezinnen en de kinderen. Dat is de kern van onze aanpak op dit moment.

U-2B Heard! heeft zich al jaren geleden aangemeld. Die zal zeker aan boord zijn. Het is ons plan om jongeren breder centraal te stellen. Wij willen ook jongere jongeren aan boord te krijgen. U-2B Heard! heeft een bepaalde leeftijd. De kennis, kunde en kracht die zij hebben, hebben wij hard nodig.

Zorgvuldigheid. Er moet inderdaad worden doorgeschakeld met hoogwaardige specialisten. De ChristenUnie-fractie sprak over Brandpunt+. Ik wil graag de film Alicia laten zien. De woordvoerders kennen die natuurlijk al. Het is vanzelfsprekend nodig dat kan worden doorgeschakeld naar hoogwaardige specialisten en dat een kind uit een gezin of uit een sociale situatie kan worden gehaald. De veiligheid van het kind staat voorop.

Een ander punt dat de GroenLinks-fractie en anderen noemden, is de werkdruk. Wij zien dat ook bij deze vernieuwing. Het is een invulling van de transitie. De ChristenUnie-fractie daagt mij uit om te werken met deze nieuwe teams. Die zijn een invulling van de transformatie waar wij voor staan. "Transformatie" is een beetje jargon, maar dit is echt een veranderslag. Wij zien dat de druk meteen toeneemt. Mooi aan de ene kant, want dan hebben wij een instrument dat goed wordt gebruikt en dicht bij huis hulp verleent. Het is echter ook een opgave. Hoe moeten wij deze teams goed in een netwerk organiseren? Hoeveel menskracht is daarvoor nodig? Hoe zorgen wij ervoor dat de wachttijden tot een minimum worden beperkt in een situatie waarin ons personeelstekort groot is, niet alleen in de Jeugdzorg, maar in de hele zorgsector? Dat betekent dat wij met deze werkwijze en de uitvraag heel zorgvuldig moeten omgaan. Dat is waar wij op sturen. Wij zullen de raad betrekken bij hoe wij dat doen. In de commissievergadering hebben wij daarover gesproken.

Men heeft de analyse kunnen zien. Wij willen meer kennis binnenhalen om te zien of wij het beleid kunnen versterken. Het is hetzelfde wat wij met de aanpak van de buurtteams hebben gedaan voordat wij daartoe op 1 januari 2015 officieel de bevoegdheid kregen. Wij hanteren die opnieuw. Het is nogal een stap die wij zetten. De kennis die wij opdoen zal daarbij zeker een rol spelen.

Wij danken de D66-fractie voor de aanbeveling voor het groeiplan 18- 18+. Wij zullen dat presenteren. Het is een belangrijk onderdeel waarmee kinderen op een goede manier hun leven kunnen voortzetten.

Ruimte voor kleine lokale aanbieders. Ja, die zit erin. Wij sturen daarop. De kleine aanbieders zijn belangrijk. Die kunnen goed maatwerk leveren.

Ik heb de PvdA-fractie heel goed gehoord. Gemakzucht. Als ik ook maar een zweem van gemakzucht aantref, ook bij mijzelf, ben ik daarop zo scherp mogelijk. Als mensen die mij steunen bij mij gemakzucht opmerken, en ik bij hen, zal ik daarop direct sturen. Als wij iets niet kunnen gebruiken, is het gemakzucht. Wij moeten iets laten zien, maar als dat naar achteroverleunen neigt, zijn wij verkeerd bezig. Wij moeten elkaar scherp houden om deze beweging in het belang van de kinderen handen en voeten te geven.

De heer Bos heeft amendement 33 ingediend. Ik heb goed naar hem geluisterd. Hij heeft op behartigenswaardige wijze een aantal indicatoren bekeken die wij nu al gebruiken. Ik geef dezelfde reactie als mijn collega in het vorige debat: wij hebben een heel evenwichtig sturingselement met vier

kwadranten, het Utrechtse model, waarbij wij niet op één kant zwaar willen leunen. Ik ontraad dit amendement namens het college, maar de heer Bos geeft goede gegevens aan om later in het proces te kunnen bekijken hoe wij die een positie kunnen geven. Ik ontraad het amendement.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik deel de opvatting dat amendement 33 niet past binnen de manier waarop wij werken, maar ik hoor de wethouder zeggen dat het amendement 33 elementen bevat die hij wil meenemen. Echter, als er staat "met de contractpartners ruimhartig 50% meer stageplaatsen te bieden", vind ik dat heel ingewikkeld in het licht van de overhead van 15% van de omzet. Kan de wethouder aangeven waar ik aan moet denken wat er dan wel of niet bij wordt betrokken? Ik vind dat ingewikkeld.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Nee, ik zeg niet dat ik op dit moment deze punten wil meenemen, zeker niet de punten die de heer Van Corler noemt, maar als er instaat dat goed naar jongeren wordt geluisterd – dat lees ik er ook in – dan is dat een belangrijk punt. Ik lees dat hier ook in. Wij zien het natuurlijk zitten dat wij een rapportcijfer hebben dat beter is dan de vorige keer. Ik wil dat niet nu in het voorstel versleutelen, maar de suggesties die worden gedaan, raken aan de discussies die wij met deze partners willen aangaan.

Bij het indienen van amendement 34 zagen de indieners en anderen wat geschuifel in het college. De raad gaat over het eigen financiële kader. Ook de CDA-fractie was daarover helder bij de behandeling van de Voorjaarsnota. Het is mijn taak om de raad daarover proactief te informeren, mochten wij binnen het bestaande financiële kader niet tot overeenstemming komen welke richting wij daaraan willen geven. Ik zie dat in amendement 34 dezelfde woorden worden gebruikt die ook in het voorstel over de Wmo werden gebruikt. Ik lees dit amendement zeker niet als een vrijbrief voor een wethouder om financiële soepelheid te betrachten. Dat wil ik niet. Ik wil het financiële instrument gebruiken als sturingselement om inhoudelijke veranderingen te bewerkstelligen. Daar ben ik heel scherp op. Ik begrijp dat de opstellers van amendement 34 openstaan voor een goed onderbouwde, proactieve discussie tot de raad het besluit neemt. De Voorjaarsnota is volgens mij het geëigende moment om die keuze te maken. Als ik amendement 34 zo mag lezen, ben ik er positief over.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ook amendement 33 breng ik in stemming met dezelfde stemverklaring die ik in eerste instantie over de Wmo heb gegeven.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! De interpretatie van de wethouder van amendement 34 is precies de bedoeling.

Aan de orde is de stemming over amendement 33 (Contracteren aanvullende zorg Jeugd).

Amendement 33 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van Stadsbelang Utrecht ervoor stemt.

Aan de orde is de stemming over amendement 34 (In eerste instantie).

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Volgens mij is dit niet het meest noodzakelijke amendement, maar met de lezing van de wethouder kan het geen kwaad om de tekst van het voorstel aan te passen. Wij steunen het amendement.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Volgens mij benadrukt het amendement dat jeugdzorg te belangrijk is om te laten bepalen of beperken door financiën. Daarom kunnen wij het amendement steunen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik deel de analyse van de heer Gilissen over noodzakelijkheid, maar als dat een criterium is voor wat wij hier doen, dan ...
Het amendement is beter dan wat in het raadsvoorstel staat. Daarom steunen wij het.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Ik ben blij met het antwoord van de wethouder. Het is geen vrijbrief om geld uit te geven. De raad gaat uiteindelijk over het geld. Daarom kunnen wij het amendement steunen.

Hierna wordt amendement 34 bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Er is al veel gezegd. Net als bij het vorige debat kan ik zeggen dat het een prima voorstel is waarmee wij zeker kunnen instemmen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Ook de Student & Starter-fractie vindt het een weloverwogen voorstel. Wij zijn blij met de aandacht voor de verlengde jeugdzorg voor 16 tot 27 jarigen. Ook zijn wij blij met de aandacht voor de diversiteit. Het is in het bijzonder voor jongeren erg belangrijk dat deze aandacht er is. Wij zullen instemmen met het voorstel.

Hierna wordt het voorstel bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij hebben tien minuten over. U weet dat wij de actuele motie en het initiatiefvoorstel, agendapunt 9, vanavond behandelen. In theorie kunnen wij beginnen aan agendapunt 11, het vaststellen van het bestemmingsplan Gerbrandystraat 20 in Lauwerecht. Ik stel echter voor om tien minuten te pauzeren en vervolgens te beginnen met het Vragenuur. Om 20.00 uur zullen wij de raadsvergadering vervolgen.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

(Bij heropening van de vergadering heeft de heer Zwanenberg het voorzitterschap van de vergadering overgenomen van de heer Van Zanen.)

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Ik heet u allen welkom in deze geïmproviseerde raadszaal, ook de mensen op de publieke tribune en de mensen die gast van de raad waren.

Dit is voorlopig de laatste vergadering voor mevrouw Van Esch, ze gaat namelijk met zwangerschapsverlof. Ik begreep vandaag dat ze een tweeling verwacht. Ik wens haar heel veel succes en plezier in de komende periode en natuurlijk ook in deze laatste raadsvergadering. We zien haar weer terug, hopelijk op het stadhuis, in 2019.

Actuele motie.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Laten we alle mogelijkheden benutten voor verduurzaming van ons erfgoed. Bewoners en bedrijven vragen ons hierom, maar helaas zitten gemeentelijke regels daarbij soms in de weg. Bij de Daltonschool op het Pieterskerkhof wil men bijvoorbeeld zonnepanelen op het dak, maar dat mag niet. En ook huizenbezitters kwamen naar ons toe, omdat ze volgens de welstandsregels geen zonnepanelen op hun dak mogen en blijkbaar geen warmtepomp mogen monteren.

Het is alweer jaren geleden sinds de Utrechtse regels voor het laatst zijn aangepast. Het is steeds zoeken naar nieuwe goede regels, want verduurzaming is belangrijk, maar ook de aanblik van onze historische stad. In de Tweede Kamer hebben onze collega's van D66, VVD, ChristenUnie en GroenLinks een motie ingediend om te kijken welke landelijke wetgeving knelt. Hier in Utrecht roepen wij het college op om inzichtelijk te maken welke regels er op dit moment knellen voor de verduurzaming van monumentale panden en panden die onder het regime van welstand vallen. Samen maken wij de stad door gemeentelijke regels aan te passen aan deze tijd. Zo zorgen wij voor een duurzaam Utrecht. Daarom dien ik de motie, nu vooruit met verduurzaming erfgoed, namens de fracties van D66, VVD, ChristenUnie, GroenLinks en CDA in.

"Motie 167

Nu vooruit met verduurzaming erfgoed

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 september 2018, constaterende dat

- Utrecht een groot aantal monumenten en panden onder welstand binnen haar gemeentegrenzen heeft staan;

- er een hoop winst valt te behalen voor een duurzamer Utrecht door die panden te verduurzamen;
- het voorkomt dat gemeentelijke regelgeving m.b.t. monumenten en welstand, de verduurzaming van die panden belemmert, overwegende dat
- het voor een duurzamere stad ook nodig is dat ook het erfgoed; monumenten en panden onder welstand verduurzaamd kunnen worden;
- er een oproep vanuit de Tweede Kamer is gedaan om te onderzoeken welke regelgeving in de weg zit;
- Utrecht koploper is en ook wil blijven als het gaat om verduurzaming, roept het college op,
- te onderzoeken welke lokale regelgeving er momenteel geldt voor panden onder welstand/monumenten, en waar die knelt met duurzaamheidsambities;
- de gemeente Utrecht aan te melden bij het nog uit te voeren landelijke onderzoek welke knelpunten worden ervaren in wet- en regelgeving bij de verduurzaming van monumenten;
- knelpunten voor te leggen aan de gemeenteraad, met een voorstel welke van deze knelpunten opgelost kunnen worden zodat er meer verduurzaming van (monumentale) panden mogelijk wordt, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Heijne, de heren Wijmenga, Te Hoonte, Van Waveren en mijzelf.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Vraag aan de indiener is: wie gaat dat uiteindelijk allemaal betalen? Dat is toch aan de burger of aan Nederland? Of heeft hij daar een ander idee over?

De heer **KONING** (D66): Ja daar hebben wij zeker een ander idee over. Het gaat er juist om dat aan de pandeigenaren de mogelijkheden moeten worden geboden om, wanneer ze dat zelf willen, zonnepanelen op hun daken te leggen of een verduurzamingsslag te maken met een warmtepomp. Wij willen graag dat het probleem van de regelgeving die dit in Utrecht verhindert, daarbij wordt opgelost.

De heer **TE HOONTE** (VVD): In aanvulling op wat de heer Koning heeft gezegd, het volgende. Bij het weghalen van regelgeving ontstaan er niet direct kosten. Ik vraag mij af waar de PVV-fractie kosten ziet in dit verhaal.

De **VOORZITTER**: De bedoeling is dat u een aanvullende vraag kunt stellen aan de indiener van de actuele motie. Ik snap uw reflex. Is de heer Koning het met de VVD-fractie eens?

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Ik ben het roerend eens met de VVD-fractie. Dank u wel, mijnheer Te Hoonte.

De **VOORZITTER**: De voorzitter als vehikel.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Heeft de D66-fractie reden om te bevroeden dat er knelpunten zijn? En zo ja, welke knelpunten ziet zij nu al?

De heer **KONING** (D66): Fijn dat de heer Bos deze vraag stelt. Mijn collega Bijsterbosch, onze woordvoerder monumenten, en ik hebben gesproken met een aantal ambtenaren over dit onderwerp. Ze hebben nadrukkelijk gezegd dat er ruimte is om de regels te wijzigen, maar dat dit een politiek vraagstuk is. Ook zij zien dat er een politieke afweging moet komen. In de Vordering monumenten staat dat je in bepaalde gevallen geen zonnepanelen neer mag leggen. Wij zullen dat in die verordening aan moeten passen om dit gemakkelijker te maken. Wij willen weten welke regels, naast die regels over zonnepanelen, er nog meer gelden die dit nu belemmeren.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Er is geen tijdstip genoemd waarop de heer Koning resultaten wil zien. Ik ben daar benieuwd naar.

De heer **KONING** (D66): Heel scherp, laten we het college de vraag stellen of het daaraan het tijdstip kan verbinden. Mijn vermoeden is dat het binnen een maand of drie mogelijk zou moeten zijn om dit te inventariseren en aan de raad voor te leggen.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Dank aan de raad voor het indienen van deze motie. Het college is graag bereid om deze motie over te nemen. Wij zullen de regelgeving in kaart brengen en deelnemen aan het landelijk onderzoek om te bekijken waar er inderdaad knelpunten zijn, en zo ja, wat daarbij ons voorstel is. Ik merk op dat daarbij natuurlijk de balans aan de orde zal komen tussen erfgoed en duurzaamheid. Ik zeg er nog een paar dingen bij.

In de afgelopen tien jaar zijn er in Utrecht al heel veel projecten geweest, ook begeleid door de gemeente, waarbij de energiezuinigheid van monumenten een grote rol heeft gespeeld. Dat gaat van woningen tot universiteitsgebouwen enzovoorts. Daarbij is natuurlijk veel expertise opgebouwd om het vereiste maatwerk te leveren. In de motie is de voortrekkersrol die we hebben aan de orde. Die willen wij natuurlijk graag houden. Ik voeg hieraan toe dat wij de eerste gemeente zijn geweest die met goedkope leningen het energiezuiniger maken van monumenten mogelijk heeft gemaakt.

Omdat wij gaan aansluiten bij het landelijk onderzoek, is het volgens mij belangrijk dat we het tijdspad daarop aansluiten. Ik weet niet uit m'n hoofd wanneer dat klaar is. We moeten ons daar eerst voor aanmelden. Het lijkt mij goed dat we de raad daarover informeren en ook hoe lang het duurt om daaraan vervolgens conclusies te verbinden. Er is gevraagd of het nu al belangrijk is om het over financiën te hebben. Die zullen daarna natuurlijk wel aan de orde komen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik begrijp uit de beantwoording van de wethouder dat Kerstmis, zoals de heer Koning zei, een beetje voortvarend zou kunnen zijn.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Ik durf daar inderdaad niets over te zeggen, want ik moet eerlijk bekennen dat ik nog niet weet hoe snel het landelijk onderzoek begint nadat wij ons hebben aangemeld, en ook niet hoe uitgebreid dat zal zijn. Ik durf er niet specifiek een datum bij te noemen.

De heer **KONING** (D66): Dan lijkt het me goed om het college te vragen of het mogelijk is om ons daarvan expliciet op de hoogte te houden, of even op de hoogte te brengen wanneer er duidelijkheid is over dat landelijke onderzoek, zodat wij dan de afweging kunnen maken, en het college wellicht ook, om die Utrechtse regels in ieder gevel inzichtelijk te maken. Zodra we daar zicht op hebben, kunnen we natuurlijk aan de slag.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Goed voorstel.

De heer **KONING** (D66): Prettig dat het college positief tegenover deze motie staat. Ik stel voor haar in stemming te brengen, zoals we meestal doen bij actuele moties. Dank voor deze reactie en wij kijken uit naar de uitkomsten.

Aan de orde de stemming over motie 167 (Nu vooruit met verduurzaming erfgoed).

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! De motie is aangenomen in de Tweede Kamer met 128 stemmen voor en de rest tegen. Dan weet u meteen wie er in de Tweede Kamer tegen hebben gestemd. We zien het absoluut niet zitten. De kosten worden uiteindelijk toch op de burger afgewenteld. De vraag is niet beantwoord, maar zonnepanelen draaien wel degelijk op subsidie en zijn ook nog milieuschadelijk als je kijkt naar het cadmium dat erin zit. Wij kunnen de motie niet steunen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Voor mij is het overduidelijk. Dit had ook in het vragenuurtje afgehandeld kunnen worden. Daar is helemaal geen motie voor nodig, want dit was al een een-tweetje. Maar goed, wij begrijpen de intentie en zullen de motie daarom steunen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Het lijkt mij een prima exercitie om te kijken hoe we mensen kunnen helpen bij het verduurzamen van het erfgoed. Het is alleen maar mooi als we mensen een handje kunnen helpen bij een duurzame toekomst. Dus wij zullen voorstemmen.

Motie 167 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, CDA, SP, Student & Starter, GroenLinks, VVD, Stadsbelang Utrecht, ChristenUnie, DENK, PvdA en D66 ervoor stemmen en het lid van de PVV-fractie ertegen.

6. Initiatiefvoorstel Herplantplicht bomen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Vandaag besluit de raad over het eerste initiatiefvoorstel van de Partij voor de Dieren, een hopelijk mooi moment voor onze fractie, maar vooral voor de bomen in Utrecht en dus voor ons allemaal. Steeds meer mensen zijn overtuigd van de onmisbaarheid van bomen. Ter bescherming van dat belang heeft de Partij voor de Dieren het initiatief genomen voor het indienen van dit voorstel.

Tijdens de bespreking van dit voorstel in de commissie werden kritische vragen gesteld. Maar tegelijkertijd werd ook brede steun uitgesproken voor een betere verankering van de bescherming en het behoud van bomen in onze gemeente. De commissiebespreking heeft ook tot een aantal mooie toezeggingen van het college geleid. Daarvoor dank ik de wethouder hartelijk. Zo wordt de bomenboekhouding inzichtelijk per buurt. Hierdoor kunnen we beter controleren hoe het Utrechtse bomenbestand zich ontwikkelt. De Partij voor de Dieren waardeert bovendien dat het college zelf het initiatief neemt om middels een steekproef inzichtelijk te maken of de afgesproken herplant daadwerkelijk is uitgevoerd.

Samen met de ambtelijke ondersteuning hebben we na de commissiebehandeling hard gewerkt aan een verbeterd en verhelderd voorstel, zodat de verplichting tot herplant formeel juridisch goed is verankerd in onze APV als bomenkap plaatsvindt, en zodat duidelijk kaders zijn gesteld voor de uitvoering daarvan. Door herplant te verplichten, geeft de raad een duidelijk signaal af van het belang dat we er hier gezamenlijk aan hechten. Tegelijkertijd blijft er ruimte bestaan voor het college om in noodzakelijke gevallen af te kunnen wijken.

In het proces in de aanloop naar dit besluit hebben we gemerkt dat iedereen, coalitie, oppositie, alle fracties en college, bomen belangrijk vindt. Onafhankelijk van de uitkomst van deze stemming zijn wij blij dat dit voor ons een heel stuk helderder is geworden.

Vanavond is, zoals al is gezegd, voorlopig mijn laatste raadsvergadering. Mooi om met dit initiatief af te kunnen sluiten, maar niet voordat ik uiteraard Rob, Maurice, Janet, Imke en Manon bij dezen hartelijk bedank voor hun advies, suggesties en doorzettingsvermogen om tot dit mooie voorstel te kunnen komen. En niet te vergeten mijn eigen fractie, Anne voorop, die keihard heeft gewerkt om dit voorstel vanavond hopelijk op een mooi moment af te sluiten.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank voor deze mooie woorden. Die zijn vastgelegd op de gevoelige plaat. Neemt u naast mij plaats.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Bij een initiatiefvoorstel is het goed gebruik om daar iets over te zeggen.

Met dit voorstel wordt de plicht tot het herplanten van gekapte bomen gerealiseerd. In een groeiende stad kan groen onder druk komen staan. Daarom steunen wij het principe dat bomen herplant moeten worden. Op die manier behouden we groen voor onze stad. Dat is de reden dat herplant van bomen al de richtlijn was binnen de gemeente.

De afgelopen tijd is er veel gesproken over de uitvoerbaarheid van dit voorstel. Daarom zijn wij blij met de toezegging van de wethouder om jaarlijks letterlijk in kaart te brengen hoe onze bomenbalans er bijstaat. We vragen ons wel af hoeveel zoden dit voorstel aan de dijk zet, of in ieder geval bomen in de straat. Maar we steunen dit principe van harte.

We zijn blij met de verankering hiervan in de APV en danken de Partij voor de Dieren dat ze hiertoe het initiatief heeft genomen.

De heer **ISIK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Mijn complimenten voor de Partij voor de Dieren en dank voor haar voorstel. We zullen met het voorstel instemmen, met één kanttekening – dit heb ik achter de schermen al tegen de indieners gezegd – namelijk dat de handhaving van dit voorstel zeer moeilijk zal zijn, maar dat de PvdA-fractie ermee instemt dat de controle steekproefsgewijs plaatsvindt en niet bij elke aanvraag wordt gecontroleerd of de herplantplicht is nagekomen. Wij zullen zeker voor stemmen.

De heer **WIJMENG** (ChristenUnie): Voorzitter! Ook bij ons veel sympathie voor de intentie van de Partij voor de Dieren en voor dit voorstel. Maar de vraag die we natuurlijk altijd bij wijzigingen in onze regels moeten stellen is: voegen ze echt wat toe en zullen ze in de praktijk het juiste effect hebben? Als ik de commissiebehandeling terughaal, kwam bij mij dit punt niet goed uit de verf. Handhaving was ook een probleem. In het voorstel is handhaving weggehaald, maar dan rijst weer de vraag hoe zinvol een vrij rigide verplichting is, als we die niet gaan handhaven. Daar komt bij dat het aantal bomen in Utrecht de laatste jaren flink toeneemt, jaar op jaar. Uit de informatie die we gewisseld hebben in de commissie blijkt ook, dat bij kapvergunningen in de regel opnieuw aanplant vereist wordt en dit in de regel ook werkt.

Het initiatiefvoorstel maakt de systematiek absoluut duidelijker, dat ben ik met de initiatiefnemer zeker eens, maar ook meer rigide, omdat met name voor particulieren die zelf geen compensatieruimte hebben eigenlijk nu al geen mogelijkheid bestaat om het herplanten op eigen terrein te realiseren en ze dat dus elders zouden moeten doen. Na navraag bij de initiatiefnemer begrijp ik dat het voorstel voor twee categorieën plannen duidelijkheid moeten scheppen, namelijk voor die van de gemeente en die van projectontwikkelaars. De vraag die ik dan blijf houden, is of een andere route, zoals de Nota bomenbeleid of de Omgevingsvisie die we op gaan stellen, niet logischer zou zijn om de intentie van de initiatiefnemer te regelen, bij kap in de regel herplanten. Dat verdient misschien wel de voorkeur boven de rigide constructie voor de hele stad in de APV.

Ik hoop dat de initiatiefnemer de gelegenheid heeft om daar in eerste termijn op terug te komen. We zullen die antwoorden betrekken bij onze standpuntbepaling op het voorstel.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Als er in een voorstel het woord "verplichting" staat, kunt u zich voorstellen dat de VVD-fractie daar niet op voorhand enthousiast van wordt. Nu hebben we dit in de commissie zo uitgebreid behandeld, dat ik kan volgen waar het voorstel voor bedoeld is en wat de Partij voor de Dieren ermee wil. Daarbij past een compliment voor de indienst, hoe zij dit heeft verwerkt in de nieuwe versie.

We hebben nog een vraag, met dank aan de heer Bos, namelijk hoe dit uitpakt voor particulieren en hoe we omgaan met particulieren die tegen een heel hoge herplantplicht zouden aanlopen. Ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder en de initiatiefneemster hoe ze daarmee om willen gaan. Ik kan me voorstellen dat het voor particulieren sterk in de papieren kan lopen als ze moeten herplanten op de wijze waarop dat nu wordt vastgelegd. Dat zullen wij betrekken bij onze besluitvorming.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Het voorstel is duidelijk verbeterd ten opzichte van het voorstel dat we in de commissie hebben behandeld. Desalniettemin zijn door de fracties van VVD en ChristenUnie terecht vragen opgeworpen. We wachten de antwoorden af voor we een definitief oordeel vellen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Veel complimenten voor dit initiatiefvoorstel. Het is voor een kleine fractie hard werken om zo'n initiatiefvoorstel te maken. Dat is inspirerend, misschien dat ik dit ook een keer ter hand ga nemen.

We zijn er absoluut voorstander van dat het herplanten van optie naar verplichting gaat in de formele zin. Het is belangrijk dat dit beleid te allen tijde niet moet leiden tot papierwerk en rompslomp. Dat is zonde van de energie, het geld en de tijd. Laten we vooral gaan voor het grote doel dat volgens mij iedereen wil, namelijk meer bomen. Het schiet zijn doel voorbij als administratief werk ten koste zou gaan van het uitvoeringsbudget, want dat is bedoeld voor het behoud van bomen. Ik denk dat het voorstel op die punten door de aanpassingen is verbeterd. Met het oog op verdichting, klimaatadaptie en ecologische inrichting van gebieden is de informatie die we ieder jaar zullen ontvangen over bomen zeer nuttig. We zijn heel blij dat de optie groene gevels en daken expliciet is opgenomen in het voorstel als compensatiemogelijkheid.

Dus de complimenten en wij staan positief tegenover het voorstel.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Volgens mij heb ik maar één vraag gekregen, de vraag van de VVD-fractie over hoe het met particulieren zit. In het voorstel staat dat de herplantplicht alleen betrekking op percelen van meer dan 300 m². De vraag over de vergunningplicht heeft ook maar op een klein gedeelte betrekking. Het initiatiefvoorstel gaat grotendeels niet over particuliere, maar openbare ruimte en de bomen die daar bij ontwikkelingen moeten sneuvelen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Dank aan D66-fractie voor haar woorden. Altijd leuk om op deze manier af te sluiten. De PvdA-fractie heeft nog een aantal kritische punten. Uiteraard is de constatering van de PvdA-fractie correct. We kunnen niet elke vergunning die langskomt controleren. De Partij voor de Dieren checkt al die vergunningen, maar dat is veel werk, daar zijn we wel even mee bezig. Ik kan me voorstellen dat ze niet allemaal kunnen worden gecontroleerd op herplant. De uitkomst van de steekproef die er nu aankomt, zal voor ons heel interessant zijn. Daar zij wij misschien wel net zo benieuwd naar als de PvdA-fractie.

Voor het antwoord op de vraag over de particulieren kan ik me aansluiten bij het antwoord van mevrouw Van Hooijdonk. Ik heb de cijfers erbij gepakt. Het gaat om nog geen 4% van het totale aantal bomen in de stad en om nog geen 15% van de aanvragen. Ik zie de heer Bos met zijn vingertje schudden dat dit niet zo is, maar ik heb deze informatie van ambtenaren. De heer Bos heeft andere informatie, die mag hij met mij delen. Dan kunnen we daarover later discussiëren. Het gaat in ieder geval om een zeer klein percentage bomen. Het is uiteraard mogelijk dat je in eerste instantie in je omgeving kijkt, als je 300 m² grond of meer hebt en het herplanten niet op jouw terrein past. De financiële compensatie is alleen in uiterste gevallen aan de orde. Volgens mij wordt die nu weinig toegepast.

Er rest mij nog maar één vraag, de vraag van de ChristenUnie-fractie, waarom we de herplantplicht in een APV vastgelegd willen hebben, terwijl dit ook in het Bomenbeleid kan staan. Wij vinden het heel logisch die plicht in de APV vast te leggen, omdat er nu ook al over herplanten in de APV wordt gesproken. Het lijkt ons logisch om de herplantplicht in de APV te wijzigen, als we die plicht vaststellen, maar niet omdat die er nu niet in voorkomt. De APV spreekt over de mogelijkheid van een herplantplicht. Wij denken dat we de APV wel moeten wijzigen, als we het herplanten verplicht stellen. Uiteraard speelt de APV een zeer belangrijke rol bij de terugkoppeling naar het Bomenbeleid en andersom. Maar we willen een krachtig signaal geven dat je een boom moet terug planten, als je er een kapt. Het lijkt ons essentieel om dit op te nemen in een APV om het voorstel kracht bij te zetten en erop te wijzen dat we het belangrijk vinden dat elke boom terugkomt.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Horende de reactie van de wethouder en de indienster bekruipt mij het gevoel dat er voor de particulier een risico aan het voorstel zit en dat het eigenlijk van beiden niet de intentie is dat die er is, ook niet als het om tuinen gaat die groter zijn dan 300 m². Daarom vraag ik of de wethouder en de indienster ermee kunnen leven als we particulieren uitzonderen van dit voorstel. Ik begrijp dat dit bij amendement moet gebeuren. Daarom vraag ik hierop een reactie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Het is een goede vraag of het mogelijk is die 4,4% uit te sluiten van dit voorstel, hoewel die geheel onverwacht komt. Ik weet niet of dit zo makkelijk in een amendement kan worden opgelost. Ik ben bereid daarnaar te kijken, maar dat betekent dat ik even zou moeten schorsen om de ambtenaren te vragen welke consequenties dit heeft.

De **VOORZITTER**: Dat is altijd een keuze.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Dat klopt, maar ik zie mensen knikken.

De **VOORZITTER**: Ik vraag eerst een korte reactie van de wethouder. Het is natuurlijk niet haar initiatiefvoorstel.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ook ik kan niet helemaal overzien wat dit betekent. Volgens mij maakt het initiatiefvoorstel niet dat onderscheid. Het lift mee met het bomenbeleid dat we al hebben en dat langs deze lijnen geregeld is. Met zo'n besluit introduceer je wel een knip tussen de rest van het bomenbeleid waar de vergunningplicht op toeziet en waar je de herplantplicht op laat toezien. Voor zover ik dit spontaan reagerend kan overzien, maakt dit voorstel het ingewikkelder. Bovendien moet je dan op een goede manier weten te definiëren over welke partijen je het hebt. Je wilt niet elke private partij uitzonderen, want naast de gemeente kan bijvoorbeeld ook ProRail of een ontwikkelaar een herplantplicht krijgen. Dit is wat ik voor de vuist weg kan zeggen als reactie.

De heer **TE HOONTE** (VVD): In dit geval zou het gaan om de categorie bestaand wonen. Ik denk dat het planologisch is aan te duiden wanneer dit wel of niet aan de orde is. Ik begrijp dat ProRail gewoon onder de herplantplicht valt. Ik begrijp ook dat we de initiatiefneemster hier een beetje mee

overvallen, maar dit komt omdat we er hier over spraken en dit onderwerp daarbij ter sprake kwam. Ik wil graag met de initiatiefneemster vijf minuten nadenken over de vraag of we dit zouden kunnen regelen.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Te Hoonte.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! We hebben erover gesproken. Ik vraag de wethouder of ze kan toezeggen dat in het geval het gaat om particuliere tuinen groter dan 300 m², ruimhartig wordt omgegaan en gehandeld in de geest waarin er nu wordt gekeken naar de vergunningverlening. Dat betekent dat er ruimhartiger wordt omgegaan met het herplantbeleid als een boom noodzakelijk moet worden gekapt, dan wanneer er een uitbreiding van de woning aan de orde is.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik heb een concrete vraag gekregen van de heer Te Hoonte. Hij haalde mij de woorden uit de mond. Ik zeg toe dat ik in de geest met hoe we nu met vergunningaanvragen omgaan, zal omgaan met de herplantplicht in het geval van particulieren met een perceel groter dan 300 m².

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Hartelijk dank. Toch leuk dat we even tien minuten hebben geschorst om over bomen te praten. Dat is altijd goed; daarin kennen jullie de Partij voor de Dieren. Wat mij betreft kunnen we overgaan tot stemming.

Aan de orde de stemming over het initiatiefvoorstel.

De heer **VIRGINIA** (GroenLinks): Voorzitter! Voor dit mooie initiatiefvoorstel complimenteren we de PvdD-fractie. Het zal zeker betekenis hebben voor de kwaliteit en kwantiteit van de bomen in de stad. Dat maakt de GroenLinks-fractie natuurlijk heel blij. In de slipstream is er een toezegging gekomen van de wethouder waar wij ook blij mee zijn. Dus alleen maar complimenten. Mijn fractie zal voorstemmen.

De heer **WIJMENG**A (ChristenUnie): Voorzitter! Bij mijn bijdrage was het me nog niet helemaal duidelijk wat we zouden gaan doen. Met de toezegging van de wethouder en de verklaring van de initiatiefneemster kunnen we onze complimenten geven aan de PvdD-fractie. We zullen ermee instemmen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Aansluitend op de ChristenUnie-fractie, met deze wijziging en toezegging kunnen wij met dit voorstel leven. Het had voor ons in eerste instantie niet gehoeven, maar wij zijn wel heel blij met de wijze waarop is omgegaan met de feedback uit de raad. Daarvoor mijn complimenten aan de initiatiefneemster.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Wij hebben ernstige twijfels over dit initiatiefvoorstel, zeker omdat het een financieel beslag legt op burgers. Maar met de toezegging van de wethouder kunnen wij dit voorstel steunen. Ik voorzie wel een toekomst waarin heel veel bomen van burgers op een perceel van 300 m² of meer tot op het bot zullen worden gekalaberd. Maar goed, dat is nu eenmaal zo. Het initiatiefvoorstel kunnen we volgen.

De **VOORZITTER**: Ik ben blij dat u dat woord hier nog een keertje hebt gebruikt, een prachtwoord.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ook mijn complimenten aan mevrouw Van Esch en de Partij voor de Dieren voor dit initiatiefvoorstel. Ik zou het bijna een consensusvoorstel willen noemen. Goed dat de PvdD-fractie dat ook kan. Hier ligt een voorstel waar de hele raad achter kan staan. Staand beleid wordt in het voorstel duidelijk vastgelegd, zodat daarover heldere afspraken zijn. Dat de VVD-fractie in de achterkamertjes nog een toezegging voor mensen met een heel grote tuin heeft weten te regelen, kunnen we in dit geval begrijpen. We zullen kijken hoe dit uitwerkt en zullen voorstemmen. Veel succes voor het college met de uitvoering.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In de commissie en hier spreek ik mijn complimenten uit voor het initiatief van de PvdD-fractie. Met wat we vanavond hebben gehoord, verandert er niet veel. Handhaving is nog steeds een kanttekening. Maar laten we het dubbeltje de kant op laten vallen van de bijna vertrekkende mevrouw Van Esch. Over die heel grote tuinen het volgende. Tot nu toe is de financiële compensatie nog niet vaak ingezet. Ik vind het bij mensen met dat soort tuinen te bespreken dat we vaker financiële compensatie vragen. Maar wij stemmen voor.

Het initiatiefvoorstel wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

De **VOORZITTER**: Ik feliciteer mevrouw Van Esch hartelijk. Daar kan zij volgens mij acht maanden op teren.

(De heer Zwanenberg draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Podt.)

7. Vaststelling Bestemmingsplan Gerbrandystraat 20, Lauwerecht.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Met dit bestemmingsplan worden er meer woningen gerealiseerd in Utrecht, en ook nog precies die woningen waar een groot tekort aan is, namelijk middeldure huurwoningen en studentenwoningen. Wat een mooi detail dat de voormalige atoomschuilkelder gebruikt zal worden als parkeergarage. Uw fiets of auto heeft nog nooit zo veilig gestaan.

De D66-fractie heeft vaker aandacht gevraagd voor de uitstroom van jongeren uit de maatschappelijke opvang. Het vinden van een huis voor deze jongeren kan echt het verschil maken in hun verdere leven. Helaas zien we dat de wachtlijsten lang zijn en dat er niet veel passende huisvesting voorbijkomt. Daarom hebben we tijdens de commissiebehandeling gevraagd of een paar van deze studentenwoningen gebruikt zouden kunnen worden voor deze groep. De wethouder heeft daarop gezegd dat de studentenwoningen in dit plan allemaal boven de kwaliteitskortingsgrens zitten en daarom niet kunnen worden gebruikt om toe te wijzen. Is de wethouder zich ervan bewust dat er een beperkt aantal keer mag worden afgeweken van het passend toewijzen? Is de wethouder bereid om nogmaals met de ontwikkelaar in gesprek te gaan of hiervoor een uitzondering gemaakt zou kunnen worden?

We hebben al vaker gezegd dat wij ons zorgen maken over de mate waarin er voornamelijk zelfstandige studenteneenheden worden gecreëerd in plaats van onzelfstandige eenheden, zeker nu ook nog blijkt dat deze aan de bovenkant van de prijscategorie zitten. Bij onzelfstandige studenteneenheden deel je bepaalde voorzieningen en dat is qua ruimtegebruik efficiënter, los van dat dit ook nog ontzettend gezellig kan zijn. Is de wethouder bereid om toe te zeggen bij de vernieuwing van de Woonvisie een plan neer te leggen hoe er meer onzelfstandige studenteneenheden en zelfstandige eenheden gerealiseerd kunnen worden die onder de kwaliteitskortingsgrens liggen?

Tot slot even kort over het parkeren. Tijdens de commissiebehandeling bleek dat er nog enkele tekortkomingen waren bij de verankering van studentenwoningen als zodanig, zodat de parkeernorm die daarbij hoort kan worden toegepast. Inmiddels is dit opgelost met een stuk ter vervanging. Hoe is de wethouder ervan overtuigd geraakt dat met dit plan de invulling voldoet aan de uitgangspunten van de Nota stallen en parkeren? En is de wethouder bereid om met de herziening van de parkeernota ook aandacht te besteden aan de eisen op dit gebied?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie sluit zich aan bij de complimenten van de D66-fractie voor het project. Het is een mooi project op een goeie plek, een prima locatie voor grootstedelijke inbreiding en wat dat betreft, steunt VVD-fractie de hoofddoelstellingen van deze ontwikkeling.

We hebben nog een aantal puntjes met elkaar te bespreken. Die zal ik dan ook behandelen.

Het eerste is misschien een vrij eenvoudig punt, maar voor ons wel belangrijk, dat gaat over de bouwhoogte. In het bestemmingsplan staat waarom dit plan om allerlei redenen niet aan de hoogbouwvisie voldoet en de conclusie daarvan is dat het voldoet aan de hoogbouwvisie. Dat vinden wij raar. We hebben hierover in de commissie een debatje gevoerd en de wethouder heeft gezegd: als je iets wilt veranderen, maak je maar een amendement. Dat heb ik dus gedaan. Wij vinden dat je het expliciet moet maken in een beslispunt in het raadsvoorstel, als je afwijkt van de hoogbouwvisie,

omdat die misschien achterhaald is en we het daar misschien niet altijd mee eens zijn. Daarover hebben wij een amendement geschreven.

"Amendement 35

Bouwhoogte wijkt af van uitgangspunten hoogbouwvisie

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 27 september 2018 ter vaststelling van het Bestemmingsplan Gerbrandystraat 20, Lauwerecht constaterende dat

- het bouwplan ontwikkeld wordt in het gebied "De Binnentuinen" van de hoogbouwvisie;
- incidentele accenten in dit gebied zijn toestaan van circa een verdubbeling van de gemiddelde hoogte van 15 m¹;
- de huidige hoogte van het voormalig belastingkantoor 53 m¹ bedraagt;
- het bouwplan 58 m¹ hoog is en dus hoger dan de bestaande bouw (gerealiseerd voor de hoogbouwvisie werd vastgesteld in 2005),

overwegende dat

- het huidige te slopen gebouw een markant punt in de wijk is en gelegen is bij de entree van de wijk en langs een invalsweg;
- de geplande hoogbouw op een iets andere plek komt, maar aan diezelfde criteria voor afwijking van de in de hoogbouwvisie beschreven bouwhoogte voldoet;
- in de omgeving meerdere reeds ontwikkelde hoge gebouwen staan die voor de vaststelling van de hoogbouwvisie zijn gerealiseerd,

besluit aan het raadsvoorstel het volgende beslispunt toe te voegen

- af te wijken van het SPVE en de uitgangspunten uit de hoogbouwvisie en een ontwikkeling mogelijk te maken met een maximale bouwhoogte van 58 m."

Het amendement is ondertekend door de heren Schipper, Van Waveren, Bos en mijzelf.

We zijn blij dat de wethouder een stuk dat strekt ter vervanging heeft gestuurd over de studentenwoningen. Wij vinden het namelijk belangrijk dat de studentenwoningen die je benoemt in zo'n plan, studentenwoningen zijn en blijven. We zijn blij met de aanpassingen in het stuk dat strekt ter vervanging, maar zijn weer in beetje in twijfel gebracht door de brief die we op 21 september jl. kregen, waarin de wethouder meldt dat hij met de ontwikkelaar en belegger heeft kunnen afspreken dat die eis voor studentenwoningen 15–20 jaar wordt gehandhaafd. Dat zal dan in de allonge worden opgenomen. Als we het bestemmingsplan publiekrechtelijk vastleggen, waarom moet er dan privaatrechtelijk in een overeenkomst worden vastgelegd dat er een eindduur is van 15–20 jaar? Eens een studentenwoning, altijd een studentenwoning, wat ons betreft. Tenzij er natuurlijk over 15–20 jaar goede redenen om daarvan af te wijken, maar dan heb je wel wat toe doen, namelijk kijken of de ruimtelijke aspecten die samenhangen met die studentenwoningen, weinig auto's, nog steeds gelden.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Zoals ik de raadsbrief las, gaat het daarin over het feit dat er in de overeenkomst zal worden gesproken over het campuscontract, wat een van de eisen is die in de Nota stallen en parkeren staat. Spreekt de VVD-fractie hiermee uit dat ze deze aspecten uit de Nota stallen en parkeren wil herzien?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Nou nee, we vinden het een goed idee dat het in de Nota stallen en parkeren staat zoals het er staat. Volgens mij is het daar vastgelegd en is dit vastgelegd in de regels van het bestemmingsplan; dat is keurig verwoord. Ik had eigenlijk verwacht dat mevrouw Schilderman iets zou zeggen over het feit dat mbo-studenten worden uitgesloten van deze campuscontracten, maar dat komt misschien nog. Ik vind vreemd dat je op deze manier privaatrechtelijk vastlegt dat er andere woningen kunnen komen, terwijl je publiekrechtelijk hebt vastgelegd dat om studentenwoningen gaat.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Ik begrijp de discussie die de heer Van Schie start. Maar in onze Nota stallen en parkeren staat dat studentenwoningen onder die parkeernorm vallen als er een campuscontract aan verbonden is. Een campuscontract kun je niet vastleggen in het bestemmingsplan. Ik vraag me af hoe de heer Van Schie de langetermijnbestendigheid van de Nota stallen en parkeren ziet.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Ik zie dit helemaal niet in relatie tot de Nota stallen en parkeren. Ik zie dit in relatie tot het bestemmingsplan en de anterieure overeenkomst. In de anterieure overeenkomst staat 15–20 jaar. Wat verandert er over 15–20 jaar? Dan moeten die studentenwoningen nog steeds voor studenten zijn, want als er gewone woningen van worden gemaakt, moeten er meer parkeerplekken komen.

Dit alles als inleiding op een vraag over een toezegging die ik graag van de wethouder krijg. Is de wethouder bereid toe te zien op handhaving van de bestemming studentenwoning voor studenten, forever? En als dan toch onverhoopt op enig moment in de toekomst blijkt dat vanuit de eigenaar/ontwikkelaar, deo volente, of anders vanuit anderen, de wil ontstaat dat de bestemming gewijzigd wordt, de wethouder de boeteclausule toepast en op dat moment evalueert of er misschien aanvullende ruimtelijke maatregelen nodig zijn, zoals extra parkeerplekken? Als hij dit toezegt, bespaart hij mij het indienen van een motie.

De heer **İŞİK** (PvdA): Dan gaat de VVD-fractie ervan uit dat het over 15–20 jaar ruimtelijk wel mogelijk zal zijn om extra parkeerplaatsen te realiseren. Wat is de oplossing van de VVD-fractie als die ruimte er niet zou zijn?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Dat lijkt me dan een randvoorwaarde. Je zadelt de buurt op met een probleem, als je geen extra parkeerplekken kunt creëren, maar wel extra woningen wilt voor mensen met auto's. Daarom leggen we nu van alles vast in een bestemmingsplan. Wij willen dat voorkomen. Maar dan is er bijvoorbeeld de mogelijkheid, ook in de huidige Nota stallen en parkeren – maar wie weet hoe die er over 15–20 jaar uit ziet, want mevrouw Schilderman heeft allemaal snode plannen met die nota – om te kijken of parkeren op afstand mogelijk is. Daar kun je oplossingen voor verzinnen, maar dat moet je dan wel doen, anders wentel je het probleem af op de buurt, terwijl de buurt er niets aan kan doen.

De heer **İŞİK** (PvdA): Waarom wil de VVD-fractie per se parkeerplekken hebben? Je kunt het mobiliteitsvraagstuk ook op een andere manier organiseren. Waarom kiest de VVD-fractie niet daarvoor?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie is van mening dat heel veel mensen behoefte hebben aan een auto. Ik weet dat de mening daarover in deze raad anders ligt dan bij de VVD, maar wij zijn heel optimistisch over het welvaartsniveau van onze gemeente en inwoners, en wij zien gewoon dat mensen heel graag een autootje kopen als ze gaan verdienen. En dat ook doen als ze gaan werken ergens waar ze met de auto naartoe moeten. Het is gewoon een soort realistisch optimistisch. Wij gunnen deze bewoners een auto als voertuig. Dan moet je er wel ruimte voor regelen. Zo moet de heer İşik dit zien.

Dit is precies mijn volgende punt. Wij vinden dat in het huidige plan te weinig parkeerplekken zijn voorzien. Hoe komt dat? We hebben eventjes de Nota stallen en parkeren gefileerd. Daar staan prachtige brandbreedtes in met een minimum- en maximumnorm. In deze gemeente komen we nooit aan de maximumnorm, want ons college stuurt op de minimumnorm. We weten dat ontwikkelaars dat niet altijd willen. We weten dat deze ontwikkelaar dat niet wil, want in de stukken die we hebben opgevraagd vinden we een correspondentie tussen de ontwikkelaar en gemeente waarin de gemeente de ontwikkelaar min of meer dwingt om onder die minimumnorm te gaan zitten. Dat merken we bij meer ontwikkelingen. Vervolgens zien we dat dit gebeurt door de of-bepalingen uit de Nota stallen en parkeren te stapelen.

Ik zal dat even kort toelichten voor degenen onder ons die nog wel luisteren en niet helemaal thuis zijn in de Nota stallen en parkeren. Je kunt afwijken van de minimumnorm, als je of op afstand parkeert of extra parkeerplekken realiseert voor de fiets, of als je ruimte voor extra deelauto's realiseert. Het idee daarachter is dat mensen misschien besluiten geen auto te nemen, als het ze makkelijk wordt gemaakt geen auto te hebben. Maar in onze optiek kun je die elementen niet stapelen, want heel veel mensen zullen toch wel besluiten geen auto te willen nemen op grond van bijvoorbeeld het deelautoparkeren. Ze hebben heus wel een fiets. Namelijk 96% van de Utrechters heeft een fiets. Ik ken eigenlijk niemand zonder fiets. Misschien kunnen we hier een peiling houden. Alleen de leden Bos en Saïah hebben geen fiets, dus er zijn twee mensen zonder fiets. Dat klopt ongeveer met de statistiek. Er zijn dus maar heel weinig mensen zonder fiets. We denken niet dat het

heel veel mensen zal stimuleren geen auto te nemen als ze hun fiets kwijt kunnen. Dus volgens ons is het duidelijk dat mensen die geen auto nemen, vooral geïnteresseerd zullen zijn in deelauto's.

Kortom, we hebben er wat aan gerekend. Als de ontwikkelaar het aantal parkeerplekken op eigen terrein dat er nu is, handhaaft, heeft hij wat ons betreft voldoende parkeerplekken, namelijk maximaal 20% afwijking van de minimumnorm. Daarover heb ik een amendement geschreven.

"Amendement 36

Parkeereis met maximaal 20% reduceren bij Gerbrandystraat 20

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 27 september 2018 ter vaststelling van het bestemmingsplan Gerbrandystraat 20, Lauwerecht
constaterende dat

- in de huidige situatie 199 parkeerplekken op eigen terrein gerealiseerd zijn;
- uit de berekening van de verkeer aantrekkende werking van het nieuwe gebruik blijkt dat er per saldo sprake is van een vergelijkbaar aantal motorvoertuigen ten opzichte van de bestaande situatie, (§ 4.1.1. verkeer);
- volgens de vigerende nota stallen en parkeren (2013) de minimale parkeereis voor de ontwikkeling 283,47 parkeerplekken is, overwegende dat
- volgens art. 5.2.2 kan worden afgeweken van de minimale parkeereis;
- conform deze afwijkingsbepaling OF 10% reductie van de minimale parkeereis mogelijk is door extra fietsparkeerplekken te realiseren en daarmee een minimale parkeereis van 255 autoparkeerplekken gerealiseerd moet worden, OF dat een reductie mogelijk is op grond van het realiseren van deelauto's en daarmee een minimale parkeereis van 241 autoparkeerplekken gerealiseerd moet worden;
- het ook logisch is dat extra fietsparkeerplekken marginaal en geen aanvullend effect hebben op autobezit: slechts 4%¹ van de Utrechters heeft geen fiets (vooral ouderen);
- dat daarmee de maximale afwijking 20% en de minimale parkeereis dus 241 autoparkeerplekken is en niet 218;
- een realistische parkeernorm voor een ontwikkeling van groot belang is voor de leefbaarheid van omliggende woon-, sport en werkplekken;
- ook al parkeerplekken in de openbare ruimte moeten worden benut om de ontwikkeling mogelijk te maken en daarmee de mogelijkheden voor buurtbewoners om te kunnen parkeren vermindert,

besluit aan het raadsvoorstel het volgende beslispunt toe te voegen:

- de tekst van paragraaf 4.4.2. van het voorstel aan te passen en het woord "bovendien" te schrappen;
- de tabel "parkeerbalans" in paragraaf 4.4.2. van het voorstel aan te passen waarbij het aantal parkeerplaatsen minimaal te realiseren wordt aangepast conform de Nota stallen en parkeren tot 241, waarvan 201 te realiseren op eigen terrein en 40 in de openbare ruimte (Gerbrandystraat Noordzijde en Oudlaan)."

¹ <http://www.utrecht-monitor.nl/fysiekedeefomgeving-groeniverkeer/fiets>

Dit amendement is ondertekend door de heren Van Waveren, Bos en mijzelf.

Voorzitter! Nu heb ik zo het vermoeden dat dit amendement het niet gaat halen. Het zou zomaar kunnen dat de fietspartijen in deze gemeenteraad optimistischer zijn over het fietsen en pessimistischer over het welvaartsniveau van de bewoners.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): De heer Van Schie heeft een heel eenkennig wereldbeeld, namelijk dat er auto's aangekocht zouden worden als de welvaart omhoog gaat. Ik weet wat ik zou kopen als mijn welvaart omhoog ging, een heel mooie elektrische fiets. Zo'n prachtige als de heer Van Schie bijvoorbeeld heeft, maar dit terzijde. Ik ga even in op het amendement.

Ik ken de VVD als een partij die voor deugdelijke financiële onderbouwing staat. Ik ben benieuwd wat de financiële toelichting is op dit amendement.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Volgens mij zit er voor de gemeente geen financiële component aan, want het is een verplichting voor de ontwikkelaar om te zorgen voor voldoende parkeerplaatsen, conform de Nota stallen en parkeren. Dat weet hij heel goed en daarom wilde hij dat

graag, maar hij werd door de gemeente gedwongen om minder te doen. Volgens mij zit er geen financiële component aan, maar als mevrouw Schilderman die wel ziet, hoor ik dat graag.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Dan ben ik benieuwd naar de interpretatie ervan. Het gaat om 40 parkeerplaatsen die extra in de openbare ruimte moeten komen. Of is dit binnen het plangebied? Ik zie dat de heer Van Schie het plangebied bedoelt. Dan ben ik benieuwd wat hij wil opofferen binnen dat plangebied.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Dat is niet aan mij natuurlijk, maar volgens mij wordt er gestapeld geparkeerd met een dek erboven waar ruimte is voor verblijf. Dat is op meerdere niveaus mogelijk en kan worden opgelost. Dat is een dingetje voor de ontwikkelaar, lijkt me. Ik teken niet zelf om extra parkeerplekken mogelijk te maken. Ze zijn er nu, er komt een ontwikkeling, dan kunnen ze er daarna ook zijn.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Het is in ieder geval helder. De heer Van Schie wil liever iets van de gebruiksruijtte voor de bewoners, waar groen is en ze kunnen verblijven, opofferen voor de suggestie dat ze wellicht geen deelauto's willen, maar liever allemaal een eigen auto.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Er worden mij woorden in de mond gelegd die ik niet heb gezegd. Ik heb helemaal niet gezegd dat er deelauto's weg moeten. Prima, een deelauto lijkt mij een goed idee. Maar ik heb wel gezegd dat er extra parkeerplekken bij mogen komen. Dat hoeft van mij niet ten koste te gaan van verblijfsruimte, want je kunt met parkeren stapelen. Dat zien we op heel veel plekken en kan hier volgens mij ook heel goed.

Voorzitter! Om mijn betoog af te ronden heb ik nog een motie op zak over betaald verkeren. Het zal u niet verbazen dat wij denken dat de kans groot is dat de mensen in de omgeving gaan parkeren, als er een ontwikkeling is met te weinig parkeerplekken. Dat zien we namelijk op allerlei plekken in onze gemeente gebeuren. Met deze motie verzoek ik het college om, zoals ik in de commissie ook al vroeg, in kaart te brengen wat de parkeerdruk nu is, hoe die zich ontwikkelt en als die door deze ontwikkeling buitensporig toeneemt, waardoor er betaald parkeren moet worden ingevoerd, de bewoners daarvan een jaar lang vrij te stellen. Dus de buurman doet iets vervelends waar jij last van hebt, omdat je voortaan voor het parkeren moet betalen. Het lijkt mij niet meer dan redelijk dat je dan in elk geval een doekje voor het bloeden krijgt. De motie heet: betaald parkeren door verdichting is niet leuk. Ze had ook kunnen heten: doekje voor het bloeden voor te optimistische inschatting parkeerdruk.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter! Ik vraag mij af of de VVD-fractie dit bij ieder toekomstig bouwplan wil gaan doen. Bij ieder toekomstig bouwplan daaromheen gratis parkeren geven. Ik ben benieuwd welk effect dit heeft op de gemeentelijke begroting. Ik wil graag een ietwat inhoudelijker reactie dan dit proefballonnetje.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Ik heb niet gezegd dat de bewoners tot in lengte van dagen gratis mogen parkeren. Ik heb gezegd: laten we één jaar de rekening oppakken. Dat is ongeveer € 100 per bewoner. Valt mij mee. Ga ik dit elke keer doen? Het komt niet zo heel vaak voor dat zo'n ontwikkeling op de grens van het betaaldparkerengebied plaatsvindt. Dat zien we hier wel gebeuren. Precies op die grens wordt een ontwikkeling mogelijk gemaakt. Daaromheen is er voor een groot deel gratis parkeren. Je ziet aankomen dat door deze ontwikkeling de grens van het betaald parkeren wordt opgerekt en een causaal verband makkelijk is aan te tonen. Daar wil ik heen. Als er een causaal verband is tussen het toenemen van de parkeerdruk op de leefomgeving van de huidige bewoners en de plannen van een ontwikkelaar, hij zich rekenschap geeft van het feit dat zijn ontwikkeling daartoe bijdraagt.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): De heer Van Schie noemt € 100 per bewoner. Om hoeveel bewoners gaat het in het plan van de VVD-fractie? Hoeveel bouwplannen denkt hij dat er zijn in de nabijheid van de grens van het betaaldparkerengebied? Ik vind dat hij het wat specifieker mag maken als hij met een cadeautje wil strooien voor de omwonenden. Welke berekening heeft hij eronder liggen? Om hoeveel bewoners gaat het en hoeveel geld gaat dat per maand of jaar kosten? En hoeveel bouwplannen zullen we in de toekomst zien waarop dit van toepassing zal zijn volgens de heer Van Schie?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Ik ga geen glazen bol hanteren voor de toekomst. Ik weet nog niet hoe de parkeerrayons zich precies zullen ontwikkelen. Ik heb daartoe in de motie enige ruimte gelaten. Afhankelijk van het aantal straten denk ik dat het wel meevalt. Het gaat om een klein stukje Overvecht en een klein stukje bij het Sportpark, waar ik expliciet iets over zeg in de overweging van de motie. Dus ik denk dat het wel meevalt. Laat het om 50 adressen gaan keer € 100. Misschien vindt de heer Zwanenberg dit een cadeautje. Ik denk dat het voor de bewoners een lichte verzachting van de ellende is.

De heer **IŞIK** (PvdA): Wat betekent dit volgens de VVD-fractie voor het Merwedekanaalzonegebied, als ze deze redenering doorzet?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): In het Merwedekanaalzonegebied komt ook betaald parkeren. Ik denk dat het zomaar zo kan zijn dat er een uitstralingseffect komt op de nevengelegen wijken. Dan zou ik hetzelfde voorstel willen doen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Als dit het beleid is dat de VVD-fractie voorstaat, is het eind zoek. We gaan straks een voorstel over betaald parkeren op het Smaragdplein behandelen. Zonder draagvlakmeting willen we daar wat doen en moeten de bewoners gaan betalen. Moeten we die dan ook gaan vrijstellen? Of doen we dit alleen bij nieuwe ontwikkelingen? De heer Van Schie zou dit bij de herziening van het parkeerbeleid moeten regelen, als hij zoiets generiek willen doen, en niet hapsnap bij elk voorstel dat langskomt. Zo ken ik hem niet.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Aanvullend. De heer Van Schie stelt dat het allemaal niet zo veel voorstelt. Maar ik denk dat bij de Merwedekanaalzone behoorlijk wat ontwikkelingen zullen plaatsvinden. Of is dat, zoals de VVD-fractie zegt, gewoon een "dingetje voor de ontwikkelaar", wat hij dan moet gaan betalen?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Ik zou in dit geval ook kunnen zeggen dat het een dingetje voor de ontwikkelaar is. Als hij dat gebaar wil maken, zou dat heel mooi zijn. Alleen heeft hij geen directe relatie met betrekking tot betaald parkeren met de omwonenden. Ik vind het echt belangrijk dat er een direct causaal verband is tussen wat een ontwikkeling teweegbrengt en het effect op de omgeving. Wij zijn ervan overtuigd dat de ruimtelijke ordening en de Nota stallen en parkeren zo in elkaar zitten, dat wij moeten voorkomen dat dit effect van uitstraling op de omgeving door een ontwikkeling zich voordoet. Dat is heel belangrijk en de reden dat ik dit doe.

De raad kan deze motie rustig steunen, als hij er vertrouwen in heeft dat het effect dat ik voorspel niet gaat optreden. Dan is de raad het met ons eens, want dan zegt de raad dat de heer Van Schie het fout heeft in de premisse, omdat dit plan geen zal effect hebben op de parkeerdruk in de omgeving. Maar ik zie u allen denken: Van Schie heeft wel een beetje gelijk, dat kan ons geld gaan kosten. Dat is niet de insteek. De insteek is dat we met zijn allen zorgen dat er een goede ruimtelijke ordening is, hier en zeker ook bij de Merwedekanaalzone, want daar zal dit ook aan de orde komen. Ik denk dat dat de VVD-fractie dan ook iets vindt van de parkeerdruk die die ontwikkeling met zich meebrengt binnen het plangebied.

"Motie 181

Motie Betaald parkeren door verdichting is niet leuk

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 27 september 2018 ter vaststelling van het Bestemmingsplan Gerbrandystraat 20, Lauwerecht constaterende dat

- het bestemmingsplan Gerbrandystraat 20, Lauwerecht, voorziet in een minimaal aantal parkeerplekken,
- overwegende dat
- het maximaal aantal parkeerplekken volgens de bandbreedte van de Nota stallen en parkeren 412 (!) zou zijn;
- de ontwikkeling plaatsvindt op de grens van het gebied betaald parkeren B2 volgens de online parkeerplattegrond Utrecht¹;
- ervaring leert dat na een dergelijke binnenstedelijke verdichting met een optimistische parkeernorm de parkeerdruk in nevengelegen buurten toe kan nemen;

- als de parkeerdruk toeneemt in de buurt-buurt de buurtbewoners niet hebben gekozen voor deze ontwikkeling, maar wel worden geconfronteerd met de neveneffecten en ultimo de invoering van betaald parkeren;
- binnen 500 meter loopafstand van de Gerbrandystraat (afstand tabel 5.2 Nota stallen en parkeren zone B1) parkeerdrukeffecten zouden kunnen optreden die causaal verbonden kunnen worden aan de ontwikkeling, draagt het college op,
- bestaande parkeerdrukmetingen in de nevengelegen straten² (500 meter loopafstand) openbaar te maken;
- de parkeerdruk te monitoren, een nulmeting te doen in 2018 en regelmatig, maar in elk geval rondom en na de ingebruikname van het complex de parkeerdruk te meten en openbaar te maken;
- als binnen 3 jaar na oplevering van Gerbrandystraat 20, Lauwerecht betaald parkeren in te voeren binnen 500 meter loopafstand van de Gerbrandystraat 20, de bewoners van dit parkeerrayon het eerste jaar te compenseren door een 0-tarief voor de bewonersvergunning te hanteren;
- als zich binnen 3 jaar na oplevering van Gerbrandystraat 20, Lauwerecht bij het sportcomplex Loevenhoutsedijk / Brailledreef ernstige parkeerproblemen voordoen, de gebruikers van dit complex actief bij te staan in het oplossen van de problemen en de kosten voor eventuele beheersmaatregelen niet op de sporters/gebruikers van het sportcomplex af te wentelen, en gaat over tot de orde van de dag."

¹ <https://objectdesk.gemgids.nl/Publication/Site/180#>

² leg Tuindorp west rondom het Van Lieflandcomplex, Overvecht

De motie is ingediend door mijzelf.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik heb thuis een LP, die heet "Word salad". Daar doet dit mij een beetje aan denken. Een antwoord op mijn vraag, mijnheer Van Schie. Moeten we dit bij ieder plannetje hapsnap gaan regelen, of gaan we dat straks bespreken bij de parkeernota?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Ik wil dit nu voor dit plannetje in ieder geval vastleggen. Laten we dit zeker bij de parkeernota bespreken, maar laten we in elk geval met elkaar parkeernota's vaststellen die ervoor zorgen dat nieuwe ontwikkelingen niet zorgen voor een verhoogde parkeerdruk op de omgeving. Dat is namelijk de kern van die nota en het CO₂-beleid voor parkeernormen. Het lijkt me heel relevant dat we daar goede nota van nemen en plannen maken die binnen een realistische bandbreedte liggen, als we bij de parkeernota al komen te spreken over wat een realistische inschatting is van de parkeerbehoefte bij een toekomstige ontwikkeling, en niet zoals bij dit plan, uitgaan van een te lage parkeernorm

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Ik geloof dat wij deze redenering vaker hebben toegepast, ook op de Beneluxlaan. Waarom heeft de heer Van Schie er toen niet voor gekozen om iets te doen voor die bewoners?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Dat bestemmingsplannetje heb ik niet gedaan. Dat moet mevrouw Schilderman aan mijn collega vragen.

Zonder bril en verrekijker zie ik heel makkelijk aankomen dat dit plan een effect zal hebben op de leefomgeving van die bewoners. Dat moet je voorkomen door een goede ruimtelijke ordening toe te passen. Dat vraagt de wetgever van ons als raad. Jullie moeten straks allemaal tegen stemmen, als jullie geen vertrouwen hebben in de goede ruimtelijke ordening van dit plan. Dat lijkt mij duidelijk.

Ik heb nog een klein dingetje om toch met een luchtige noot te eindigen. De Gerbrandystraat is een straat met maar één huisnummer, huisnummer 20. Op de fiets hiernaartoe bedacht ik dat dit een unieke kans is om de straatnaam te veranderen, want Gerbrandy was wel een leuke gast, maar ook iemand die een staatsgreep wilde plegen. Kom er tegenwoordig maar eens om in de politiek dat je gewoon door kunt functioneren als je een staatsgreep wilde plegen. Misschien een Vonhoffstraat, of Ter Pelkwijkstraat? Maar daar is het eigenlijk een te klein straatje voor. Annex aan deze gedachte vraag ik het college of het bereid is na te denken over waar in Utrecht onze reeds overleden oud-

burgemeesters vernoemd kunnen worden in een straatnaam. De heer Ranitz, de heer Ter Pelkwijk, de heer Vonhoff, allemaal bijzondere mensen in de Utrechtse geschiedenis. Dan zie ik af van het amendement Gerbrandystraat wordt Vonhoffstraat. Misschien wil het college even nadenken of er een andere plek is waar dit mogelijk is.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Ik zal meteen op de laatste opmerking van de heer Van Schie reageren. Ik zou voor de Anniehof pleiten, in plaats van al die VVD'ers die de heer Van Schie zojuist noemde.

Voorzitter! Het politieke proces duurt soms wat lang. Dat weten de mensen die al wat langer in deze raad zitten, en de anderen zullen dit nog meemaken. Het is dan ook al weer meer dan vier jaar geleden dat we in deze gemeenteraad het SPvE voor dit gebouw hebben vastgesteld. We hopen echt dat we vanavond dit bestemmingsplan zullen vaststellen en dat de bouw van die 487 woningen zo snel mogelijk kan gaan beginnen.

Ik bedank de wethouder allereerst voor de memo die hij heeft toegestuurd. We lazen er mooie woorden in over diervriendelijk bouwen en de motivering over de hoeveelheid parkeerplaatsen in relatie tot de te realiseren woningbouw. Die kan de GroenLinks-fractie goed volgen. We zijn zelfs blij met zo'n lage parkeernorm en denken dat hiermee wordt gekozen, om met de woorden van de heer Van Schie te spreken, voor een goede ruimtelijke ordening.

Wij waren wel verrast dat tijdens de commissiebehandeling bleek dat de afgesproken middenhuur nog niet geldt voor dit plan, juist vanwege die lange aanlooptijd. De GroenLinks-fractie vindt dit zeer spijtig. Gelukkig is een aantal aanvullende afspraken in de allonge vastgelegd. Maar het maakt voor de GroenLinks-fractie eens te meer duidelijk dat de afgesproken middenhuur echt zeer noodzakelijk is en we in de toekomst maximaal moeten proberen te sturen op de Utrechtse woningmarkt, omdat de ontwikkelaars er anders mee weglopen.

Tot slot heb ik nog een vraag. Het staat er enigszins bedekt, maar we hopen dat we het goed hebben gelezen. Er staat inderdaad dat er studentenwoningen komen. Dit betekent dat een huurcontract wordt beëindigd als de studie beëindigd wordt, zoals bij een campuscontract. Betekent dit dat je een jaar respijt krijgt als je onverhoeds met je studie stopt, net zoals bij een campuscontract, zodat je niet van het ene op het andere moment op straat staat? De GroenLinks-fractie hoopt dat dit zo is en hoopt op een toezegging van de wethouder.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Ik had een lange bijdrage, maar de heer Van Schie was mij al voor. Op alle punten die ik in mijn bijdrage heb staan, heeft hij al gereageerd. Het lijkt me niet goed dat we dat debat over gaan doen. Ik zeg in ieder geval dat ook de Partij voor de Vrijheid voor meer betaalbare woningen is en voor meer betaalbare studentenwoningen. Ook wij vinden de parkeerdruk in dat gebied te groot en zien die graag aangepast. We hebben ook een vraag over de periode 15–20 jaar. Wat ons betreft, blijft een studentenwoning eens en voor altijd een studentenwoning, tenzij we in een later stadium besluiten dat het anders zou moeten.

Ik laat het hierbij. De parkeerdruk komt ook aan de orde bij het volgende agendapunt over het parkeren rondom het Smaragdplein. Dan zullen we het debat voortzetten.

De heer **İŞİK** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! De PvdA-fractie kan zich vinden in de uitgangspunten van het raadsvoorstel. Het is een prima zaak dat een voormalig pand van de Belastingdienst wordt getransformeerd en dat zo veel studentenwoningen en middenhuurwoningen worden gerealiseerd. We kunnen ons heel goed vinden in de uitgangspunten over het parkeren. De verdichting eist een bepaalde kwaliteit van de buitenruimte waar je kunt recreëren en even met elkaar kunt barbecueën et cetera. De parkeerplekken die de VVD-fractie in onze stad vraagt, spreken ons niet aan. Het voorstel dat er nu ligt, kan op de steun van de PvdA-fractie rekenen. Maar wij hebben één zorgpunt. Dat heb ik in de commissie aan de orde gesteld en doe ik hier weer, namelijk de trillingshinder. Het college heeft gezegd dat er een onderzoek zal plaatsvinden in de ontwikkelingsfase. Ik heb het college gevraagd wat er gaat gebeuren als de gewenste resultaten van dat trillingsniveau niet worden gehaald. Wat betekent dit voor de ontwikkeling van het gebied? Er staat letterlijk in het raadsvoorstel dat er nader onderzoek wordt gedaan naar het trillingsniveau et cetera. Kan de wethouder toezeggen dat er tijdens de bouw geen problemen ontstaan als wordt geconstateerd dat er problemen zijn met de trillingshinder?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! 487 woningen in een spuuglelijk leegstaand pand in plaats van een spuuglelijk kantoor klinkt als een goed idee. Dat vinden wij ook. De heer Zwanenberg heeft al

een paar kanttekeningen gemaakt. Die zal ik herhalen, want die middenhuur is slechts voor tien jaar vastgelegd. Dan heb je het over middenhuur van € 910 prijspeil 2016. Tegen de tijd dat die woningen worden opgeleverd, ben je € 1000 kwijt en heb je alleen de muren, het plafond en bodem. Ik weet het nog niet. Ik vind het verschrikkelijk veel geld. Ik onderstreep nogmaals hoe belangrijk het Actieplan middenhuur is en hoe goed we eraan hebben gedaan om dat aan te nemen.

Dan een mea culpa.

De heer **ISIK** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Ik onderschrijf wat de SP-fractie hier zegt. We hebben in de commissie deze vraag ook aan de orde gesteld. De wethouder heeft gezegd dat de anterieure overeenkomst en allerlei onderhandelingen toentertijd met de ontwikkelaar al klaar waren. Pas daarna is het beleid voor de middenhuur in het leven geroepen. Ik wil graag, samen met de SP-fractie, het middenhuurbeleid hier toepassen. Ik denk dat dit niet mogelijk is.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik heb niet gezegd dat we dat moeten doen. Ik heb gezegd dat het ontzettend belangrijk is dat we dat Actieplan middenhuur hebben aangenomen. Ik wilde alleen de belachelijkheid van die verschrikkelijke prijzen nog een keer onderstrepen die er zijn als je dat niet toepast.

Een mea culpa zei ik. Ik heb zonder bril de motie van de VVD-fractie mede ondertekend waar net het hele debat over ging. Ik ben het helemaal met die motie eens, namelijk dat je moet bekijken hoe het parkeerbeleid uitwerkt op de Sportparken. Maar ik heb er even overheen gelezen dat het om een nultarief zou gaan. Ik moet de heer Van Schie teleurstellen, die gaat hem niet worden. Misschien ter geruststelling van een aantal anderen in de raad, die dachten: die Schipper wordt echt seniel.

Voorzitter! We zullen voor dit plan stemmen, want het gaat om een flinke klap woningen waar in Utrecht heel veel schaarste aan is. Dus prima.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Als je wat later aan het woord komt, heb je de eer om je bij veel dingen aan te sluiten, of het met een hele hoop dingen oneens te zijn. Ik zal verklappen dat dit een aantal VVD-voorstellen zijn. Maar laat ik positief beginnen.

Er zijn wat vragen gesteld, onder andere door de D66-fractie, over onzelfstandige studentenwoningen. Zij wil er meer op inzetten. Daar zal ik tijdens het debat op 4 oktober a.s. in de commissie iets over zeggen. Ik sluit me hier graag bij aan. Laten we kijken of we in de toekomst meer op die categorie kunnen inzetten.

Ook de GroenLinks-fractie zei iets over de studentenwoningen, namelijk dat studenten niet opeens op straat moeten komen te staan, als ze stoppen met hun studie. Het lijkt me erg verstandig om dat te voorkomen. Het lijkt mij dat de standaardregel moet zijn dat er een jaar coullance wordt gegeven. Het kan altijd gebeuren dat je een keer stopt met je studie, dat is mij ook overkomen. Dan moet je niet ineens op straat komen te staan. Die coullance lijkt me erg zinvol.

De VVD-fractie zei ook iets over altijd studentenwoningen, heel gepassioneerd. Dat lijkt mij een prachtige uitspraak. Ik ben benieuwd wat er nog mogelijk is. Ik ben bang dat dit lastig is als er al iets is vastgelegd in de overeenkomst. Maar ik hoor dit graag van de wethouder.

Ook wij balen van de middenhuur. Maar ik denk ook dat in het actieplan vrij expliciet staat dat het geld voor de nieuwe SPvE's is. Dus er is weinig aan te doen. Voor de toekomst is dit gelukkig beter geregeld.

De VVD-fractie heeft een amendement ingediend over hoogbouw. Dat vormt misschien een goede aanzet om de hele hoogbouwvisie overhoop te gooien. Daar zouden wij zeer voor zijn, om flink hoger te gaan bouwen. Ik vraag de wethouder of dit misschien aanleiding is om naar de hoogbouwvisie te kijken en te bekijken of we in het algemeen hoger kunnen gaan bouwen. Dat lijkt mij zeer zinvol.

Ik verklapte het net al een beetje. We zijn het niet eens met het amendement en de motie over parkeren. Wij hebben een iets ander idee over mobiliteit dan de VVD-fractie. Wij zetten meer in op het OV en de fiets en vinden vooral parkeerplekken zonde van de ruimte. Die ruimte kunnen we voor veel mooiere dingen gebruiken.

In het algemeen is de fractie van Student & Starter heel blij met dit plan. Het zijn mooie woningen, het zijn studentenwoningen. Ook al zijn ze zelfstandig, we zijn heel erg blij dat ze er komen. De middenhuurwoningen zijn een beetje aan de dure kant, maar wij zijn ook blij dat die er komen. Dus wij zullen instemmen met het plan.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! We danken het college voor de aanvullende informatie die na de commissievergadering is gestuurd. Zoals u zich kunt voorstellen, is de PvdD-fractie blij dat er voor dit bestemmingsplan een 26 pagina's tellend advies voor diervriendelijk bouwen is opgesteld. Het was er alleen al wel in augustus. Wij vinden dat het ook onderdeel van het bestemmingsplan had kunnen zijn. In een bestemmingsplan komt diervriendelijk bouwen namelijk nog helemaal niet voor. Maar goed, wij zeggen natuurlijk: beter laat dan helemaal niet. In onze visie lijkt ons dit mooie munitie voor de wethouder om mee te nemen bij zijn gesprek met de ontwikkelaar. Wij gaan ervan uit dat het zijn inzet zal zijn dat alle kansen en maatregelen die in dit advies worden opgenomen, worden gerealiseerd in dit plan. We hopen dat van harte. Zo interpreteren wij overigens zijn brief van deze week, die daarop aanstuurt.

De PvdD-fractie ziet uit naar de toegezegde terugkoppeling van het gesprek met de ontwikkelaar. We zijn heel benieuwd of het gaan lukken en hopen uiteraard op een mooie, diervriendelijke ontwikkeling op de Gerbrandystraat. Waarmee ik gelijk mijn stemverklaring heb gedaan dat wij voor dit bestemmingsplan zullen stemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij vinden het een mooi plan. Ik zat net even terug te zoeken. Volgens mij hebben we in 2014 voor het eerst landelijk aandacht gevraagd voor het feit dat het Rijksvastgoedbedrijf actie moest ondernemen om het pand niet leeg te laten staan. Goed dat men daar nu mee aan de slag kan gaan. We maken ons in het kader van de algehele verdichting in onze stad wel zorgen hoe we in de toekomst de stad op alle mogelijke manieren voldoende bereikbaar en ruim houden, inclusief het parkeren, zodat we later geen problemen krijgen die de gemeente dan moet oplossen. We kunnen het beter aan de voorkant goed doen. Daarom hebben we de verschillende voorstellen van de VVD-fractie daarover gesteund, met uitzondering van het nultarief. Dat vinden we een beetje te makkelijk, laat ik het zo zeggen. Gratis geld uitdelen en uiteindelijk het probleem niet oplossen, is niet de stijl van het CDA. Bovendien, waar houdt dit op? Als je hier begint, kun je het volgende al weer zien aankomen bij het volgende agendapunt. Dat gaan we niet doen. De rest steunen wij wel.

De heer **WIJMEGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik zal het ook kort houden, want er is al heel veel gewisseld. Ook ik stuitte in de brief van de wethouder op de passage over het aanbod van de ontwikkelaar en de eindbelegger om voor 15–20 jaar de studentenwoningenvoorwaarde op te nemen. Toen dacht ik: gaan we voor die 15–20 jaar die 0,1 parkeerplek per woning vastleggen en daarna extra eisen opleggen? Ik ben het dus eens met wat de VVD-fractie heeft ingebracht met de opmerking dat een bestemming in principe onbeperkt is en niet geldt voor een periode van 15–20 jaar. Ik hoor hierover graag de wethouder.

Over het amendement ingediend door de VVD-fractie over de kortingspercentages op de Nota stallen en parkeren, amendement 36, het volgende. Ik heb eind vorige eeuw ook een paar jaar rechten mogen studeren, en een van de dingen die ik toen leerde, is dat je juridische teksten eerst letterlijk moet lezen, en dan moet bekijken hoever je komt. In de Nota stallen en parkeren staat heel duidelijk dat of 10% vanwege dit of 20% vanwege iets anders en niet dat die percentages kunnen worden opgeteld. Ik ben heel benieuwd waarom de wethouder er zo zeker van is dat deze percentages zijn op te tellen. Zoals ik de Nota stallen en parkeren lees, kan dit inderdaad niet. In die zin heb ik sympathie voor het amendement van de VVD-fractie om dit te beperken tot 20%, het maximale kortingspercentage.

Nog een laatste punt over de restwarmtebenutting. Hierover ben ik in de commissie begonnen. De wethouder heeft er in zijn brief iets over toegelicht. Misschien is het in het volgende SPvE verstandiger om alleen in te gaan op maatregelen die voor dat concrete project gelden, want de restwarmtebenutting heeft gewoon betrekking op de stadsverwarming en de mogelijkheden die daar onderzocht worden om restwarmte uit het riool te benutten, zoals ik uit de brief begreep, en is niet concreet gekoppeld aan het project Gerbrandystraat. Daardoor werd ik op het verkeerde been gezet. Ik denk dat het verstandig is om in een SPvE alleen die maatregelen te noemen die aan project zelf zijn gekoppeld. Dit is misschien een leerpuntje voor ons allemaal voor de volgende keer.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering op verzoek van wethouder Verschuure.

Na hervatting van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan wethouder Verschuure.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Ik dank de raad voor alle mooie complimenten. Het plan dat wordt gerealiseerd is inderdaad heel mooi, en is een plan dat enige geschiedenis heeft. In 2013 werd er voor het eerst over gesproken bij een SPvE. Het heeft dus even geduurd voordat we hier zijn.

De tijd is veranderd, dat is logisch, maar dat betekent dat sommige uitgangspunten een beetje zijn veranderd en er andere inzichten zijn gekomen. Ik refereer aan waar de raad is geëindigd met de uitspraak van de heer Wijmenga om bij komende SPvE's meer aandacht aan restwarmte te besteden. Bij dezen zeg ik toe dat bij de toekomstige plannen te doen.

Mevrouw Schilderman heeft gevraagd of wij de uitstroom vanuit de maatschappelijke opvang naar studentenhuysvesting in het plan nogmaals kunnen bespreken. We hebben dat besproken, dit past niet. Normaal gesproken doen we dat alleen bij corporatiewoningen. Bij particuliere woningen is die connectie niet gemaakt. Ik deel de opvatting dat het belangrijk is om daarvoor aandacht te hebben. Zij vroeg of we dit onderwerp samen met zelfstandige en onzelfstandige studentenhuysvesting kunnen meenemen bij de Woonvisie die we gaan opstellen. Dit heb ik met mijn collega Diepenveen overlegd. Natuurlijk gaan we dat doen. We zullen daarin alles meenemen.

Ze heeft ook gesproken over de parkeernota en gevraagd naar de tekst strekt ter vervanging die daarnaar verwijst. Ik stel voor dat die daarin wordt verwerkt. Op de opmerking over en/of kom ik nog terug.

De VVD-fractie heeft over de bouwhoogte gesproken en amendement 35 ingediend. Die is inderdaad in afwijking van het SPvE zoals dat in 2013 is vastgesteld. In januari hebben we een brief gestuurd naar de raad om de raad te informeren dat we in afwijking daarvan twee bouwlagen willen toevoegen, met argumenten op basis waarvan wij denken dat dit belangrijk is. Dit staat in het bestemmingsplan, maar niet in de beslisapunten. Ik laat het aan de raad of hij dit graag wil toevoegen. Dat maakt het plan niet anders. Het maakt alleen helderder in de beslisapunten dat we dit hebben gedaan.

Er is enige discussie over wat, wat is bij de studentenhuysvesting. Vervalt die na 15–20 jaar?

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder gaat er een beetje snel aan voorbij. In de commissie heeft hij duidelijk gezegd dat het niet duidelijk is om dat beslisapunt toe te voegen. Toen is namelijk gevraagd of het besluit "Raad van State"-proof is en de wethouder heeft geantwoord dat dit zo is. Dat zegt hij nu niet met zoveel woorden. Zegt hij dit nog steeds? Als het amendement van de VVD-fractie essentieel is, wil ik het wel steunen, maar waarom zouden we er over stemmen, als het overbodig is?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Het is overbodig, maar ik vind het aan de raad om dat te beoordelen. Het amendement voegt niets toe aan het voorstel. De hoogte staat overal vermeld, maar die is in afwijking van het SPvE. Je maakt dit voor de buitenwereld heel helder, als je dat opneemt in het beslisapunt. Het college heeft geen bezwaar tegen het amendement, maar het maakt het besluit niet anders.

De heer **IŞIK** (PvdA): Heeft het geen juridische consequenties? Dat was de concrete vraag.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Nee, het heeft geen juridische consequenties.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! In het bestemmingsplan staan allemaal redenen waarom de hoogte afwijkt van de hoogbouwvisie en vervolgens staat er een conclusie. Die zegt dat dit wel in overeenstemming is met de hoogbouwvisie. Daarom heb ik dat expliciet willen maken. De redenering in het bestemmingsplan klopt gewoon niet, naar mijn mening.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Nogmaals, het is aan de raad, dat is trouwens altijd zo bij een amendement of een motie. Het maakt het plan niet anders. Ik heb er geen oordeel over. Het verandert niets aan de werking van het bestemmingsplan.

Ik ga terug naar de discussie over de periode 15–20 jaar en wat nu wat is bij de studentenhuysvesting. Er is zoiets als privaat recht en publiek recht. Eigenlijk doen we het allebei. In het bestemmingsplan staat 10 jaar. De privaatrechtelijke afspraak die we in de allonge opnemen is dus sterker, namelijk 20 jaar. Over 10 jaar moet het bestemmingsplan worden herzien. We kunnen dan nog steeds van mening zijn dat het om studentenhuysvesting gaat, maar het kan ook zo zijn dat we over 10 jaar het bestemmingsplan zouden willen wijzigen. Er is nieuwe wetgeving op komst waarin

de bestemming op een gebied blijft zitten. Publiekrechtelijk is de bestemming in het bestemmingsplan geregeld voor 10 jaar, maar privaatrechtelijk voor 20 jaar. De bestemming is dus dubbelop vastgesteld. Ik hoop dat ik daarmee de vragen hierover heb kunnen beantwoorden.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): 20 jaar is toch maar 20 jaar. Wat gebeurt er daarna, is dan de vraag.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Privaatrechtelijk vervalt die afspraak dan. Publiekrechtelijk niet, als deze bestemming nog steeds in het bestemmingsplan staat, tenzij de raad die tussentijds heeft aangepast. Studentenhuisvesting blijft studentenhuisvesting, als de raad het bestemmingsplan over 10 jaar herbevestigt of als de nieuwe Omgevingswet ingaat en het daarin vastligt. Ik hoop dat hiermee het misverstand uit de wereld is.

Amendement 36 gaat over en/of in de bepalingen van de parkeernorm. Dit heeft ons ook even beziggehouden. Je wilt niet dat het een of het ander is en daarmee het plan ter discussie komt te staan. We hebben hierover dus uitgebreid juridisch advies ingewonnen binnen onze afdelingen. Van alle kanten is ons bevestigd dat in dit soort juridische teksten waarin "of" staat, "en/of" moet worden gelezen. Ik verwijs de raad naar de aanwijzingen in regelgeving vanuit het Kenniscentrum wetgeving en juridische zaken van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Het lijkt mij een kennisinstituut met enige waarde. Daarin staat: "Het gebruik bij de uitdrukking en/of blijft achterwege." In de toelichting staat: "Indien in een opsomming van gevallen "of" wordt gebruikt, is daaronder mede begrepen de situatie dat meer dan een van de genoemde gevallen zich tegelijk voordoen." De raad kan gerust zijn, deze of betekent en/of, dus deze gevallen mogen gestapeld worden.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Het is natuurlijk wel zo dat je ervan uitgaat dat er bij zo'n opsomming geen sprake van inclusie is in de zaken waarop de "of's" en "en/of's" slaan. Mijn stelling is juist dat dit in dit geval wel het geval is. Namelijk, iemand die geen auto heeft, heeft dat om een bepaalde reden. Die redenen overlappen elkaar bij deze "of's". Daarom is er een inhoudelijke reden om dit stapelen niet te willen.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Ik denk dat daarover een verschil van mening in de raad zal zijn. Dat is de reden waarom deze parkeernota zo is vorm gegeven. Wij hebben het idee dat fietsen of het bezit van een fiets of een deelauto er juist toe kan leiden dat je geen auto in bezit neemt. Dat scheelt heel veel parkeerplekken.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Het is juist zo dat de aanwezigheid van een deelauto de mobiliteit stimuleert van degenen die geen auto hadden. De vraag is of het beleid dat de wethouder voorstaat wel het effect heeft dat hij wil. Het autobezit is in de stad Utrecht gewoon toegenomen in de afgelopen jaren. Sinds 2013 met 3%, ook hier in de omliggende wijken. Dus het optimisme van de wethouder dat het autobezit onder de minimumnorm zou kunnen dalen, deelt de VVD-fractie niet.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Dat was geen vraag. Ik denk dat we er anders in zitten. Dit college heeft de wens om het autobezit en het autogebruik terug te dringen ten faveure van het fietsgebruik.

Voorzitter! De heer Van Schie heeft motie 181 ingediend. Daarin vraagt hij verschillende dingen. Een nulmeting voor de parkeerdruk kan ik toezeggen. Alle andere zaken in de motie niet, zoals het invoeren van een nultarief. Dat kan niet, omdat dit een precedentwerking heeft voor andere gebieden. Dat vinden we niet fair. De Merwedekanaalzone kwam al langs. Een parkeervergunning kost € 25 per kwartaal. Er zijn ongeveer 5000 huishoudens in de Rivierenwijk. Dus dat kost op jaarbasis ongeveer € 500.000. Ik ken de heer Van Schie niet dat hij dit echt zou willen. Daarom ontraad ik dat deel van de motie.

Hij heeft een interessante opmerking gemaakt over naamswijzigingen. Daarover heb ik laatst met een wijkraad gesproken. Die kwam met andere suggesties dan bewindspersonen, maar ik laat het aan de raad en de Straatnamencommissie om hierin te treden en de naam Gerbrandystraat te wijzigen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Volgens mij heb ik dat niet gevraagd. Ik heb gevraagd of de wethouder wilde nadenken over een andere plek voor oud-burgemeesters. Zijn conclusie had ik zelf ook al getrokken.

Nog even over het vorige punt. Wil de wethouder zich buigen over het sportparkje? Daar voorzien we echt problemen. Misschien wil hij toezeggen dat hij de sportclub bijstaat als zich parkeerproblemen gaan voordoen. Ik verwijs hierbij naar het zwembad Kromme Rijn.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Die toezegging wil ik wel doen, zij het met een tijdelijke component. We moeten altijd kijken wat mogelijk is, als er veel overlast gaat ontstaan. Maar de heer Van Schie vroeg in zijn motie naar structurele aanpassingen. Dat wordt in die zin lastig. De gemeente kan niet jaar op jaar hierin compenseren. Daarom is mijn advies over dat deel van de motie negatief.

Hiermee heb ik de vragen en de motie en amendementen van de heer Van Schie beantwoord en becommentarieerd. Ik kom bij de GroenLinks-fractie.

Ik dank voor de complimenten van de GroenLinks-fractie. De heer Zwanenberg heeft nadrukkelijk gevraagd naar de campuscontracten. Kan een student die stopt met zijn studie, respijt krijgen? Ik heb heel snel geschakeld met de eigenaar. Dat kan. Dus ook hier geldt die regel van een jaar. Iedereen moet de vrijheid houden om te stoppen met zijn studie.

De heer **IŞIK** van de PvdA-fractie heeft een vraag gesteld over de trillingshinder. Er hebben drie onderzoeken naar trillingshinder plaatsgevonden. Het gaat om een atoomkelder, schuilkelder, die wordt hergebruikt. Dat vind ik als wethouder circulair natuurlijk ook heel belangrijk. Het voorkomen van trillingshinder is in alle vergunningsvoorwaarden meegenomen. We verwachten geen problemen bij de bouw en bij het gebruik.

De heer **IŞIK** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Ik vraag me oprecht af, los van het feit wat mijn standpunt is, of we juridisch onderscheid kunnen maken tussen bewoners uit eenzelfde wooncomplex bij het verlenen van parkeervergunningen.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Dat doen we al, dus dat kan. Bij het project Zijdebalen is dat bijvoorbeeld ook gebeurd.

De **VOORZITTER**: Dit is het einde van de eerste termijn. Ik ga over tot de tweede.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Op drie van de vier onderdelen van het dictum van de motie is een toezegging gekomen. Dus motie 181 trekken we in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 181 is ingetrokken.

Aan de orde de stemming over amendement 35 (Bouwhoogte wijkt af van uitgangspunten hoogbouwvisie).

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben de wethouder heel duidelijk horen zeggen dat dit amendement overbodig is. We zitten hier niet voor werkverschaffing. Wij volgen de wethouder en zullen tegen dit amendement stemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! We zullen juist voor het amendement stemmen. Wij vonden de redenering van de heer Van Schie terecht. Dit staat niet goed in het huidige bestemmingsplan. Goed dat hij dit nog wijzigd. Dus wij stemmen voor.

De heer **IŞIK** (PvdA): Ik sluit mij aan bij de opmerking van de GroenLinks-fractie.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Ik sluit mij bij de opmerking van de PvdD-fractie.

De heer **WIJMEGA** (CU): Ook ik volg in dit geval de visie van de PvdD-fractie.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voor de volledigheid, ook wij volgen de visie van de PvdD-fractie.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Wij zullen voor het amendement stemmen en wat ons betreft is dat een mooie aanmoediging om vaker hoger te bouwen, maar dat is onze interpretatie.

Amendement 35 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, SP, Student & Starter, D66, CDA, VVD, DENK, ChristenUnie, PVV en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen en de leden van de fracties van GroenLinks en PvdA ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 36 (Parkeereis met maximaal 20% reduceren bij Gerbrandystraat 20).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Volgens mij hebben veel partijen al gemeld tegen te zijn. Wij sluiten ons aan bij dat tegenkamp. Meer parkeerplaatsen vormen absoluut geen oplossing als we de leefbaarheid willen waarborgen. Volgens ons moeten we juist kiezen voor minder auto's. Daarom stemmen wij tegen.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Het zal u niet verbazen dat meer parkeerplaatsen kan leiden tot meer asfalt. Dat is een doodlopende weg. De GroenLinks-fractie stemt tegen dit amendement.

De heer **WIJMEGA** (ChristenUnie): Voorzitter! De uitleg van de wethouder heeft mij overtuigd. Ik heb zelfs de aanwijzing voor de regelgeving erop nageslagen, voorschrift 3.12. Wij zullen tegen dit amendement stemmen.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Ik heb dit eerder nagezocht en gevraagd of we deze regel al eerder hebben toegepast. Dit hebben we in meerdere plannen op deze wijze gedaan. Dat geeft me genoeg reden om ervan uit te gaan dat deze redenering stand zal houden, plus dat we natuurlijk inzetten op meer fietsen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Zo leer je ook nog eens iets over de betekenis van het woord "of" in bepaalde documenten. Wij zullen tegen dit amendement stemmen, want wij zijn tegen extra parkeerplekken. Dat is zonde van de ruimte

Amendement 36 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PVV, VVD, Stadsbelang Utrecht en DENK ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik heb al gezegd dat de SP-fractie voor dit voorstel is. Ik hecht eraan dat mijn handtekening onder de ingetrokken motie wordt verwijderd, voor het archief.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Wij zijn blij met de duiding van de wethouder over het feit dat de raad aan zet blijft bij het vasthouden aan studentenwoningen. Wij vertrouwen erop dat onze ambtsopvolgers daarin verstandig zullen handelen. Verder zijn we natuurlijk teleurgesteld, omdat er te weinig parkeerplekken worden gebouwd. Maar wij vinden het verder een prachtig plan, wij zullen voorstemmen.

Het gewijzigde raadsvoorstel wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

8. Voorstel inzake de invoering betaald parkeren Smaragdplein.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik vraag even te schorsen, want we hebben net 5 minuten geleden een extra ambtelijk advies binnengekregen dat ik graag in een amendement verwerk, voordat we dat plenair moeten doen. Ik verzoek de woordvoerders om eventjes te overleggen.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft mevrouw Podt het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Van Zanen.)

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Van Waveren.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! In de commissie heb ik het raadsvoorstel "fröbelen voor gevorderden" genoemd. Alle fracties hebben enorm gepuzzeld om er op onderdelen goed uit te komen. De basis is natuurlijk dat er zaken in ons parkeerbeleid niet deugen, maar dat zullen we nu niet integraal gaan bespreken. Dat komt vast op een ander moment nog aan bod. Een aantal fracties zal daar misschien op vooruitlopen.

Op het Smaragdplein deed zich een probleem voor voor de winkeliers, die merkten dat door invoering van betaald parkeren in de omliggende gebieden het parkeerterrein waar hun bezoekers en klanten moeten parkeren iedere keer vanaf 9:00 uur 's ochtends vol stond met auto's van mensen die of in de stad kwamen om te werken, of anderszins hun auto daar de hele week wilden laten staan. Dat is niet goed voor de ondernemers. En als het niet goed is voor de ondernemers, is het ook niet goed voor de stad. Kortom, daarom hebben wij, onder aanvoering van de heer Schipper, voor de zomer voor het eerst mondelinge vragen gesteld. Ik ben blij dat we heel snel hebben kunnen doorpakken – mijn complimenten voor het college – door hier maatregelen te nemen en vandaag op het plein zelf betaald parkeren kunnen invoeren, zodat het hopelijk kan dienen voor waar het voor bedoeld is.

Dan komen we in de bijzondere situatie dat u vanavond zult zien dat de CDA-fractie voor betaald parkeren zonder draagvlakmeting stemt en dat de GroenLinks-fractie voor zal stemmen om het mensen makkelijker te maken met de auto bij de winkel te komen. Maar dat laat alleen maar zien hoe ingewikkeld het voorstel is.

Het college heeft een poging gedaan om een evenwichtig voorstel uit te werken. Tijdens onze raadsinformatiebijeenkomst op locatie bleek dat daar toch nog een aantal punten in zat die verbetering behoeven. Er komt een aantal voorstellen van andere fracties. Ik heb een voorstel bij me, en dat gaat over het hofje op de hoek Smaragdplein/Aquamarijnlaan. Kijk, het groene blokje hier. *(Wijst op de kaart een groen blokje aan.)* Het gaat erom dat de bewoners van dat blokje maar voor een gedeelte op het binnenhofje kunnen parkeren. Het voorstel was om daar alleen maar de bewoners van het Smaragdplein te laten parkeren, terwijl het probleem eigenlijk voor beide straten gedeeltelijk geldt. We hebben daarop zitten puzzelen, de wethouder heeft vijf opties met een aantal b's en c's op een rijtje gezet en wij hebben na het nodige wikken en wegen door de woordvoerders in de afgelopen week geconcludeerd dat 5b de meest logische variant is om het probleem op te lossen.

Dit betekent dat de bewoners aan het hofje op de adressen Aquamarijnlaan en Smaragdplein zelf kunnen kiezen of ze betaald parkeren willen invoeren en dat ze vergunningen kunnen krijgen voor hun eigen hofje of op het parkeerterrein van het winkelcentrum, als ze dat willen. Het zal om een beperkt aantal auto's gaan, want het gaat om een beperkt aantal adressen. Wij denken dat dit prima zal passen. Als ze daar niet voor kiezen, worden ze ingedeeld bij het zuidelijke rayon dat daartegenaan ligt.

Dit hebben we samengevat in het volgende voorstel. Het nagekomen ambtelijke advies ging over "eenzelfde parkeerregime" in het nieuwe beslispunt 4.

"Amendement 37

Logische indeling parkeergebieden Smaragdplein

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 27 september 2018, ter bespreking van het voorstel invoeren betaald parkeren Smaragdplein, constaterende dat

1. er bewoners met als adres Smaragdplein evenals met adres Aquamarijnlaan grenzen aan het "parkeerhofje" (groene gebied) terwijl in het voorstel nu slechts bewoners en ondernemers met als adres Smaragdplein (met uitzondering van de twee complexen met adres Smaragdplein 1 t/m 80) aanspraak kunnen maken op een parkeervergunning;
2. indien er in de omliggende gebieden voor betaald parkeren gekozen wordt het gehele gebied binnen hetzelfde rayon zal vallen, overwegende dat
 1. het voorstel leidt tot een erg klein parkeerrayon en de bewoners van het hofje met adressen aan de Aquamarijnlaan er onredelijk nadeel van zouden ondervinden,
 2. het hofje gevoelsmatig en stedenbouwkundig een geheel vormt,
 3. het goed is deze bewoners zelf de keuze te geven over al dan niet invoering van betaald parkeren,
 4. het noodzakelijk is dat het college de bewoners van dit gebied goed blijft informeren over de stappen die gezet worden, de draagvlakmeting(en) en de volgorde,

besluit dat

- de door het college beschreven variant 5b het meest recht doet aan bovenstaande overwegingen en daarom

beslispunt 4

Tegelijkertijd met de invoering van betaald parkeren op het parkeerplein en ontsluitende weg Smaragdplein een draagvlakmeting uit te voeren op het adres Smaragdplein – met uitzondering van de twee appartementencomplexen uit beslispunt 2 – met de venstertijd 06.00 – 11.00 van maandag t/m vrijdag, en bij voldoende draagvlak versneld betaald parkeren in te voeren.

te schrappen en te vervangen door:

beslispunt 4 (nieuw)

Tegelijkertijd met de invoering van betaald parkeren op het parkeerplein en ontsluitende weg Smaragdplein een draagvlakmeting uit te voeren op alleen de adressen Smaragdplein en Aquamarijnlaan van bewoners en ondernemers die gelegen zijn aan het hofje (groene gebied), – met uitzondering van de twee appartementencomplexen (met adres Smaragdplein 1 t/m 80) uit beslispunt 2 – en bij voldoende draagvlak samenvoegen aan het plein (rode gebied) met eenzelfde parkeerregime en bij onvoldoende draagvlak samen te voegen met het gebied tussen de Aquamarijnlaan en de Oranje Nassaulaan."

Het amendement is ondertekend door de heren Işik, Schipper, Van Schie, Weistra, Bos, El Abassi, Homan, mevrouw Schilderman en mijzelf.

Voorzitter! Er komt nog een aantal andere voorstellen over de volgorde van de metingen enzovoorts. U zult zien hoe wij daar op stemmen of waar we al onder staan. In noem nog wel de volgende twee punten. Daarvoor heb ik geen voorstel meegenomen.

Het eerste gaat over het parkeren op het parkeerterrein. De doelstelling is natuurlijk dat de klanten van de winkeliers daar makkelijk kunnen parkeren, zonder dat mensen daar de hele dag hun auto neerzetten. Daarvoor hebben we in Nederland een uitstekend instrument, dat heet "een blauwe zone". Je kunt daarvoor een mooie schijf in je auto leggen en de gemeente hoeft geen apparaat neer te zetten. Maar helaas wil de gemeente Utrecht daar niet aan en een meerderheid in deze raad ook niet. Ik heb me daarom de moeite bespaard om daarvoor een amendement te schrijven. Maar ik wil het wel gezegd hebben: er komt een dag dat we de blauwe zone in Utrecht gaan invoeren.

Het tweede gaat over de "Smaragdpleinstraat" aan de noordkant van het plein, die wat mij betreft logischerwijze bij het parkeerrayon Tolsteeg getrokken had kunnen worden en niet bij het plein zelf. Maar ook daarvoor is volgens mij onvoldoende draagvlak. Ik wil hier gezegd hebben dat dat mijn voorkeur had. Maar laten we hopen dat het gepuzzel hiermee toch tot een eind komt en we het nooit meer op deze manier hoeven doen.

De **VOORZITTER**: Dank u wel mijnheer Van Waveren, u hebt de commissiebehandeling niet herhaald.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Toen ik een heel klein jongetje was, liep ik over het Smaragdplein en stonden er nog helemaal geen auto's, wat een tijd. Half mei sprak ik met een bewoonster van de Turkooislaan over de parkeeroverlast in de buurt en op het Smaragdplein. Langparkeerders pakken de plekken in van bewoners en klanten van het winkelcentrum, waardoor de bewoners achter het net vissen en de winkeliers kopje onder dreigen te gaan. Ze hadden al eerder aan de bel getrokken, maar dat schoot niet echt op. Mijn partij, de SP, draagt het midden- en kleinbedrijf en de wijkeconomie een warm hart toe. Daarom heb ik samen met andere fracties eind mei vragen gesteld.

Sinds die tijd is het snel gegaan. De heer Van Waveren memoreerde dat al. Het is echt een compliment waard hoe dit ambtelijk en door de wethouder is opgepakt, bij dezen.

Er is de afgelopen weken een hoop gebeld, gemaaild en geappt naar aanleiding van het voorstel en de raadsbrief die we hebben gekregen en ook naar aanleiding van de commissiebehandeling. Waar in ieder geval overeenstemming over was, is dat het hofje beter geen status aparte kan hebben. Het resultaat van die discussie staat prima verwoord in het amendement ingediend door de CDA-fractie, waar ook mijn handtekening onder staat.

Waarover ook behoorlijk brede overeenstemming is – hoe breed zullen we zo zien – is dat je niet tegelijkertijd met de invoering van betaald parkeren op het plein de draagvlakmeting in het gebied eromheen moet doen. Het is zinnig om het effect op de buurt eerst zichtbaar te krijgen, zodat

je de kans op draagvlak vergroot. Om dat vast te leggen dien ik een amendement in. De titel is lang, maar het amendement zegt voldoende.

"Amendement 38

Eerst het effect van betaald parkeren Smaragdplein in beeld, dan pas draagvlak meten in de omliggende straten

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 september 2018, ter bespreking van het raadsvoorstel Invoering betaald parkeren Smaragdplein van mening dat:

- het wenselijk is het effect van invoering van betaald parkeren op de directe omgeving in beeld te hebben voordat daar een draagvlakmeting voor betaald parkeren wordt gehouden; besluit,
- in beslispunt 5 de frase "Tegelijkertijd met" te vervangen door 'Korte tijd, maar maximaal twee maanden na'."

Het amendement is ondertekend door de heer Van Waveren, mevrouw Schilderman en mijzelf. Mijn naam staat ook onder een amendement dat de heer Weistra zal indienen. Hij zal dat zelf heel goed kunnen toelichten.

Voorzitter! De problemen op het Smaragdplein snel oplossen voor de winkeliers en doorpakken voor de buurten daaromheen, daar was het om begonnen. Wat ons betreft ligt er nu een evenwichtig voorstel. Of het optimaal is, zal de tijd leren. We hopen dan ook dat de amendementen het zullen redden. Ik zie uit naar de discussie over de herziening van de parkeernota. Ik denk dat dat echt een waar feest wordt.

De **VOORZITTER**: Daar kijken we met u naar uit.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Komt het debat vandaag over het invoeren van betaald parkeren voort uit autootje pesten, het gevolg van verkeerd verkeersbeleid waardoor olievlekwerking ontstaat, of is het onnodige overheidsbemoeienis? Voor de PVV-fractie is het een combinatie van alles.

Veel is er al over het betaald parkeren in Utrecht gesproken. Wij zijn een nieuwe partij en kunnen gelukkig gefundeerd een andere mening hebben. Het is moeilijk, niet voor ons alleen, maar voor iedereen in deze raad en ik denk ook voor de bewoners in deze stad, als het gaat over parkeren en betaald parkeren. De PVV-fractie ziet vooral dat deze problemen voor ondernemers en bewoners van Smaragdplein en omgeving voor het invoeren van betaald parkeren in Tolsteeg niet aanwezig waren. Het is een probleem dat door beleid is gecreëerd, beleid dat niet het onze is. Deze zogenaamde olievlekwerking zal door blijven gaan door de hele stad.

De PVV-fractie heeft veel sprekers gehoord over oplossingen voor bewoners aan het Smaragdplein en het daarbij behorende hofje. Ook wij zijn van mening dat hier zo spoedig mogelijk wat aan gedaan moet worden. Waar de PVV-fractie moeite mee heeft, is dat bewoners uit de directe omliggende gebieden onvoldoende worden gehoord. De parkeerdruk is en blijft uit metingen die wij onlangs opvroegen nu al hoger of minstens net zo hoog op de Robijnlaan, Turkooislaan en Detmoldstraat. Voor de PVV-fractie zijn de belangen van alle omwonenden en ondernemers even belangrijk. Wat dat betreft vinden wij het maar raar dat fracties, zoals die van de PvdA, onderscheid maakt in belangen van verschillende omwonenden. Wij dienen daarom een amendement in dat deze situatie recht doet.

"Amendement 39

Alle omwonenden en ondernemers Smaragdplein gelijk behandelen

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 september 2018, ter bespreking van het raadsvoorstel 'Invoering betaald parkeren Smaragdplein', van mening dat

- het wenselijk is dat er in de directe omgeving van het Smaragdplein geen onduidelijke situatie ontstaat als gevolg van invoering van betaald parkeren;
- het effect van invoering van betaald parkeren in Tolsteeg nu ook at zorgt voor een even zo grote parkeerdruk in de rayons direct ten oosten en zuiden van het Smaragdplein. besluit,

- beslispunt 4 te vervangen door: "Het appartementencomplex met de adressen Smaragdplein 183–215 en Aquamarijnlaan 250–332 en de bedrijven met een bedrijfsingang onder dit appartementencomplex toe te voegen aan het rayon direct ten oosten van het Smaragdplein";
- in beslispunt 5 te vervangen door "In de rayons direct ten oosten en zuiden van het Smaragdplein versneld betaald parkeren in te voeren met een venstertijd van 06.00–11.00 uur op maandag tot en met zondag zonder een draagvlakmeting uit te voeren".

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Voorzitter! Afsluitend, de PVV-fractie wil graag dat het parkeren voor bewoners en hulpverleners altijd gratis is. Tijdens de bespreking van de aankomende programmabegroting overwegen wij dan ook hierover een motie of amendement in te doen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik hoor van de PVV-fractie dat de PvdA-fractie met twee maten zou meten of een verschil zou maken tussen ondernemers of bewoners onderling. Ik denk dat dit absoluut onjuist is en dat de enige die verschil maakt, de PVV is. Dat merken wij aan alle kanten. Dat wil ik even gezegd hebben

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Wij zijn inderdaad voor een ander geluid, zo heet ook ons verkiezingsprogramma. Waarom wuift de PvdA-fractie dan de parkeerproblemen van een deel van de Aquamarijnlaan, de Robijnlaan, Turkooislaan en Detmoldstraat gewoon weg? Daar zijn de parkeerproblemen nu al niet minder. Wij moeten die bewoners gewoon steunen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Onze handtekening staat onder het amendement ingediend door de CDA-fractie. We hebben afgelopen weekend met elkaar getelefoneerd en gekeken hoe de oplossing eruit moet zien. Het amendement biedt ook een oplossing voor de andere straten. Sorry, het verwijt van de heer Van Deún is niet terecht.

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Zoals ik in de commissie al heb gezegd, is de GroenLinks-fractie ervan overtuigd dat er snel iets moet gebeuren in het gebied rondom het Smaragdplein. Het voorstel van het college kan daarom op onze steun rekenen. Betaald parkeren is een goed instrument om de parkeerdruk aan te pakken, om mensen te laten betalen voor het gebruik van de schaarse openbare ruimte in de stad en schonere vervoerswijzen te stimuleren.

Mijn fractie doet graag mee aan het fröbelen van de CDA-fractie, met name bij het hofje. Hoewel hier geen perfect voorstel is te maken, zeg ik er maar bij, sluit ik me aan bij de fracties die stellen dat het gek is om bepaalde adressen rond het hofje straks wel en andere niet een vergunning te kunnen geven. Daarom staan wij onder het amendement ingediend door de CDA-fractie en vele anderen. Deze variant is niet perfect en heeft ook nadelen, want bewoners en ondernemers met een vergunning kunnen straks toch op het parkeerterrein van het Smaragdplein parkeren, wat ten koste gaat van de ruimte voor klanten. Dat was juist de aanleiding van dit voorstel. Ik heb van de ambtenaren begrepen dat dit probleem te beperken is door het aantal parkeervergunningen in ieder geval in het begin te limiteren en voorzichtig te kijken hoeveel het er kunnen zijn. Maar ik hoor dit graag bevestigd door de wethouder.

Zoals al door de heer Schipper aangekondigd, dien ik ook een amendement in op het voorstel. Uit de uitgebreide rondwandeling en de raadsinformatiebijeenkomst – nog dank voor de organisatie en aan alle bewoners en ondernemers die daarbij aanwezig waren – bleek dat mensen in de omliggende wijken vrezen dat ze een lange periode een extra hoge parkeerdruk zullen ervaren, namelijk wanneer op het Smaragdplein betaald parkeren is ingevoerd en in de omliggende wijken de procedure en de draagvlakmeting nog lopen. Gegeven de procedure van de draagvlakmeting is het helaas onvermijdelijk dat er enige tijd tussen zal zitten, maar wel is het mogelijk om die procedure te verbeteren, onder andere door de vaste invoermomenten los te laten. Dit scheelt mogelijk enige maanden. Daarmee kunnen we de bewoners in de omliggende wijken in ieder geval voor enkele maanden tegemoetkomen. Daarom dien ik een amendement in.

"Amendement 40

Maatwerk voor ondernemers en bewoners

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 27 september 2019, ter behandeling van het voorstel inzake de invoering betaald parkeren Smaragdplein,

constaterende dat

- het college maatwerk voorstelt bij invoering van betaald parkeren op het Smaragdplein om de doorlooptijd te verkorten, onder andere door af te wijken van de vaste invoermomenten;
- het college voorstelt tegelijkertijd met invoering van betaald parkeren op het Smaragdplein, draagvlakmetingen uit te voeren in de twee direct aangrenzende gebieden ten zuiden en oosten van het Smaragdplein,

overwegende dat

- maatwerk in de procedure voor de invoering van betaald parkeren op het Smaragdplein van belang is vanwege de economische vitaliteit van het winkelcentrum;
- dit wel tot gevolg kan hebben dat in de periode tussen invoering van betaald parkeren op het Smaragdplein en eventuele invoering van betaald parkeren in de direct aangrenzende wijken er gedurende enkele maanden een extra hoge parkeerdruk in deze wijken kan ontstaan, wat tot overlast kan leiden;
- de vaste invoermomenten een belangrijke rol spelen in de lengte van de doorlooptijd;
- het college voornemens is de procedure invoering betaald parkeren te verbeteren, bijvoorbeeld door de doorlooptermijnen te verkorten,

van mening dat

- het wenselijk is de periode van extra overlast voor bewoners zo kort mogelijk te houden, vooruitlopend op de verbetering van de procedure betaald parkeren,

besluit,

- aan beslispunt 5 toe te voegen: "en bij voldoende draagvlak zo snel mogelijk tot invoering over te gaan, onder andere door de vaste invoermomenten los te laten en daarmee af te wijken van de procedure betaald parkeren."

Het amendement is ondertekend door mevrouw Schilderman, de heren Schipper, Wijmenga, Van Schie en mijzelf.

Tot slot. Ik ben blij met de toezegging van de wethouder om te kijken of we ook alternatieve duurzamer vormen van bereikbaarheid kunnen stimuleren voor de bereikbaarheid van het winkelcentrum.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb hier voor me een eerlijk wijkbericht, zo een die het college eigenlijk had moeten sturen naar de bewoners rondom het Smaragdplein. Ik citeer: "Het heeft het huidige stadsbestuur behaagd uw buurt recentelijk op te zadelen met een hoge parkeerdruk. Om dit te kunnen bewerkstelligen, hebben we betaald parkeren ingevoerd in een aanpalende buurt." Het wijkbericht gaat verder, ik citeer: "De gemeente wil het voor u makkelijk maken dat uw straat er weer rustig uit komt te zien en u voldoende gelegenheid heeft om te parkeren, maar alleen als de meerderheid van uw buurt dat wil. Daarom verzoeken wij u ons te informeren of u kunt instemmen met betaald parkeren in uw buurt. Uw straat wordt weer een stuk rustiger en dit voor maar € 24,36 per kwartaal."

Voorzitter! We creëren een probleem voor de inwoners van de buurt, in dit geval het Smaragdplein en de aanliggende straten, we geven de oplossing die de inwoners geld gaat kosten en creëren hetzelfde probleem in een andere buurt voor andere inwoners. Eigenlijk een cirkel. De bewoners slikken dit voor zoete koek, het instrument betaald parkeren met betaalde bewonersvergunning. Dat is nu eenmaal de enige oplossing die de gemeente biedt. Ik voorspel het u, zodra er bij het Smaragdplein betaald parkeren is ingevoerd, zal de rust weer wederkeren. De parkeerdruk neemt af en de bewoner-autobezitter kan zijn wagen weer voor de deur parkeren. Bittere nasmaak blijft dat deze nu moet betalen voor de oplossing van een probleem dat het stadsbestuur zelf heeft veroorzaakt. Dat vindt Stadsbelang Utrecht apekool. Waarom moet een bewoner in de Smaragdpleinbuurt waar een parkeerregime heerst betalen? Dan zijn we toch weer terug in de oude situatie? Dat is toch geen probleem meer? De bewoner kan toch gewoon zijn auto kwijt? Waarom moeten bewoners betalen voor de oplossing van een probleem dat het stadsbestuur heeft veroorzaakt? Daarom dienen we een amendement in, waarin we het college opdragen bij het invoeren van betaald parkeren in het gebied een gratis parkeervergunning aan de bewoners te verstrekken.

"Amendement 41

Hoezo, betaald parkeren voor bewoners

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 27 september 2018, ter bespreking van het voorstel invoering betaald parkeren Smaragdplein

constaterende dat

- de parkeerdruk op en rondom het Smaragdplein is gestegen als gevolg van het collegebesluit om betaald parkeren in de wijk Tolsteeg door te voeren;
- het college voorstelt (versneld) betaald parkeren door te voeren op en rondom het Smaragdplein om de parkeerdruk te verlagen;
- bewoners in verband met het door te voeren betaald parkeerregime een of meerdere parkeervergunning(en) moeten aanvragen voor het gebied.

overwegende dat

- de parkeerdruk op en rondom het Smaragdplein is gestegen door auto's die daar helemaal niet thuis horen;
- door de invoering van betaald parkeren op en rondom het Smaragdplein, de parkeerdruk weer zal afnemen;
- bewoners van het deelgebied op en rondom het Smaragdplein financieel niet de dupe moeten worden van collegebesluiten betreffende het invoeren van betaald parkeren, besluit,
- beslispunt 6 toe te voegen aan het voorstel welke luidt: 'Bewoners van de rayons waarbinnen het geplande betaald parkeerregime gaat gelden, per woning een gratis parkeervergunning te verstrekken',

en gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Geeft dit gratis parkeren in dit ene gebied niet een precedentwerking naar alle andere gebieden in deze stad?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Dat heeft de heer Van Deún goed geconstateerd. Dat is precies het doel dat wij nastreven.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Op het Smaragdplein en de omgeving stikt het van de auto's. De situatie is zelfs zo erg, dat ondernemers en buurtbewoners vragen, en soms zelfs smeken, om zo snel mogelijk betaald parkeren in te voeren. Dat geluid hoor je niet vaak. Dat betaald parkeren wordt ingevoerd, juicht de PvdD-fractie toe, maar het voorstel gaat nog niet ver genoeg. Als alleen betaald moet worden tussen 06:00 uur en 11:00 uur in de ochtend, is er voor de rest van de dag geen prikkel om de auto te laten staan en blijven plein en omgeving stikken van die auto's. Het raadsvoorstel en de support vanuit de wijk lijken ons dan ook een prachtige kans om daadwerkelijk een verbetering door te voeren voor de luchtkwaliteit en leefbaarheid, en wel door de venstertijden aan te laten sluiten op die van het parkeerrayon Tolsteeg-Rotsoord. Daardoor zullen bewoners en bezoekers gestimuleerd worden om voor duurzame vormen van vervoer te kiezen. Dit gebeurt al bij de twee appartementencomplexen aan de noordkant van het plein. Wij vinden dat dit overal in het gebied kan. Daarom dienen we het volgende amendement in.

"Amendement 42

Venstertijden Smaragdplein aan laten sluiten bij Tolsteeg-Rotsoord

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 20 september 2018, ter bespreking van het raadsvoorstel "Invoering betaald parkeren Smaragdplein",

constaterende dat

- de venstertijden in het parkeerrayon Tolsteeg-Rotsoord van maandag t/m zaterdag van 09:00 tot 21:00 zijn,

overwegende dat

- zoveel mogelijk uniformiteit tussen naast elkaar gelegen parkeerrayons wenselijk is, omdat het zoeken naar de goedkoopste parkeerplek voorkomt;
- langere venstertijden het gebruik van alternatieve vervoersmiddelen zal stimuleren, wat ten goede komt aan de luchtkwaliteit en het tegengaan van klimaatverandering;
- ook voor andere vormen van privégebruik van publieke ruimte doorgaans betaald wordt, spreekt als haar mening uit dat
- de venstertijden voor het hele parkeerrayon rondom het Smaragdplein aan dienen te sluiten bij het rayon Tolsteeg-Rotsoord, van maandag t/m zaterdag van 09:00 tot 21:00, en besluit,

- beslispunt 1 als volgt aan te passen:
Op het parkeerplein en de ontsluitingsweg Smaragdplein versneld betaald parkeren in te voeren met een venstertijd van 09.00–21.00 uur op maandag tot en met zaterdag zonder een draagvlakmeting uit te voeren en toe te voegen aan het bestaande rayon Rotsoord–Tolsteeg.
- beslispunt 2 in zijn geheel te laten vervallen;
- het college op te dragen alle vergelijkbare passages met venstertijden maandag t/m zondag 06.00–11.00 uur en maandag t/m vrijdag van 06.00–11.00 uur in het raadsvoorstel overeenkomstig aan te passen, en gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Dat hier betaald parkeren ingevoerd kan worden zonder draagvlakmeting vinden we erg interessant. We hebben dit in de commissie ook gezegd. Dit onthouden we voor later. We komen er op een later tijdstip op terug.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Als de discussie over dit onderwerp ons iets leert, dan is het wel dat het tijd is om naar ons parkeerbeleid te kijken. Daar hadden we het bij het bestemmingsplan Gerbrandystraat ook al over. Je moet dus een bepaald rigide stuk in het beleid herzien, zodat je beter op een lokale situatie in kunt spelen, en het voor iedereen duidelijk is wat er gaat gebeuren en hoe onze omwonenden daar zo veel mogelijk inspraak in kunnen hebben.

Voor de D66-fractie is het volstrekt helder dat er iets moet gebeuren aan de parkeerdruk op het Smaragdplein. Gegeven dat het gaat om een parkeerterrein voor het winkelcentrum, vinden we het in dit geval toelaatbaar om af te zien van een draagvlakmeting. De basis blijft voor ons dat bewoners zoveel mogelijk regie hebben op hun eigen omgeving. Soms gaat het over het zelfbeheer van groen, soms gaat het over inspraak in de gemeenteraad, en in dit geval gaat het over het draagvlak voor betaald parkeren.

Gegeven dat er al zo veel voorstellen zijn gedaan, zal ik me ertoe beperken daarop te reageren, maar niet nadat ik gereageerd heb op wat de heer Van Waveren aanreikte over de oranje blokjes die bovenaan de plattegrond zijn te zien. Ik zal ze even aan de "Smaragdpleinstraat" willen noemen. Binnen welk rayon zouden deze moeten vallen? Uiteindelijk ben ik voor het plan zoals dat nu voorligt, omdat bij de bewoners is gepeild welke keuze ze het liefst hebben. Het geeft wel een vreemd beeld dat je niet je auto voor de deur kunt zetten, maar die straat is anders heel onlogisch af te bakenen. Daarom heb ik me laten overtuigen van het voorstel van het college.

Er is een aantal verschillende amendementen ingediend. Ik dank de heer Van Waveren voor het maken van een betere oplossing voor iedereen in het groene gebiedje door ervoor te zorgen dat iedereen die uitkijkt op een parkeerhofje, ook in staat is zijn auto daar te parkeren.

Ook steun ik het voorstel van de heer Schipper om de draagvlakmeting uit te voeren als het echt duidelijk is waar mensen over stemmen, omdat ze dan stemmen over de situatie zoals die is.

Met het voorstel hopen we een eind te maken aan de te grote parkeerdruk die is ontstaan. We zijn erg benieuwd naar de beantwoording door het college.

De heer **İŞİK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De PvdA-fractie vindt het een goede zaak dat er zo snel mogelijk betaald parkeren wordt ingevoerd, anders kan de parkeerdruk leiden tot verslechtering van de leefbaarheid in het gebied. Daarom staat onze handtekening onder het amendement dat de CDA-fractie heeft ingediend. We vinden dat een goede aanpak. Ik zal twee punten aan de orde stellen.

Het eerste is ook door de GroenLinks-fractie aan de orde gesteld en gaat over het flexibele invoeringsmoment. Daarom steun ik het amendement van de GroenLinks-fractie. Nu zijn dat vaste momenten. Het moet niet zo zijn dat er alleen op vaste tijdstippen in het jaar invoermomenten zijn. Er moet flexibiliteit zijn.

Het tweede is als volgt. Het is voor mij moeilijk te begrijpen dat je je auto niet kunt parkeren op een halve meter afstand van je woning. Het gaat hier om de twee bruine blokken. Oké, er is geen meerderheid om die situatie te wijzigen. Maar ik wil graag dat dit anders wordt in de volgende, vergelijkbare situatie. Deze is niet te verkopen. Als het tv-programma "Kan niet waar zijn" dit hoort, weet ik zeker dat er een uitzending aan wordt gewijd. Dat is niet wenselijk.

Ik zal mijn standpunt straks per amendement verwoorden. Ik vind het fijn om te horen dat zo snel mogelijk gehoor wordt gegeven aan de keuze van de ondernemers.

De heer **WIJMENG** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik geef de clou gelijk aan het begin weg. We steunen het voorstel en amendement 40, dat de heer Weistra mede namens ons heeft ingediend, en amendement 37, ingediend door de heer Van Waveren. Onze naam had er prima onder kunnen staan, ware het niet dat ik niet in de app-groep van de verkeerswoordvoerders zit. Dat heeft mij een heel rustig weekend opgeleverd. Dat is alleen maar voordeel.

Voorzitter! Wat er bij het Smaragdplein gebeurt, is helaas niet uniek in de stad. De heer Bos refereerde er ook al aan. Het is een soort salamitactiek; zo noem je dat in Europese besluitvorming. Elke keer komt er een plakje bij. De parkeerdruk neemt toe, er wordt betaald parkeren ingevoerd na een draagvlakmeting en vervolgens schuift de parkeerdruk een paar straten op.

In het coalitieakkoord, waar mevrouw Schilderman aan refereerde, staat dat betaald parkeren maatwerk is en ook dat er gewerkt wordt aan de herziening van de Nota stallen en parkeren. Je kunt een salamitactiek voor lief nemen, of nadenken over een andere manier. De ChristenUnie-fractie ziet graag onderzocht of het opschuiven van de parkeerdruk op een andere manier kan worden opgelost en of het niet zinvoller is om de rand van een rayon wat minder hard te maken, zodat mensen die net buiten een rayon wonen en grote parkeerdruk zullen ondervinden, onder bepaalde voorwaarden een vergunning kunnen krijgen voor binnen het rayon, omdat door de invoering van betaald parkeren de parkeerdruk daar fors lager wordt. Voor ons is betaald parkeren geen doel op zich, maar een middel om de parkeerdruk te reguleren. De huidige systematiek heeft ook zijn nadelen.

In de commissie heeft de wethouder gezegd dat zo'n zelfde vraag als eens gesteld zou zijn door de heer Van Schie en dit was uitgezocht. We hebben dit nagekeken. Dat bleek te gaan om iemand die in een betaaldparkerengebied woont en in een ander betaalsparkerengebied een vergunning wilde krijgen. Dat is echt iets anders. Ik krijg graag van de wethouder de toezegging dat ze bij de Nota stallen en parkeren heeft onderzocht of zo'n overgangszone een middel kan zijn om de steeds verder opschuivende parkeerrayons een halt toe te roepen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Ook ik zal maar gelijk verklappen dat de fractie van Student & Starter voorstander is van dit voorstel. Wij vinden het sowieso goed als er betaald parkeren wordt ingevoerd, omdat wij denken dat het goed is dat er een prijs wordt betaald voor de schaarse openbare ruimte die we hebben. En zo veel geld is het eigenlijk niet. En we vinden het mooi dat hier maatwerk kan worden geleverd, bijzonder maatwerk denk ik.

Er is behoorlijk gepuzzeld, ook politiek gezien. Dat krijg je met de varianten 1, 2, 3, 4, 5a, b, c en 6. Het is mooi dat het de CDA-fractie uiteindelijk is om gelukt met andere partijen een oplossing te vinden, wij staan daar ook onder, om aan alle verschillende belangen zo goed mogelijk recht te doen. Ik weet niet of dit de perfecte oplossing is. Die is, denk ik, niet te bereiken. Wij zijn blij dat deze is gevonden. Hierin zit een beetje een voorschot op de discussie over de Nota stallen en parkeren, maar die gaan we nu niet voeren. Ik zal mijn visie daarop nu niet uit de doeken doen. Dat komt nog wel.

Wij staan ook positief tegenover het amendement ingediend door de GroenLinks-fractie om sneller betaald parkeren in te kunnen voeren en het rigide systeem van vaste invoermomenten los te laten. Dat lijkt ons een verstandige maatregel. Het voorstel is nog iets beter, als die amendementen worden aangenomen. Dan stemmen we nog meer van harte in.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dank aan de raad voor de inbreng. Voor zo'n gefröbel is die toch behoorlijk efficiënt, zou ik haast zeggen. Ik zal efficiënt reageren aan de hand van een de amendementen. Ik dank de indieners die ambtelijke assistentie hebben gevraagd. Dat zorgt ervoor dat we gelijk zaken kunnen doen. Dat is heel prettig.

Amendement 37, Logische indeling parkeergebieden Smaragdplein: ik zal snel de clou verklappen. Deze adviseer ik positief. De heer Weistra heeft gevraagd hoe we omgaan met wat we afwentelen op het rode gebied. Ik doe de weerman na, in navolging van de heer Van Waveren, en wijs dit aan op de kaart. We gaan het betaald parkeergebied opbouwen. Normaal gesproken geven bij een nieuw betaald parkeergebied vergunningen af aan de hand van het aantal plekken. We zouden alle plekken voor de klanten weggeven, als we dit hier ook zouden doen. We moeten een beetje in de peiling houden hoeveel vraag er is. We verwachten er overigens niet zo veel problemen mee. Het is alleen maar een spannende casus als het hofje voor zou stemmen en de omliggende gebieden niet. We hebben een groot rayon als ook de blauwe gebieden voor gaan stemmen. Dan is er voldoende ruimte. Kortom, dit is het antwoord op de vraag van de heer Weistra, maar verder bevelen we dit amendement positief aan.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik bekijk even wat er precies gebeurt als we dit amendement aannemen. Het is volgens mij nog steeds geen probleem als die andere gebieden niet voor invoering van betaald parkeren stemmen, want de mensen van het hofje kunnen daar nog steeds parkeren. Sterker nog, ze zullen daar eerder naar uitwijken als het hofje vol staat. Ik verwacht niet dat het rode gebied met het beperkte aantal adressen ineens helemaal vol staat. Ik hoop dat de wethouder zich inzet om aan al die adressen parkeervergunningen te verstrekken, als ze voorstemmen, en er duidelijk over communiceert in de draagvlakmeting, als dit niet het geval is.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik denk dat de heer Van Waveren en ik dezelfde verwachting hebben. De enige slag om de arm die we houden, is dat we kunnen zien hoeveel auto's er staan geregistreerd op de adressen die het betreft. Maar we kunnen bijvoorbeeld niet de leaseauto's zien en we hebben relatief weinig grip op de ondernemers. We moeten ons misschien even achter de oren krabben, als er een enorme hoos aan aanvragen komt en als het gaat om tweede auto's, wat we vaker doen. Op zich deel ik de verwachting van de heer Van Waveren.

Amendement 38, Eerst het effect van betaald parkeren Smaragdplein in beeld, dan pas draagvlak meten in de omliggende straten, beveel ik positief aan. Ik ben zelfs in de veronderstelling dat ik dit heb toegezegd. Los daarvan is het beter om dit in het raadsvoorstel te verankeren, dan kan er niets misgaan. Het lijkt me heel goed dat we pas gaan peilen in de omliggende straten als betaald parkeren is ingevoerd op het plein, zodat mensen weten welk effect dat heeft.

Amendement 39, Alle omwonenden en ondernemers Smaragdplein gelijk behandelen, is ingediend door de PVV-fractie. Die krijgt de prijs voor het meest verrassende amendement van de avond, en misschien ook het meest verrassende advies, want ik ontraad dit amendement toch. Ik probeer namelijk in de geest van de procedure te blijven, en dat is om in dit geval ook in de omliggende gebieden een draagvlakmeting te doen.

Amendement 40, Maatwerk voor ondernemers en bewoners, adviseer ik positief. Het gaat over snelheid maken en dat te doen door geen gebruik te maken van de vaste invoermomenten. Daarvan zullen we dus geen gebruik maken. In de commissie hebben ook over andere elementen gesproken die een doorlooptijd nodig hebben. Wij gaan kijken of het mogelijk is om extra apparaten aan te schaffen en of het geen verkeerde investering is. Voor de blauwe gebieden overwegen we niet om vooraf de kabels en leidingen te voorspellen. Dat element, samen met intredende vorst, kan alsnog voor tegenvallers zorgen. Maar de vaste invoermomenten en apparaten niet.

Amendement 41, Hoezo, betaald parkeren voor bewoners, ingediend door de fractie van Stadsbelang Utrecht, gaat over gratis vergunningen. Dit druist in tegen het tarievenbeleid dat is vastgelegd. Om die reden ontraad ik het.

Ik begrijp wat de PvdD-fractie met amendement 42, Venstertijden Smaragdplein aan laten sluiten bij Tolsteeg-Rotsoord, wil doen, maar toch ontraad ik het. In dit geval hebben we met de belanghebbenden een zekere mate van overeenstemming bereikt om het zo te doen als we voorstellen. De ondernemers gaan daarin mee. Hun klanten hebben er betrekkelijk weinig last van, omdat het betaald parkeren maar tot 11:00 uur duurt. We weten dat dit effectief is, omdat dit ook bij Tuindorp goed werkt. Ik zou zeggen, tel je zegeningen. Dat is mijn pragmatische inborst. Ik wil het draagvlak in de wijk niet verstoren en houdt vast aan 06:00–11:00 uur.

Ik heb twee vragen nog niet beantwoord. De heer Işik heeft een vraag gesteld over de twee noordelijke appartementencomplexen. Ik begrijp zijn gevoel, maar in dit geval hebben we het probleem van de VvE's van die complexen naar tevredenheid kunnen oplossen. Ze krijgen vergunningen voor hun voorkeursgebied. Ik heb in de commissie al uitgelegd dat onze administratie een beetje naar de haaien gaat als we vergunningen afgeven voor twee gebieden. We kunnen dan niet meer zo goed zien hoeveel vergunningen we nog aan anderen kunnen uitgeven. Dat heeft dus nadelen in de "echte wereld" en niet alleen voor onze papierenadministratie. Ik weet niet of het anders opgelost moet worden. Ik denk dat de mensen hiermee best tevreden zijn.

Tot slot de vraag van de heer Wijmenga, die op zoek is naar een oplossing voor de grenseffecten. We hebben dit inderdaad gewisseld in de commissie zoals de heer Wijmenga dit beschreef. Ook ik heb die brief nog een keer gelezen en vind hem nog redelijk van toepassing. Maar ik begrijp dat de heer Wijmenga zegt dat het in dit geval om mensen gaat die nog niet in een betaaldparkerengebied wonen. Dat is inderdaad een variant op het thema. Ik heb sowieso veel mensen gehoord en reikhalzend zien uitkijken naar herziening van het beleid. Dus we hebben genoeg gespreksstof. Het kan geen kwaad deze vraag daarin mee te nemen en bij de Nota stallen en parkeren te onderzoeken of een overgangszone een middel kan zijn om de steeds verder opschuivende parkeerrayons een halt toe te roepen zijn.

Als slagroom op de cake, ik verwacht dat het college heel snel een brief naar de raad kan sturen met een procesvoorstel hoe we de nieuwe nota willen aanpakken. Dan weet de raad waar hij aan toe is wat betreft het maken van een nieuw beleid.

De heer **İŞİK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Dank voor de beantwoording van het college. Ik heb een vraag gemist naar aanleiding van het amendement, Maatwerk voor de ondernemers en bewoners, ingediend door de GroenLinks-fractie. Deze fractie probeert met dit amendement de flexibiliteit te waarborgen. Mijn opmerking was meer in algemene zin. Kan de wethouder toezeggen dat de flexibiliteit in de toekomst ook wordt gewaarborgd als het noodzakelijk is om af te wijken van vaste invoermomenten?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Het lijkt me lastig om via een uitzonderingsvoorstel voor het Smaragdplein het algemene beleid ineens te veranderen. Ik kan zeggen dat dit hoog op het lijstje staat. In het coalitieakkoord staat dat we de procedure rondom betaald parkeren willen verbeteren. Dit is een van die verbeteringen waarvan ik aan mijn theewater aanvoel dat er veel steun voor is. Die nemen we zeker mee.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering preekt de **VOORZITTER** als volgt.
Dames en heren! Wij gaan over tot de besluitvorming.

Aan de orde is de stemming over amendement 37 (Logische indeling parkeergebieden Smaragdplein).

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Mijn naam staat niet onder het amendement, maar ik had dat goed kunnen ondertekenen. Het is een prima voorstel en een goed amendement, dus wij zullen ermee instemmen.

Amendement 37 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen stemt.

Aan de orde is de stemming over amendement 39 (Alle omwonenden en ondernemers Smaragdplein gelijk behandelen).

Amendement 39 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties PVV, PvdD, Student & Starter, Stadsbelang Utrecht en VVD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 38 (Eerst het effect van betaald parkeren Smaragdplein in beeld, dan pas draagvlak meten in de omliggende straten).

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Dit zou een geval kunnen zijn van uitstel komt afstel. Wij zullen dus tegen dit amendement stemmen.

Amendement 38 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, Student & Starter, GroenLinks, CDA, VVD, Stadsbelang Utrecht, PvdA, D66, DENK en ChristenUnie ervoor stemmen en de leden van de fracties van PvdD en PVV ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 40 (Maatwerk voor ondernemers en bewoners).

Amendement 40 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen stemt.

Aan de orde is de stemming over amendement 41 (Hoezo, betaald parkeren voor bewoners).

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! We zullen dit amendement steunen, want wij zijn voor het gratis verstrekken van parkeervergunningen. Dit schept een precedent voor de hele stad.

Amendement 41 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 42 (Venstertijden Smaragdplein aan laten sluiten bij Tolsteeg-Rotsoord).

Amendement 42 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van de PvdD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde voorstel.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! We waren het eigenlijk eens met alles wat de heren Van Waveren en Schipper in het debat inbrachten, daarom konden wij ons stil houden. Goed dat dit nu wordt opgelost, dus wij zullen voorstemmen.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Wij zijn voor een voorstel dat pleit voor meer betaald parkeren in Utrecht. Wij zullen zeker instemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Het amendement dat we hebben ingediend is een opmaat voor de behandeling van de programmabegroting. Jammer dat de partijen het nut en de noodzaak niet zien van gratis parkeervergunningen voor bewoners. Daar komen we nog op terug. We kunnen instemmen met het invoeren van betaald parkeren, maar ik plaats daarbij de kanttekening dat wij voor gratis vergunningen voor bewoners zijn.

Het geamendeerde raadsvoorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de PVV-fractie ertegen stemt.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Zwanenberg.)

9. Voorstel inzake de kredietverstrekking Restauratie Domtoren.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De fractie van Stadsbelang Utrecht kan instemmen met de beslispunten 1, 2 en 4 van het raadsvoorstel. Wij kunnen niet instemmen met beslispunt 3, de afschrijvingstermijn aan te passen van 30 naar 40 jaar. Dit beslispunt is namelijk in tegenspraak met de financiële verordening welke wij raadsbreed hebben vastgesteld in 2016. Deze financiële verordening en dit besluit van de raad zijn een algemene maatregel van bestuur. De raad kan niet zomaar in strijd met een algemene maatregel van bestuur besluiten. Dan zouden wij de financiële verordening en de vaste afschrijvingstabellen behorend bij de nota WAAVA moeten wijzigen. En volgens mij hebben we de mogelijkheid niet om af te wijken van de financiële verordening.

Ik vraag het college om ons duidelijk te maken op grond van welke uitzonderingsclausule in strijd met de financiële verordening kan worden besloten. Ik heb deze namelijk niet kunnen ontdekken. En als het antwoord niet naar genoeg is en het besluit krijgt de raadsmeerderheid, dan zal ik de burgemeester vragen dit besluit ter vernietiging voor te leggen aan de Kroon, of andere wegen te bewandelen richting de Kroon om vernietiging te bewerkstelligen. Hiermee beëindig ik mijn inbreng.

Mevrouw **OOSTERS** (Student & Starter): Voorzitter! 21 maart 2018 is een datum die een jaar geleden nog niet in mijn agenda stond. Op de desbetreffende avond was die datum in mijn geheugen gegrift en zal die nooit meer uitgewist kunnen worden. Die avond bracht Student & Starter door in de Stadsgenoot. Omringd door vrienden en familie, maar vooral partijgenoten, kwamen we terecht in een achtbaan van spanning en sensatie. In de eerste exitpoll van de avond stonden we op maar liefst drie zetels, die vervolgens kelderden naar één en op het laatste moment toch nog verdubbelde. Jullie kunnen je vast voorstellen in wat voor staat die arme nummer twee moest zijn. Die avond begon mijn officiële dubbelleven als student en raadslid van Utrecht.

Bijna vier jaar geleden kwam ik hier wonen om een reden die ze noemen: liefde op het eerste gezicht. Bij de meeloopdag van mijn studie zat ik in een zolderkamer aan het Janskerkhof, waar de

zonnestralen de ruimte hulden in een romantisch licht. Vervolgens at ik samen met mijn kersverse studiegroepje een broodje Mario, en liep ik dromerig mijn weg terug naar het station via de Oudegracht. De Dom speelde een riedeltje uit een van mijn favoriete films. Ik was verkocht.

Die liefde is nooit meer weggegaan. Utrecht verrast, betovert en houdt je vast. Deze liefde voor Utrecht, zoals jullie wellicht op het nieuws al hadden gezien, is blijkbaar gigantisch aanstekelijk. En dan niet alleen liefde voor de stad, maar zelfs voor de hele provincie.

Nu denken jullie vast, de politiek is blijkbaar met de paplepel ingegoten, maar dat is echt niet de voornaamste reden dat ik nu in de raad zit. Die liefde voor Utrecht is een reden, maar toch is de allergrootste reden dat ik met deze stem in de raad mijn leeftijdsgenoten in deze studentenstad een stem wil geven. Laten zien wat er gebeurt in de lokale politiek, zodat meer jonge mensen zich bewust zijn welke invloed zij hebben op de stad. Ik ben zeer vereerd dat ik die rol mag vervullen.

Het is om die reden dat ik op dit moment een beetje een dubbelleven leid. Ik zit namelijk natuurlijk een groot deel van de week hier bij jullie aan de Varrolaan, maar het andere deel zit ik in de studieruimte aan het Janskerkhof, sta ik op de borrel bij een vereniging, sport ik met wat studiegenoten of eet ik gezellig met mijn huisgenoten. Ik heb daardoor deze week ongeveer 10 keer uitgelegd wat een maidenspeech is, heb talloze suggesties gekregen waarover die kan gaan, veel tips gekregen hoe ik hem dan het beste kan voordragen en ik heb toch nog een keer uitgelegd wat dan precies die "maaidenspeech" was. Boezemvriend Koos bedacht dat ik kon starten met de verkiezingsavond, want daar waren ze allemaal bij.

Maar dit alles geldt niet alleen voor mijn "maaidenspeech". Ik leg ook diverse kwesties die hier wekelijks voorbijkomen aan ze voor, en voor mij is dit een voorbeeld dat zodra politiek dichtbij komt, het zelfs voor de meest apolitieke mensen leuk wordt om mee te denken.

Ze kwam bestuursgenoot Daan deze week tijdens het schrijven van mijn speech met de suggestie, als het dan toch over de Dom zou gaan, ik misschien wel zou kunnen beginnen over de maximale bouwhoogte in Utrecht. Als we dan toch die Dom gaan restaureren, kunnen we er net zo goed een stukje tussen plakken. Dat vond ik best een goed idee. Nee hoor, Dom, we houden je graag intact. Dat is precies waarover ik het vandaag met jullie zou willen hebben.

Dit debat gaat namelijk over de kredietverstrekking voor de restauratie van de Dom, waarvan de kosten veel hoger zijn geworden, omdat de Dom sinds 1975 een beetje is vergeten. De Dom geeft Utrecht haar karakter, en voor veel mensen, onder wie ikzelf, is de Dom een waardevol monument. Het is gigantisch belangrijk dat dit mooie monument in al zijn glorie wordt onderhouden. De fractie van Student & Starter heeft daarom een motie opgesteld om de vergeetachtigheid van de raad en de gemeente tegen te gaan.

Naast deze motie hebben wij de volgende vragen over het voorstel.

Kan de wethouder toezeggen een brief te sturen naar aanleiding van de risicosessies die worden gehouden met de nieuwe aannemer? Er blijkt geen plan B te zijn als de proefrestauratie geen goede uitkomst heeft. Heeft de wethouder hiermee rekening gehouden?

Ik dien mijn motie in samen met de fracties van VVD, CDA, PvdD, PVV en Stadsbelang Utrecht.

"Motie 182

Denk aan de Dom

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op 25 september 2018 ter bespreking van de kredietverstrekking restauratie Domtoren, constaterende dat.

- de Dom het meest kenmerkende punt van onze mooie stad is;
- de Dom voor veel mensen een waardevol monument is;
- de restauratie van de Dom een ontzettend dure en tijdrovende onderneming is;
- het gigantisch belangrijk is dat dit bijzondere monument in al zijn glorie wordt onderhouden,

overwegende dat

- uit het raadsvoorstel "Kredietverstrekking Restauratie Domtoren" blijkt dat de Dom sinds 1975 toch een beetje vergeten is;
- het resultaat hiervan is dat de restauratiekosten hoger zijn dan wanneer eerder tot restauratie was overgegaan;
- uit ditzelfde raadsvoorstel blijkt dat de Dom na deze restauratie nog 50 jaar mee kan voordat er een nieuwe restauratie nodig is,

draagt het college op:

- te zorgen dat over 40 jaar de raad een herinnering zal ontvangen dat de Dom binnenkort een restauratie nodig zal hebben;
- bij deze herinnering het klemmende advies toe te voegen dat overgegaan moet worden tot het opstellen van een plan van aanpak voor een nieuwe restauratie van de Dom en dat de raad ook op dit moment begint met het vrijmaken van budget voor het plan en de renovatie;
- de vorm hiervan nader te bepalen en hierover te rapporteren aan de gemeenteraad, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heren Bos, Van Deún, Te Hoonte, Van Waveren, mevrouw Van Esch en mijzelf.

De fractie van Student & Starter heeft een paar voorstellen over hoe we die herinnering kunnen vormgeven. We denken aan een banner die we in de raadszaal kunnen hangen waarin een tikkende tijdbom zit, zodat die banner over 40 jaar naar beneden komt met een plaatje van de Dom die schreeuwt: "renoveer mij." Ik heb er samen met de D66-fractie over gespard dat er misschien 40 scheurkalenders in de zaal kunnen worden opgehangen, waar we iedere dag een blaadje af kunnen scheuren. De CDA-fractie kwam met het idee om mijzelf op pad te sturen om op mijn 61ste de raad hieraan te herinneren. Er zijn opties te over, zou ik zeggen. Ik zou zeggen: college ga hier vooral creatief mee aan de slag. Het komt erop neer dat ik graag wil dat ook mijn kleinkinderen nog kunnen genieten van de meest karakteristieke toren van Nederland: Onze toren, onze trots, de Domtoren.

Het allerlaatste punt, ik nodig graag iedereen uit om vanavond deel te nemen aan de sjoelcompetitie bij ons op de fractiekamer. Die staat nog open tot 8 november a.s.

(Applaus.)

De **VOORZITTER**: Dank voor de maidenspeech. Ik heb het idee dat die iets buiten de orde van de vergadering was. Welkom in deze raad.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Wat is meer een symbool van Utrecht dan de Dom? Die moet worden gerestaureerd. De raad heeft de morele plicht om daar voldoende middelen voor beschikbaar te stellen, niet alleen voor onze generatie, maar ook voor toekomstige generaties.

We zijn kritisch op waar we nu staan qua financiering van dit voorstel. In de commissie is gebleken dat naast de zaken die geregeld zullen worden via de in het leven geroepen stichting, een deel van de noodzakelijke kosten niet zijn gedekt. Wij vinden dat onwenselijk. Ik zou bijna zeggen dat dit zal leiden tot een Singel 2.0. De hele stad wil hem terug, maar we hebben het geld niet geregeld en ieder jaar gaan we erover vergaderen. Bij de voorjaarsnota heb ik daarom voorgesteld om het geld dat te veel vrij wordt gemaakt voor het verduurzamen van het vastgoed van de gemeente, vrij te maken voor de Dom. Dat stond in amendement 26. Op 4 juli jl. heb ik dit amendement voor een technische toets voorgelegd en ook besproken met de medewerkers van UVO. Dit is als volgt beantwoord – ik heb de namen er allemaal uitgehaald, want dat moet vast volgens de AVG:

"Dank voor het toezenden van het concept van het amendement. Zoals gisteren besproken, vinden wij het een goed idee om voorzieningen aan te leggen voor verduurzaming van panden en/of specifiek verduurzaming van erfgoed. De koppeling met de Domtoren is in onze ogen niet nodig. De middelen voor de Domtoren worden in de voorjaarsnota geregeld. De kredietaanvraag zal medio september in de raad worden behandeld. Hetgeen in de voorjaarsnota staat..."

Conclusie was dat we het geld voor de Dom blijkbaar niet nodig hadden. Uiteindelijk heb ik dit amendement ingetrokken, onder toezegging van de wethouder dat er nog een nadere notitie zou komen over hoe we met vastgoed omgaan in deze stad. Maar de wethouder heeft het amendement wel semi-overgenomen, als hij dat zo mocht duiden. Dit is de conclusie, maar zonder de zinsnede "ter dekking van de Dom" erin. Dat geld is nu dus gereserveerd voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.

Ik vraag me af wat er is gebeurd in de periode tussen dat gesprek en het nu voorliggende dekkingsvoorstel. De Utrechtse VVD vindt namelijk 10% ongedekt – dit is niet onvoorzien, maar ongedekt – op geen enkele wijze stroken met de antwoorden op ons concept-amendement. Doordat het nieuwe college ook anders denkt over het afstoten van vastgoed, vertrouwen wij er ook niet op dat het zomaar goed komt, want ik denk niet dat er zomaar iets wordt verkocht in deze stad. Daarom hebben wij een motie opgesteld, die ik mede indien namens de fracties van CDA en PvdA. De fractie van Stadsbelang Utrecht is daar nog bijgekomen.

Geen gat in de Dom

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 september 2018 ter bespreking van het voorstel inzake de kredietverstrekking Restauratie Domtoren, constaterende dat

- de Utrechtse gemeenteraad hecht aan volledige en goede renovatie van de Dom;
- er geen volledige dekking is voor de renovatie van de Dom;
- het onwenselijk is dat gedurende het traject een dekkingstekort kan ontstaan;
- het tekort € 3,7 miljoen bedraagt en de kapitaallasten die daarbij horen circa € 95.000 per jaar zijn,

overwegende dat

- het college nagelaten heeft bij de Voorjaarsnota 2018 (VJN) dit geld te regelen en dit ook niet in de programmabegroting is gedaan;
 - bij de VJN Amendement 26 (A26), dat voorziet in het realiseren van een voorziening Verduurzaming Erfgoed is ingediend en door het college is toegezegd dat dit amendement wordt meegenomen bij de uitwerking van het vastgoedbeleid, draagt het college op,
 - uiterlijk bij het slotdebat van de bespreking van de Voorjaarsnota 2019 aan te geven welke externe partij zich bereid heeft verklaard het ongedekte deel te dekken;
 - anders de kapitaallasten van het niet gedekte deel (€ 95.000) in de Voorjaarsnota elders in de begroting Vastgoed te dekken, te denken valt hierbij aan de begrote kapitaallasten van verduurzaming van gemeentelijk vastgoed;
 - indien na de Voorjaarsnota 2019 blijkt dat toch dekking bij een derde partij wordt gevonden, de opgenomen aanpassingen te corrigeren bij de eerstvolgende voorjaarsnota of programmabegroting,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heren Van Waveren, Van der Zweth en mijzelf.

(De heer Zwanenberg draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Kan de heer Te Hoonte zeggen wanneer hij denkt dat die dekking nodig is waarvoor hij nu een dekkingsvoorstel indient bij de Voorjaarsnota 2019? Dit vraag ik mede omdat de wethouder volgens mij heeft gezegd dat hij ruimte en mogelijkheden ziet om die 10% bij externe financiers te halen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): We gaan het project aanvangen. Dat betekent dat we daarbij ook een aannemer gaan zoeken en andere uitvoerende partijen. Als de gemeente dat doet, is het volgens mij heel netjes dat in de begroting is geregeld dat het geld wat zal worden uitgegeven er dan ook is. De heer Roodenburg bedoelt waarschijnlijk dat dit geld aan het eind van het project nodig is. Dat begrijp ik, maar we dekken de rest van de middelen ook vandaag en niet aan het eind van het traject. Wij vinden het gewoon netjes om dat nu te doen en de raad het op zich neemt om dit voor toekomstige generaties in één keer goed te regelen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik vind dat interessant. De wethouder heeft verteld dat hij dit gaat regelen. We hebben begrepen dat er veel commerciële partijen zijn die erin geïnteresseerd zijn om aan dit geweldige project, namelijk de restauratie van de Domtoren, het symbool van Utrecht, bij te dragen. Nogmaals dezelfde vraag aan de heer Te Hoonte, ook omdat hij zegt dat je aan het eind middelen tekort kunt komen. Dat geeft de wethouder heel veel tijd om ons te zeggen of het al dan niet lukt die middelen te verwerven. Ik neem aan dat er een voorstel komt van de wethouder als dit niet het geval is, om de kosten van de restauratie alsnog te dekken.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Daarom hebben we het derde beslispunt aan de motie toegevoegd. Dat houdt in dat het geld dat beschikbaar is en de middelen die nog niet zijn uitgegeven, maar als kapitaallasten zijn gereserveerd in de begroting, op dat moment kunnen worden vrijgegeven. Het is dan wel zo netjes dat de partijen die dan de coalitie vormen ook de zeggenschap hebben over wat ze met dat geld doen en dat de huidige coalitie verantwoordelijkheid neemt voor de verplichtingen die ze aangaat.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Ik reageer op wat de D66-fractie heeft ingebracht. De wethouder heeft ook iets anders gezegd, namelijk dat hij gaat kijken naar keuzes in de restauratie, als de financiën niet kunnen worden geregeld voor het gaat van € 3,7 miljoen. Dan gaan we minder doen voor die mooie toren; dat zit er ook bij. Met deze motie geven we daar richting aan, zodat het niet zover zou komen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Dat hebben wij echt anders gehoord, maar het lijkt me goed dat de wethouder daar nog een keer op reflecteert.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Daar wil ik nog wel op reageren, want volgens mij is het conceptverslag van de vergadering beschikbaar. Daarin staat redelijk duidelijk dat we moeten kijken naar de invulling van de restauratie, als dat geld er nog niet is. Dat is gezegd in de vorige vergadering. Als dat nu anders is, horen we dat vanzelf. Ik wijs de heer Roodenburg er nog op dat het geld dat we hier reserveren voor de Dom, voor de verduurzaming van het vastgoed is en pas over enkele jaren nodig. Het is niet zo dat er nu ineens een tekort ontstaat. Bij de voorjaarsnota is door mij gezegd dat er mogelijk te veel is gereserveerd. Daarvan hebben we toen met een amendement geregeld dat dit gestort zou worden in een reservering voor verduurzaming van vastgoed en daar halen we het nu weer even uit, zodat we in ieder geval zeker weten dat we die Dom kunnen afmaken.

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Ik vind het een mooi signaal dat de VVD-fractie wil voorkomen dat er bezuinigd moet worden op de kwaliteit van de restauratie van de Dom, maar de wethouder heeft gewoon gezegd dat hij op zoek gaat naar die middelen en dat hij anders misschien een kostenreductie voorstelt. Daar is de raad zelf bij. Ik vraag me af waarom de VVD-fractie daar nu op vooruit wil lopen. We kunnen afwachten of die kostenreductie acceptabel is of dat er op dat moment extra dekking is gevonden. De raad of zijn opvolger kan daar dan een keuze over maken.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Ik heb me laten informeren. We zijn door de schade en schande van de Singel wijzer geworden. Toen zouden we de middelen ook eventjes ophalen in de stad, of de kosten met andere partijen samen delen. We hebben er vrij lang over gedaan voordat wij als raad uiteindelijk hebben besloten om het gewoon te regelen. Wij doen dat deze keer liever aan de voorkant, zodat we niet aan het eind daar tegenaan gaan lopen. De wethouder heeft dan ruim de tijd om te zoeken naar een dekking die er wel is. Dan hoeft dit niet in een risicoparagraaf, is het gewoon geregeld en kan er daarna alsnog geld vrijvallen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Ik ben toch even op zoek naar de incentive voor de wethouder. Als we hem een opdracht geven ter waarde van € 3,7 miljoen, neem ik aan dat de wethouder gaat lopen. Wat is de incentive voor de wethouder om € 3,7 miljoen op te halen, als de heer Te Hoonte dat tekort dekt, en hoe zal de stad, die ook met dat tekort wordt geconfronteerd, reageren?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik val de heer Te Hoonte bij. Er wordt natuurlijk aan alle kanten geroepen de rekening lekker open te laten staan. Dit is juist een poging om het zorgvuldig te doen. Ik mag hopen dat de heer Roodenburg niet oprecht denkt dat het college achterover gaat leunen en niets meer gaat doen, als we dat tekort dekken. Maar dat hij het vertrouwen heeft dat het zijn best doet om extra fondsen binnen te halen en dat hij het niet meer dan logisch vindt om zo'n tekort aan de voorkant zorgvuldig af te dekken. Daar zitten we hier voor, dat doen we netjes. En als er extra geld beschikbaar komt, is dat alleen maar mooi. Dat is volgens mij zorgvuldig de stad besturen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Ik geleid graag deze vraag door naar de wethouder. Kan hij zeggen of hij achterover gaat leunen als deze raad naar een dekking zoekt, terwijl hij heeft toegezegd geld van buiten aan te boren? Ik hoor dat graag bevestigd door de wethouder.

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Allereerst de felicitaties aan mevrouw Oosters voor haar maidenspeech, waar goed haar liefde voor Utrecht en specifiek de Dom uit bleek. Die bleek ook uit haar eerste motie, al moet ik zeggen dat ik de figuur bijzonder vind om nu het college aan te sporen de raad eraan het helpen herinneren om het college aan te sporen om een plan aan de raad voor te leggen over 40 jaar. Dat is net zo omslachtig als het klinkt, maar ik wacht de reactie van het college af.

Voorzitter! Zoals ik in de commissie al heb gezegd, is het natuurlijk onvoorstelbaar dat wij niet zouden instemmen met het vrijgeven van budget om onze Dom te restaureren. Maar juist als nietsdoen geen optie is, moeten we vooraf goed scherp zijn op de potentiële risico's en hoe we die beheersen. Het gaat immers om grote bedragen en we hebben helaas ook in Utrecht ervaring met grote projecten waarbij de kosten onverwacht toenemen en waarbij stoppen uiteindelijk geen optie is. Daaruit hebben we achteraf steeds goede lessen getrokken, dus nu we vooraf stilstaan bij zo'n groot project, is het goed die lessen nog eens door te nemen.

Op mijn verzoek heeft de wethouder nader uiteengezet hoe hij van plan is om dit te doen en hoe hij de raad daarin zal meenemen. Ik bedank hem daarvoor. Ik hoor graag de bevestiging van de wethouder dat hij de geleerde lessen uit die andere projecten daarbij in zijn achterhoofd heeft gehad.

De raad zal het project scherp moeten blijven volgen en de GroenLinks-fractie zal dit ook zeker doen, onder andere op basis van de toegezegde rapportages. We kijken uit naar het moment dat de Dom weer in volle glorie is hersteld. Mijn fractie zal instemmen met het voorstel.

De heer VAN DER ZWETH (PvdA): Voorzitter! De Domtoren is de trots van onze stad. Een prachtige toren in het hart van Utrecht. Die moeten we koesteren. Dat maakt de restauratie zo belangrijk.

Na al die jaren en het eerder uitblijven of onvolledig uitvoeren van renovaties, is het in een keer beschikbaar stellen van dit bedrag een logische en belangrijke beslissing. Het is veel geld, maar nodig en de Dom is het waard. Er komt nog een bedrag van € 3,7 miljoen bij dat nu nog niet is gedekt. We lazen en hoorden in de vorige commissievergadering dat dit kan leiden tot keuzes in de restauratieopdracht, dat we dingen gaan schrappen als de begroting niet sluitend is. We moedigen de wethouder aan in de stad bij organisaties te kijken of ze kunnen bijdragen, omdat veel meer bedrijven baat hebben bij die mooie toren. Maar als dat niet lukt, mag dat nooit betekenen dat de restauratie minder of onvolledig wordt gedaan.

Daarom steunen we de motie van de fracties van VVD en CDA, om de begroting gesloten te krijgen. Mocht wat ik hierboven heb gezegd over de restauratieopdracht anders zijn, horen we dat graag van de wethouder.

De heer ROODENBURG (D66): Voorzitter! Ik sluit me aan bij de loftuitingen over de Dom. Het moge duidelijk zijn dat ook wat D66 betreft deze toren nog honderden jaren blijft staan. 50 jaar geleden is het de laatste keer geweest dat daarover een besluit is genomen. Dus het is heel bijzonder dat we er vanavond weer een besluit over nemen.

Het is ook bijzonder dat mevrouw Oosters haar maidenspeech mocht houden over de Domtoren; dat is een uniek moment. Ik werd er fijntjes aan herinnerd dat zij misschien een van de weinigen zal zijn die wellicht de volgende renovatie zullen meemaken. Maar dat ging meer over mij.

Ik dank voor de brief van de wethouder op verzoek van de heer Weistra van de GroenLinks-fractie over de risico's. Heel fijn om te weten wanneer we waarover worden geïnformeerd. We zullen zeker nog vaker praten over deze restauratie en de risico's die zich daarbij kunnen voordoen.

Over de niet-gedekte investering is voldoende gezegd. Wij hebben er echt vertrouwen in dat veel bedrijven en ondernemers bij zullen dragen aan deze mooie toren van onze mooie stad. We maken ons daarover iets minder zorgen dan de fracties die de motie hebben gesteund.

Het is een historisch besluit, want wij hopen dat de Dom er weer 50 jaar tegenaan kan. Laten we beginnen.

Tegen mevrouw Oosters zeg ik het volgende over haar motie. Ik heb even gezocht naar een datum waarop de Dom jarig is. Die is lastig te vinden. Maar 1 augustus 1674 is door de storm het schip van de Dom gewaaid, of andersom. Dat lijkt mij een beetje de verjaardag van de Domtoren, want toen kwam hij alleen te staan. Ik zou in plaats van haar voorstel willen voorstellen dat de raad vanaf nu, en misschien ook de gemeente, afhankelijk van de kosten, op 1 augustus een kaartje krijgt van de Dom waarop staat hoe het met hem is. Dat kaartje geeft zijn restauratie weer en telt af naar het volgende moment waarop hij weer aan restauratie toe is. Dit is een alternatiefje voor de motie van mevrouw Oosters. Ik ben benieuwd wat de wethouder ervan maakt.

De heer WIJMENGA (ChristenUnie): Voorzitter! Het is inderdaad een heel bijzonder moment om over de restauratie van zo'n groot object in onze stad te mogen besluiten. Het vervelende is inderdaad dat het budget dat beschikbaar is op dit moment onvoldoende is om de geraamde kosten te dekken. Ik ga ervan uit dat de wethouder alles op alles zal zetten om of de kosten te verlagen of meer budget te vinden. Ik geef daarbij in overweging om in dit geval de 1,5%-regeling die we voor kunst hebben,

niet van toepassing te verklaren, mocht dat niet lukken. De Dom is zelf al een bijzonder kunstobject. Een toevoeging van een kunstobject aan een kunstobject is misschien wel te veel, zeker als het budget al ontoereikend is. Misschien is dit een zoekrichting waaraan het college zou kunnen denken

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Ik vraag me bij de opmerking van de ChristenUnie-fractie af of zij het accepteert als het kwaliteitsniveau omlaag gaat. Of begrijp ik dat verkeerd uit de opmerking?

De heer **WIJMENG**A (ChristenUnie): Nee, het kwaliteitsniveau zou niet ter discussie moeten staan. Ik hoop dat ook wethouder Van Ooijen over 40 of 50 jaar pas de volgende restauratie hoeft mee te maken. Nee, dat is geen goed punt, maar ik kan me voorstellen dat minder noodzakelijke elementen, zoals een kunstobject dat aan de Dom wordt toegevoegd, zouden kunnen vervallen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Dan ben ik benieuwd hoe ik dat moet lezen. De wethouder heeft gezegd dat hij naar die financiering zoekt en als dat niet lukt, hij zal kijken naar een verminderde restauratieopdracht. De ChristenUnie-fractie gaat daar niet in mee, maar wil ook niet een alternatieve dekking zoeken, zelfs niet als dit als een opdracht voor over een jaar wordt geformuleerd. Hoe moet ik die opmerking wegen?

De heer **WIJMENG**A (ChristenUnie): Volgens mij heb ik het nog niet over de ingediende motie gehad. Ik vind de motie in die zin prematuur, dat het nog onzeker is of er een tekort is als de restauratieopdracht daadwerkelijk wordt gegeven. Er wordt nu nog gezocht naar of kostenvermindering, of minder budget. Als de opdracht gegeven wordt, zullen we verder praten of er nog een tekort te dekken valt.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Toch maakt de heer Wijmenga me nieuwsgierig naar hoe wij weten dat voor het bedrag van € 3,7 miljoen externe dekking kan worden gezocht en dat exact het bedrag is dat kan worden gevonden. We kunnen toch gewoon tegen de wethouder zeggen: kom met een kredietvoorstel als u met de stad hebt gesproken en weet hoeveel zij wil betalen. Ik hoor bij de fracties van D66 en ChristenUnie een beetje de houding dat de wethouder het geld wel gaat ophalen. Als dat zo is, probeer dan eerst maximaal geld op te halen en kom dan terug. Maar het verzoek ligt nu voor en de restauratie is nu niet gedekt

De heer **WIJMENG**A (ChristenUnie): Zoals ik het begrijp, zullen we op een gegeven moment moeten besluiten of het project van start gaat. Nu geven we het signaal dat er voor het grootste deel dat geraamd is, budget is. De raad zal als de opdracht daadwerkelijk wordt gegeven, als ik de wethouder goed begrepen heb, opnieuw rond de tafel gaan zitten en kijken of er voldoende geld is voor alle wensen van de raad. Het signaal dat we nu afgeven, is dat we dit project serieus gaan starten. Daar zijn wij het mee eens. Ik ga ervan uit dat de wethouder alle middelen zal inzetten om of de kosten te verlagen, of extra budget te vinden.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Laat ik beginnen met de financiën. Het is immers een kredietaanvraag. De restauratie zal de komende jaren tot verrassingen leiden. Dat kan beide kanten op zijn. Toch vind ik het gek dat we met een gat in de begroting beginnen. Het zou logischer zijn om dat goed te regelen. Het verbaast me dat andere fracties daar zo moeilijk over doen, terwijl het gewoon een logische keuze is. Het zou een gekke situatie worden als dit de gewoonte is bij alle projecten die voorbij komen: laten we beginnen met een tekort en we zien wel wanneer we dat zullen oplossen. Dan weet ik er ook nog wel een paar. Dat lijkt me niet verstandig. Wij zouden het graag goed geregeld hebben, maar dit zal voor ons geen belemmering zijn om voor het voorstel te stemmen.

Ik heb nog een vraag naar aanleiding van de nadere brief die van het college is gekomen over de informatieverstrekking aan de raad. We krijgen een brief van het college als het eenmaal zo ver is en daarna informatie via de bestuursrapportages. Het lijkt mij verstandig, gezien de ervaring met dit soort grote projecten en de risico's zowel in de financiële aspecten als de uitvoering en alles dat erbij komt kijken, om hiervoor een aparte structuur in te richten, zoals we dat ook met de wal- en kluismuren doen met twee keer of een keer per jaar een aparte brief, en de Uithoflijn. Laten we hopen dat het niet zo'n project wordt, want dan krijgen we vier keer per jaar een kwartaalrapportage. Laten

we aan mediumrisico doen. Twee keer per jaar een brief lijkt mij verstandig om op de hoogte te blijven en het college te prikkelen de raad te informeren over dingen die het tegenkomt.

Tot slot nog een opmerking. We proberen te communiceren met normaal taalgebruik. Ik moest wel even oefenen op dit raadsvoorstel, met pilonnen en hogels en alles wat erbij komt kijken. Ik weet niet of dit op B2-niveau te formuleren is. Daar kijk ik maar aan voorbij.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik ben benieuwd of vanavond hier in de zaal iemand het hart heeft om tegen dit voorstel te stemmen. Ik denk zomaar van niet, want wie wil nou de Dom af laten brokkelen? Wij niet.

Ik ga even in op wat de fractie van Student & Starter heeft gezegd over sparen en ik wil een paar woorden wijden aan het gat.

De fractie van Student & Starter stelt voor nu al te gaan sparen voor de volgende restauratie. Het is voor mij echt een raadsel waarom raden voor ons dit hebben laten gebeuren en er geen cent gespaard is, nu aan de orde komt dat het echt zo ver is. Dit geldt niet alleen voor de Dom, want voor de binnenkant van ons stadhuis was ook geen kwartje opzij gelegd. Het lijkt mij heel goed om bij het vastgoedbeleid te bekijken of dit goed is afgedicht, want we willen niet verrast worden met onvoorziene kosten.

Voor het dekken van het gat zou ik zeggen: kijk eens naar het businesspeloton. Als dat kans ziet om genoeg geld voor de Vuelta hierheen te halen, wie weet, lukt dat voor de Dom ook wel. Ik denk dat ik voor de motie ingediend door de VVD-fractie zal stemmen, maar ik wacht nog eventjes het antwoord van de wethouder af. We zullen in ieder geval voor het voorstel stemmen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Mijnheer de voorzitter! De Dom, er is helaas geen plaatje opgehangen hierachter, maar iedereen kent hem. Er is in de commissie een goede discussie over gevoerd. De Dom is voor onze stad enorm belangrijk. Dit is een belangrijk moment om die restauratie nu echt ter hand te nemen.

Er zijn twee moties ingediend. De motie van de fractie van Student & Starter met de vraag waarom er in het verleden niet scherper is gelet op hoe het met de Dom gaat, is terecht. Dat moeten we in de toekomst zeker gaan doen. Ik zal straks ingaan op de motie.

Allereerst bedien ik de SBU-fractie door uit te leggen hoe wij hiermee omgaan. We hebben in de commissie de onderbouwing gegeven waarom we een termijn van 40 jaar inhoudelijk gezien meer dan verantwoord vinden. Die fractie heeft nu de technische vraag gesteld hoe het precies zit met de BBV, Besluit Begroting en Verantwoording van de provincies. De Utrechtse spelregels worden natuurlijk vertaald in de nota Waarden, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa, kortom de WAAVA. Maar de BVV schrijft niet voor in welke termijnen welke activa moeten worden opgenomen. De BVV zegt wel dat er een afschrijvingstermijn moet komen die met een verwachte economische of technische levensduur te maken heeft. Het gaat hier om de levensduur. In de nota wordt de afschrijvingstermijn natuurlijk geregeld en het is aan het college om vast te stellen welke afschrijvingstermijnen vervolgens worden gehanteerd. Daarmee is het verhaal rond en kunnen wij deze keuze maken. De inhoudelijke discussie heb ik al genoemd.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Dat we de financiële verordening hebben vastgesteld in 2016 met die nota WAAVA was dus eigenlijk kwats, helemaal niet nodig, want we kunnen er op enig moment afstand van nemen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik zeg dat de afschrijvingstermijnen door het college worden vastgesteld. Nogmaals, het gaat over die levensduur. Daarvoor moet een inhoudelijke onderbouwing komen en die is gegeven.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Waar staat die uitzonderingsclausule in de financiële verordening, dan wel in die nota?

De **VOORZITTER**: Uw tijd is nu om, mijnheer Bos.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik heb uitgelegd dat de nota dat niet voorschrijft en het een bevoegdheid van het college is om de afschrijvingstermijn te bepalen. Het laatste woord wat ik hierover wil zeggen, is dat we onderbouwd hebben gemeld waarom 40 jaar acceptabel is, terwijl de

afschrijvingstermijn inhoudelijk gezien meer dan 50 jaar zou kunnen beslaan. Daarom vinden wij een afschrijvingstermijn van 40 jaar acceptabel.

Mijnheer de voorzitter! De fractie van Student & Starter heeft vragen gesteld over de risico's, zeker op het moment dat we een proef laten doen door de mogelijke partij die de uitvoering gaat doen. Hierover zijn ook vragen gesteld in de commissie. Daar heb ik toegezegd dat de raad een uitnodiging krijgt voor een technische briefing. Deze fractie vroeg om een brief, maar volgens mij moeten we met elkaar om de tafel gaan zitten, zodat de mensen die dat onderzoek hebben gedaan de raad van de resultaten op de hoogte kunnen stellen. Dat lijkt mij ook het moment om te bespreken welke structuren we daaraan willen hangen, dit zeg ik tegen de CDA-fractie, om dit proces goed te kunnen volgen. Ik heb in de commissie al gemeld dat we dit proces zorgvuldig proactief blijven volgen, om het goed te kunnen volgen, zodat, als dit moment zich voordoet, we aan de raad kunnen voorleggen dat we andere keuzes moeten maken. Dit staat in het voorstel met veel risicoparagrafen en veel middelen om risico's te kunnen opvangen.

Motie 182, Denk aan de Dom, lees ik als volgt. Er moet een herinneringscampagne worden gestart. Wij hebben ooit een tijdscapsule gehad in de Domtoren, maar die is op het moment dat die zou worden uitgepakt, op mysterieuze wijze verdwenen. Dit raadsel moet nog worden opgelost. Ik weet niet of er mensen in de zaal zijn die hier meer van weten, maar wij houden ons aanbevolen. De fractie van Student & Starter daagt mij uit om namens het college de goede momenten te zoeken. Dat vind ik interessant. Ik herinner aan de suggestie van de D66-fractie om daarvoor 1 augustus te kiezen met wellicht een appje. Ik weet niet of deze techniek het zo lang volhoudt, maar ik ga hier zeker mee aan de slag.

De ChristenUnie-fractie heeft gevraagd of we die 1,5% bestemd voor een kunstobject voor de restauratie van de Domtoren kunnen gebruiken. Dat moment is nog niet aangebroken, maar ik heb haar goed gehoord.

De SP-fractie heeft gevraagd of het vastgoedbeleid goed is afgedicht om niet geconfronteerd te worden met onvoorziene kosten. We moeten nog een keer met elkaar bespreken hoe we omgaan met dit soort bijzondere objecten in onze stad en de afschrijvingstermijnen. Zo heb ik de vraag begrepen. Ik denk dat we dit bij het vastgoedbeleid moeten bespreken. Ook heeft deze fractie een suggestie gedaan hoe we geld op kunnen halen. Dat heb ik goed gehoord.

We zullen de opmerking over het B2-niveau de volgende keer ter harte nemen.

Ik vervolg met de moties.

Ik wil graag meegaan met motie 182, Denk aan de Dom, omdat ik daartoe wordt uitgedaagd. Laten ermee beginnen dat de raad die motie aanneemt, zodat die helder in de boeken staat. In die zin laat ik de motie aan de raad.

Over motie 183, Geen gat in de Dom, het volgende. Er ligt een kredietverstrekking die niet de totale dekking geeft van de beoogde begroting. We hebben heel veel risico in de begroting opgenomen en daarvoor geld gereserveerd, om de goede reden dat dit een reëel verhaal is met de kennis die we op dit moment hebben. De proefrestauratie is heel belangrijk om te kijken of we op het goede spoor zitten. Ik heb in de commissie gezegd – dit gaat over de inbreng van de GroenLinks-fractie op dit punt – dat het college het resterende bedrag zeker wil stellen en daartoe kansen ziet. Ik heb uitgelegd dat er nog een aantal fondsen is die wij in het vizier hebben. Dus los van de Stichting Eigendom, die nog een extra plus op het bedrag bij elkaar wil halen om nog meer verfraaiing aan de Domtoren toe te voegen, is dat de inzet van het college. Ik kom natuurlijk bij de raad terug met een voorstel hoe we ermee om willen gaan, als we het resterende bedrag niet zouden kunnen krijgen.

Daarvoor zijn diverse richtingen. We kunnen kijken naar andere partijen, de ChristenUnie-fractie heeft daarvoor een suggestie gedaan, en we kunnen bekijken wat de proefrestauratie opbrengt, hoe we de risico's kunnen inschatten en of we daar andere keuzes in kunnen maken. Uiteindelijk, dan is de raad echt aan zet, zou dit kunnen betekenen dat we bekijken wat we precies willen realiseren voor het budget dat we hebben. Nogmaals, dan kom ik bij de raad terug.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Kan de wethouder vertellen welk verhaal hij heeft richting die fondsen et cetera als blijkt uit alle verslaglegging – fijn dat RTV Utrecht ook aanwezig is – dat de raad het verschil al heeft gedekt?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik weet niet wat mij vandaag overkomt, maar bij het onderwerp jeugd leek ik ook al een halve vrijbrief te krijgen. Ik heb die niet geaccepteerd. Ook deze accepteer ik niet als vrijbrief. Ik heb de opdracht om het geld rond te breien. Ik schrijf fondsen aan die in het leven zijn geroepen om een bijdrage te leveren aan dit soort restauraties. Daarvoor zal ik

me volledig inzetten. Ik kom bij de raad terug als dit niet lukt, dat zal zeker voor de voorjaarsnota van volgend jaar zijn. Dat is het moment dat de raad zijn budgetrecht gebruikt om keuzes te maken en is de raad weer aan zet. Op dit moment ligt die verantwoordelijkheid bij het college. Ik zeg toe dat ik terug zal komen bij de raad, voorafgaand aan de voorjaarsnota, als dat een positief verhaal is, een minder positief verhaal is of als het niet is gelukt.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Voor ons is dat niet voldoende. Wij hebben gezien hoe we jarenlang bezig zijn geweest met de Singel, om achteraf dekking te regelen. Ik begrijp dat bij Tivoli/Vredenburg ook is gezegd dat we een bedrag van € 4,5 miljoen zouden ophalen, wat niet is gelukt. Het staat wat mij betreft de wethouder volledig vrij om die bedragen op te halen. Ik zou bijna zeggen dat het bij de rol en taken van het college hoort om alles te doen om ervoor te zorgen dat partijen die willen meebetalen dat ook doen. Het regelen dat de kosten gedekt zijn als dat niet lukt, lijkt me geen enkel probleem, want op dat moment heeft de wethouder volgens deze motie volledig de ruimte om het budget via de voorjaarsnota of programmabegroting terug te storten in de doelen waarin het zat. Daarmee heeft de wethouder alleen extra zekerheid gekregen. Ik roep de wethouder op dit gewoon te effectueren. Daarmee heeft de raad een stok achter de deur dat er daadwerkelijk geld binnenkomt.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): De Singel vind ik geen goed voorbeeld. De Singel was tweede fase Stationsgebied. Wij zijn nog niet eens toe aan de tweede fase Stationsgebied, maar we hebben besloten de Singel in de eerste fase rond te krijgen. Daar is dat spaarplan voor georganiseerd. Dat is een totaal ander verhaal dan hier bij de kredietaanvraag voor de Domtoren.

In de motie staat dat de raad er bij de voorjaarsnota uiterlijk een besluit over wil nemen. Ik leg uit dat ik aan zet ben namens het college om het laatste, resterende bedrag te krijgen. Ik heb er vertrouwen in dat dit gaat lukken. Mocht het onverhoopt niet gaan lukken, kom ik terug bij de raad, voorafgaand aan de voorjaarsnota. De raad moet de taken bij het college laten liggen, waar ze op dit moment liggen. De raad komt aan de beurt bij de voorjaarsnota, mocht dit nodig zijn. Daarom zeg ik dat deze motie op dit moment eigenlijk overbodig is.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Volgens mij beslist de raad of hij nog iets moet regelen en doet de wethouder daarna de uitvoering daarvan, maar dit laat ik bij de wethouder. Nogmaals ons verzoek om het wel te regelen. Hij zegt dat hij dit voor de Voorjaarsnota 2019 heeft geregeld. Dan nog zie ik geen enkel probleem om deze motie ruimhartig te omarmen. Daarbij heb ik een vraag openstaan bij de wethouder, hoe het kan dat er in juni van dit jaar wel volledige dekking was en in september van dit jaar niet.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Het college heeft het besluit genomen over deze kredietaanvraag. Dat ligt bij de raad voor. Daarvoor zijn er geen uitspraken gedaan vanuit het college.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik sluit me graag aan bij wat de VVD-fractie zegt. Volgens mij is heel veel van wat de wethouder zegt, in lijn met de motie. Wij zien er nog steeds de opdracht in om elders geld op te halen, maar dan hebben we een slag om de arm. Ik ben benieuwd van de wethouder te horen waarom we nu pas beginnen met kijken naar andere partijen om € 3,9 miljoen op te halen. Moet de raad beslissen over de restauratie zonder dat bedrag?

Ik heb nog een vraag openstaan die ik niet concreet genoeg vind beantwoord. Kan het betekenen dat we keuzes gaan maken in de restauratie als we dat geld niet ophalen. Is dat nog steeds een mogelijkheid?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Op die laatste vraag kan ik antwoorden en heb ik al een antwoord gegeven, maar blijkbaar niet naar behoren. Daarvoor mijn excuses. Ik zeg dat wij in deze kredietaanvraag al heel veel geld hebben weten te regelen. Wij komen nog een bedrag tekort. Ik zie een aantal mogelijkheden om die fondsen daarvoor te benutten. Dat zal in de tijd liggen, daarom ligt dit voorstel er zoals het er ligt. De vraag van de heer Van der Zweth gaat over de mogelijkheid dat die fondsen geen soelaas bieden om het resterende bedrag te dekken. Dan kom ik bij de raad terug met een keuze, onderbouwd vanuit het college, wat wij verstandig vinden op dat moment. Dat kan betekenen dat we kijken naar de kwaliteit die wij na willen streven voor de restauratie van de Dom. Dat is een van de opties die dan eventueel op tafel komen en is het punt waarop de raad weer aan zet is. Ik ben het met de VVD-fractie eens dat de raad uiteindelijk het besluit gaat nemen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Ik ga in op de kwaliteit. Voor de VVD-fractie staat als een paal boven water, ik zou haast willen zeggen als een Domtoren boven de stad, dat er niet bekibbeld mag worden op de kwaliteit van de restauratie. De wethouder heeft ons een voorstel gedaan met een kwaliteitsniveau. Volgens mij gaan we dat uitvoeren. Daarover gaat de besluitvorming.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): De kwaliteit heeft deels te maken met de kredietaanvraag die hier ligt, natuurlijk. Daar gaan wij voor. Daarvoor zetten we ons in, want dit betekent dat we de Domtoren voor minimaal 50 jaar op orde hebben met een afschrijvingstermijn van 40 jaar. Het college reageert daar heel adequaat op. Dit ten eerste.

Ten tweede zijn in die kredietaanvraag ook heel veel posten onvoorzien opgenomen. Die zijn opgenomen, omdat we nog niet kunnen waarden of bij een aantal zaken de opgenomen kosten worden gemaakt. Daarin zal een keuze moeten worden gemaakt.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Net stelde ik twee vragen en ik kreeg alleen antwoord op de tweede. De eerste is waarom er nu pas wordt begonnen met kijken naar externe partijen om een bedrag van € 3,7 miljoen te kunnen dekken, terwijl je weet dat dit eraan komt en de raad een keuze moet maken zonder dat hij weet of dit lukt. Dit had wellicht ook naar voren getrokken kunnen worden.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nogmaals. We hebben een aantal partijen aangeschreven. De raad ziet dat € 8 miljoen wordt gedekt door het Rijk. We zijn al bezig geweest. We hebben nu dit punt bereikt en willen een start maken met de proefrestauratie om te bekijken wat we tegen zullen komen in het vervolgtraject. De fondsen die we nu gaan aanschrijven zijn nu pas opengezet. Die konden we niet eerder aanschrijven.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Om op het laatste in te gaan. Ik vraag de wethouder of dit allemaal helder wordt bij de Voorjaarsnota 2019.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorafgaand aan de Voorjaarsnota 2019.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Op mijn vraag kreeg ik een niet bevredigend zwabberverhaal. Zonder een duidelijk antwoord, zonder een goed antwoord, zonder een heldere verklaring waar de uitzonderingsbevoegdheid van het college ligt, kunnen wij niet instemmen met deze voordracht. Het antwoord was dat het in principe een collegebevoegdheid is om van die termijn af te wijken. Dan had de afschrijvingstermijn helemaal niet in het voorstel mogen staan.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Los van onze motie, is er geen haar op ons hoofd die eraan denkt geen krediet vrij te maken voor de restauratie van de Domtoren. Het raadsvoorstel zullen we dan ook gewoon steunen, maar ik verwacht, met alle opmerkingen van de wethouder, dat er daarna steun volgt voor de motie.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Natuurlijk steunen we het voorstel voor onze mooie Dom. We denken er niet aan om de restauratie niet volledig uit te voeren. Daarom hameren we zo op onze motie. We steunen het voorstel sowieso en hopen op steun voor de motie.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van Stadsbelang Utrecht ertegen stemt.

Aan de orde is de stemming over motie 182 (Denk aan de Dom).

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Zo'n motie met zo'n titel – we denken natuurlijk de hele dag aan de Dom. We staan erg sympathiek tegenover de opdracht, met name omdat de vorm nog bepaald kan worden en daarover gerapporteerd wordt aan de raad. In mijn bijdrage heb ik al gezegd dat het mij om het even is of je dat over 40 jaar doet, of ieder jaar op 1 augustus. Maar wij zullen voorstemmen.

Motie 182 wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 183 (Geen gat in de Dom).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik begrijp de strekking van de motie en vind het een goed idee dat de raad probeert nu al het budget te dekken en dat vast te leggen, maar wij zijn het niet eens met het feit dat het geld uit het budget voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed wordt gehaald. We hebben er zo veel moeite voor gedaan om daar geld in te krijgen, dat we dat nu niet daaruit willen halen. Dus ik begrijp de strekking, maar die ene zin, te denken valt aan dat specifieke potje, is voor ons een no-go. Daarom stemmen wij tegen.

Mevrouw **OOSTERS** (Student & Starter): Voorzitter! De fractie van Student & Starter kan zich in principe aansluiten bij de argumenten van de fracties van de ChristenUnie en de Partij voor de Dieren. Er wordt in het dictum gestuurd naar een bepaalde dekking. Wij wachten graag de uitkomst af van de fondsonderhandelingen en hebben het hier graag voor de voorjaarsnota nog een keer over.

De heer **SCHIPPER** (SP): Wat in de argumenten en de overwegingen staat, zal wel. Het gaat mij om het dictum. Ik heb in het debat tussen de VVD-fractie en de wethouder niets gehoord wat deze motie tegen zou werken, dus wij steunen haar.

Motie 183 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA, VVD, Stadsbelang Utrecht, CDA, SP en PVV ervoor stemmen en de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, GroenLinks, DENK, D66 en PvdD ertegen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Daarmee hebben wij de agenda afgehandeld. We zijn nu wel van de agenda af, maar natuurlijk nog niet van onze nestor.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik zat heel even te twijfelen over een aantal mensen, of ik over hen wel of niet iets zou zeggen, bijvoorbeeld over Jan Wijmenga, die met zijn tussentijdse beëdiging is ingestroomd. Hij is de Heintje Davids van de Utrechtse raad die al vier keer is beëdigd. Overigens voor de jongeren onder ons: google even Heintje Davids.

Bij Ruurt Wiegant had ik dezelfde twijfel. Die heb ik eerder toegesproken bij het indienen van een actuele motie. Nu, met het verhaal over arbeiders, eisen aan topinkomens, payrollers en tegen aanbestedingen, heeft hij een prima SP-verhaal gehouden. Daar ga ik verder niet uitgebreid bij stilstaan.

Dan ben ik bij de echte maidenspeeches. Ik begin bij Corine van Dun.

U zegt uzelf als vertegenwoordiger van een minderheid in deze raad te zien als 65-plusser in een van de jongste raden van Nederland. U zegt ook dat u opkomt voor de groep ouderen, ik zou bijna zeggen, die net als de heer Schipper in de tijd van paard en wagen over het Smaragdplein hebben gelopen. U zegt als een echte D66'er dat u vertrouwt op eigen kracht, maar daarbij wel rekening wil houden met alle mogelijkheden. Dit betekent 80-plussers niet alle hoeken van het tennisveld laten zien.

Verder deed u een belofte, of moet ik zeggen, uitte u een dreigement, om scherp mee te kijken over de schouder van de wethouder. Ik zie graag deze scherpe blik de komende jaren terug in de raad. Gefeliciteerd met uwe maidenspeech.

(Applaus.)

Janneke van der Heijden uit mijn eigen fractie heeft een mooi persoonlijk verhaal gehouden.

Uw verhaal, Janneke van der Heijden ging over uw motivatie om in de politiek te gaan, waarin internationale ervaring wordt vertaald naar lokale politiek met uw inzet voor waardevolle mensen in een kwetsbare positie. Dat past bij uw positieve kijk op het leven en de idealen die ook in uw persoonlijke leven weerklink krijgen, met onder andere een radicale keuze voor ander werk. Het is nog wel even zoeken hoe die bevlogenheid een vertaling moet krijgen in de procedures van de raad, maar ik heb er het volste vertrouwen in dat dit uiteindelijk gaat lukken. Houd vooral de komende jaren die bevlogenheid vast. Ook u gefeliciteerd met uw maidenspeech.

(Applaus.)

Ten slotte Eva Oosters, het jongste lid van deze raad, met het mooie verhaal over liefde op het eerste gezicht voor Utrecht. Wat is dan een mooier onderwerp om over de Dom te mogen spreken, het onderwerp waar de heer Roodenburg altijd aan denkt, heb ik net begrepen.

Dit onderwerp hebt u, Eva Oosters, zelfs speciaal uitgezocht voor uw maidenspeech. Uw collega heeft nog even snel een ander onderwerp overgenomen, omdat er geschoven werd, maar dat is het natuurlijk meer dan waard. Ik begreep de gedrevenheid om actief te worden vanuit "jongeren betrekken bij de politiek" en daarna via een achtbaan op de verkiezingsavond in de raad te belanden. Dan is het leuk om te zien dat uw vader in uw voetsporen treedt in de Utrechtse politiek en actief wordt op provinciaal niveau.

In de raad hebben we het er wel eens over: over ons eigen graf heen regeren. Dan hebben we het over een voorstel dat een paar jaar vooruitkijkt. U doet niet flauw, u kijkt hop 40 jaar vooruit, tien raadsperiodes. U doet daar niet moeilijk over, en vervolgens wordt uw motie daarover ook nog unaniem aangenomen. Ik zie een mooie toekomst voor me en zie graag als 90-jarige hoe de motie uiteindelijk in de raad haar plek gaat krijgen. Ook u gefeliciteerd met uw "maaidenspeech".

(Applaus.)

De voorzitter sluit hierna, aangezien niets meer aan de orde is, de vergadering.

INHOUD

Opening en vaststellen agenda	Pag. 1
Ingekomen stukken	Pag. 3
Brieven aan de raad	Pag. 3
Notulen gemeenteraad 20 september 2018	Pag. 4
Notulen Vragenuur 6 en 13 september 2018	Pag. 4
1. Vaststelling van de verordening Interferentiegebieden Bodemenergiesystemen Utrecht 2018	Pag. 4
2. Ontslagverzoek lid Rekenkamer, de heer Bukkems	Pag. 4
3. Aanbieding Initiatiefvoorstel Burgeragendering en burgerinitiatief	Pag. 4
Voortzetting debat Onderwijshuisvesting	Pag. 5
4. Voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Wmo vanaf 2020	Pag. 12
5. Voorstel Strategie contracteren Aanvullende Zorg Jeugd vanaf 2020	Pag. 24
Actuele motie	Pag. 31
6. Initiatiefvoorstel Herplantplicht bomen	Pag. 34
7. Vaststelling Bestemmingsplan Gerbrandystraat 20, Lauwerecht	Pag. 38
8. Voorstel inzake de invoering betaald parkeren Smaragdplein	Pag. 51
9. Voorstel inzake de kredietverstrekking Restauratie Domtoren	Pag. 62